

การเพิ่มผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นให้กับผู้เรียน ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ
กลุ่มร่วมมือ STAD กรณีศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง

ดวงศรณ์ งามอาจ

TNI

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาบริหารธุรกิจญี่ปุ่น
สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
ปีการศึกษา 2561

ENHANCING THE EFFICIENCY OF JAPANESE LANGUAGE LEARNER BY USING
STUDENT TEAMS ACHIEVEMENT DIVISION (STAD) TECHNIQUE: A CASE STUDY
IN HIGH SCHOOL

Tuangsorn Ongart

TNI

A Team Paper Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Business Administration Program
in Japanese Business Administration
Graduate School
Thai-Nichi Institute of Technology
Academic Year 2018

หัวข้อสารนิพนธ์

การเพิ่มผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นให้กับผู้เรียน
ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD
กรณีศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง

โดย

ดวงศรณ์ ่องอาจ

สาขาวิชา

บริหารธุรกิจญี่ปุ่น

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วนิตา วาดีเจริญ

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. พิชิต สุขเจริญพงษ์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ดร. บุญญาดา นาสมบูรณ์)

..... กรรมการ

(ดร. เอิบ พงษ์ทอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วนิตา วาดีเจริญ)

ดวงศรณ์ ่องอาจ : การเพิ่มผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นให้กับผู้เรียน ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD กรณีศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง.
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.วนิดา วาดีเจริญ, 104 หน้า.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์จากวิธีการสอนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ในรายวิชาภาษาญี่ปุ่นกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 2) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ทำให้นักเรียน “เก่ง ดี มีความสุข” ในการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 37 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน One-Way Analysis of Variance Paired sample test และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Study)

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า 1) คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาญี่ปุ่น บทที่ 6 เรื่อง การซื้อของ かいもの ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในภาครวมนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 4.7 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 47.43 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 7.5 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 72.97 โดยก่อนเรียนมีคะแนนระหว่าง 0 ถึง 9.5 คะแนน หรือระหว่างร้อยละ 0 ถึง ร้อยละ 95 หลังเรียนมีคะแนนระหว่าง 3 ถึง 10 คะแนน หรือระหว่าง ร้อยละ 30 ถึงร้อยละ 100 โดยคะแนนสอบก่อนเรียน หลังเรียน มีคะแนนผลต่างเฉลี่ยเท่ากับ 2.7 หรือ คิดเป็นร้อยละ 27.97

2) ผลการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Study Interview) ผลจากการสัมภาษณ์พบว่านักเรียนทุกกลุ่มเห็นด้วยกับการเรียนภาษาญี่ปุ่นด้วยเทคนิคนี้เนื่องจากมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามการเรียนด้วยเทคนิค STAD ยังมีข้อจำกัดบางประการในเรื่องของเวลาที่ใช้ในการจัดกลุ่ม อาจารย์ผู้สอนจึงควรมีการจัดกลุ่มนอกเวลาเรียนเพื่อไม่ให้กระทบกับชั่วโมงการสอน ข้อมูลเสริมเพิ่มเติมในสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเห็นด้วยในระดับสูงมากที่สุด โดยอันดับ 1 คือ ทำให้มีความสุขกับการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 อันดับ 2 คือ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 อันดับ 3 คือ ที่ส่งเสริมความสามัคคีในกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22

TUANGSORN ONGART : ENHANCING THE EFFICIENCY OF JAPANESE LANGUAGE LEARNER BY USING STUDENT TEAMS ACHIEVEMENT DIVISION (STAD) TECHNIQUE: A CASE STUDY IN HIGH SCHOOL : DR. WANIDA WADEECHAROEN, 104 PP.

The aim of this study focus in two perspectives are as 1) to examine the new teaching methods by using Teams Achievement Division (STAD) technique in Japanese Language class tryout with high school students; and 2) to examine the level of student satisfaction towards STAD technique as well as their achieve the knowledge. The study expected outcome is contributing the high school learner to be **“Smart, Talent and Happiness”** with Japanese Language program. The experimental study of 7 groups consists with 37 students, data analysis by using frequency, percentage, mean (X), standard deviation (S.D.), Paired Sample test and focus group study. The finding contributing STAD technique enable students ability to enhance their performance as of the study results show average score 4.7 before and after score 7.5, an increase of 28 percent.

Moreover, data collecting via focus group study interview with 7 groups of 37 students agree to study Japanese language by using STAD technique. This technique open a chance for learner and teacher exchange a real fact of knowledgeable. As of the students satisfaction evaluation found that using STAD technique, students satisfied with happiness of learning means average, ranked 4.32 at 1st, following by participation of class activities average means 4.24, ranked at 2nd; and collectiveness in among student's team average means 4.22, respectively.

Graduate School

Field of Study Business Japanese

Academic Year 2018

Student's Signature

Advisor's Signature.....

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วนิตา วาดีเจริญ อาจารย์ที่ปรึกษาที่คอยให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทาง ตรวจสอบ แก้ไข และให้ข้อความคิดเห็นที่มีประโยชน์ในการทำสารนิพนธ์ รวมถึงคณะอาจารย์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารธุรกิจญี่ปุ่นที่ได้ให้ความรู้ ประสิทธิ์ประสาทวิชา ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้และเชื่อมโยงในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ณ ที่นี้

ขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนการเรียนอังกฤษ – ญี่ปุ่น โรงเรียนแห่งหนึ่ง ในความร่วมมือดำเนินการวิจัย ซึ่งเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบคุณกัลยามิตรที่คอยช่วยเหลือ สนับสนุน ให้กำลังใจ คำแนะนำ และมีส่วนร่วมในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา และบุคคลในครอบครัวที่ให้คำแนะนำ ส่งเสริมการศึกษา การเอาใจใส่ การดูแลทั้งด้านกำลังใจและกำลังกาย อีกทั้งยังคอยรับฟัง ชี้แนะแนวทาง และให้ความช่วยเหลือสนับสนุนเสมอมา ทำให้ผู้วิจัยสามารถจัดทำวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยหวังว่าการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการอ้างอิงหรือประกอบความรู้ในอนาคต หากมีข้อผิดพลาดหรือข้อมูลไม่สมบูรณ์ประการใด ผู้วิจัยขออภัยอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ดวงศรณ์ ่องอาจ

TNI

THAI - NICHI INSTITUTE OF TECHNOLOGY

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญรูป	ฎ
 บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวคิดของการวิจัย	7
 2 หลักการพื้นฐาน เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
หลักการพื้นฐาน	9
ทฤษฎีและแนวคิดจิตวิทยากับการศึกษา (Psychology and Education)....	9
ทฤษฎี STAD (Student Teams-Achievement Division).....	10
ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory)	13
ทฤษฎีความพึงพอใจ.....	18
แนวทางจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21 st Century Skills).....	19
นโยบายสถานศึกษา 3D และเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพสถานศึกษา 3D	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	วิธีการดำเนินงานวิจัย	36
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
	การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	44
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
	การวิเคราะห์ข้อมูลจากสมมติฐาน	52
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
	การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
	ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	54
	ส่วนที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1.....	58
	ส่วนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2.....	60
5	บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	67
	สรุปผลการวิจัย	67
	อภิปรายผลการวิจัย	70
	ข้อเสนอแนะ.....	72
	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	72
	บรรณานุกรม	80
	ภาคผนวก	80
	ภาคผนวก ก. แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน	81
	ภาคผนวก ข. แบบสอบถามระดับความพึงพอใจ	86
	ภาคผนวก ค. แผนการจัดการเรียนรู้	88
	ภาคผนวก ง. การทดสอบคุณภาพแบบสอบถาม	99
	ประวัติผู้เขียนสารนิพนธ์	104

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	ปัญหาที่พบในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	3
2	ตารางคะแนนพัฒนาการ (Improvement Score).....	12
3	สัญลักษณ์ ที่ใช้ในการทดลอง	36
4	แผนทดลองการเรียนรู้วิชาภาษาญี่ปุ่นด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD จำนวน 12 คาบเรียน	38
5	แสดงเนื้อหาการเรียนรู้วิชาภาษาญี่ปุ่นด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD สัปดาห์ที่ 1 (คาบที่ 1-3)	39
6	แสดงเนื้อหาการเรียนรู้วิชาภาษาญี่ปุ่นด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD สัปดาห์ที่ 2 (คาบที่ 4-7)	40
7	แสดงเนื้อหาการเรียนรู้วิชาภาษาญี่ปุ่นด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD สัปดาห์ที่ 1 (คาบที่ 8-12)	41
8	ระดับความพึงพอใจของนักเรียนมีต่อการสอนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่ม ร่วมมือ STAD	44
9	แสดงค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้	46
10	แสดงค่าความยากง่ายของข้อสอบ	48
11	ผลการจำแนกข้อสอบรายข้อหาค่าความยากง่าย (p) ของข้อสอบรายข้อ	49
12	เกณฑ์การแปลความหมายค่าความยากง่าย (p) ของข้อสอบรายข้อ	50
13	เกณฑ์การแปลผลค่าความเชื่อมั่น	50
14	แสดงสมมติฐานของการวิจัย	52
15	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	55
16	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเกรดเฉลี่ย	55
17	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชื่อโรงเรียนเดิมที่จบระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3	55
18	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม อาชีพผู้ปกครอง	56
19	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม รายได้ผู้ปกครอง	56
20	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามนักเรียนที่เรียนกวดวิชาภาษาญี่ปุ่น และไม่เรียนกวดวิชาภาษาญี่ปุ่น	57
21	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตารางเหตุผลในการเลือกเรียน ภาษาญี่ปุ่น	57

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
22	ผลการเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้ บทที่ 6 เรื่อง การซื้อของ $かゝいもの$ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) 58
23	ผลการเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้ บทที่ 6 เรื่องการซื้อของ $かゝいもの$ โดยใช้ Paired sample test (การเปรียบเทียบแบบจับคู่สิ่งทดลอง)..... 60
24	การจัดกลุ่มตัวอย่าง STAD 62
25	แสดงผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง STAD 62
26	ผลสัมฤทธิ์ของการเรียนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD 64
27	แสดงระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการสอนด้วย เทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD 65
28	ผลการตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 101

สารบัญรูป

รูป		หน้า
1	กรอบแนวคิดของการวิจัย	7
2	ขอบข่ายของจิตวิทยาการศึกษา	11
3	กรอบความคิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	20
4	ระบบสนับสนุนการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21.....	28

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศญี่ปุ่นมีการเติบโตและพัฒนาทางอุตสาหกรรม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วเป็นอันดับต้นๆ ของเศรษฐกิจโลก ทำให้หลักสูตรภาษาญี่ปุ่นเป็นที่นิยมและต้องการในตลาดแรงงานสากลมากขึ้น ทั้งนี้ประเทศไทยนับเป็นหนึ่งในจุดหมายปลายทางการลงทุนที่ได้รับความนิยมจากนักลงทุนชาวญี่ปุ่น (วนิดา วาติเจริญ. 2560) เป็นผลให้การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยนั้น ได้รับความนิยมขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ค.ศ. 2015 ผลสำรวจสถาบันสอนภาษาญี่ปุ่นในต่างประเทศพบว่าประเทศไทยมีผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นจำนวน 173,817 คน จากสถาบันสอนภาษาญี่ปุ่นทั้งหมดจำนวน 606 แห่ง โดยมีอาจารย์ผู้สอนภาษาญี่ปุ่นจำนวน 1,911 คน จากผลสำรวจดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความนิยมการเรียนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทย (เจแปน ฟาวเดชั่น. 2558 : ออนไลน์)

เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของไทยในยุค “Thailand 4.0” ปัจจุบันการเรียนการสอนด้านภาษาต่างประเทศจึงได้นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ให้สอดคล้องกับบริบทพฤติกรรมของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อม ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จะช่วยเตรียมความพร้อมให้นักเรียนรู้จักคิด เรียนรู้ ทำงาน แก้ปัญหา สื่อสารและร่วมมือทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพไปตลอดชีวิต โดยมีเหตุผลอยู่สามประการคือ ประการแรก ทักษะเหล่านี้ไม่ได้ถูกบรรจุในหลักสูตรหรือเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษา ประการที่สองทักษะเหล่านี้มีความสำคัญต่อนักเรียนทุกคน องค์กรมีการปรับโครงสร้างการบริหารให้เป็นแนวราบ เพิ่มการใช้เทคโนโลยี สร้างระบบงานที่ยืดหยุ่นและกระจายความรับผิดชอบให้พนักงานระดับปฏิบัติการมากขึ้น ประการที่สาม ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว ความเป็นผู้นำและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม เหล่านี้เป็นทักษะสำคัญที่จำเป็นของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2560 : ออนไลน์)

สำหรับบทบาทผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ครูต้องก้าวไปสู่การเปลี่ยนแปลงของโลกที่ไร้พรมแดน ผ่านการติดต่อสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต เกิดสังคมใหม่ๆ ขึ้นในโลกออนไลน์ (Social Network) ความรู้ใหม่เกิดขึ้นทุกๆ วินาที การศึกษาจึงไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะในห้องเรียนและทุกคนมีการใช้เทคโนโลยีกันเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน ผู้สอนต้องใช้เทคนิคการสอนหลากหลายวิธี ผสมผสานกันเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ในเนื้อหา นั้น วิธีสอนแบบบรรยาย (Lecture Method) เป็นวิธีสอนที่ผู้สอนทุกคนเคยชิน เพราะใช้อยู่เสมอ โดยผู้สอน

เป็นผู้เตรียมศึกษาหาความรู้ และนำมาบรรยายให้ผู้เรียนฟังเป็นหลัก โดยมีได้กระตุ้นการเรียนรู้จากผู้เรียนโดยตรง (Active Learning) แต่เป็นการบอกเล่าสาระความรู้ที่ได้จากผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิธีหนึ่งที่มุ่งพัฒนาให้นักเรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหาทั้งทางด้านสติปัญญาและจิตใจได้เป็นอย่างดีเนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเป็นการแบ่งนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่างกันเข้าไปในกลุ่มเดียวกัน นักเรียนจะต้องใช้หลักการฟังพาดูอาศัยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี รวมทั้งได้เรียนรู้ทักษะทางสังคมและการทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิต (ปัทมาพร ชเลิศเพ็ชร ;และสุทธัญญา จูโตประการ. 2556)

ได้ลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเทคนิค STAD ไว้ดังนี้ 1. จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มคละความสามารถ (เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คนและเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา (Home Group) 2. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา ได้รับเนื้อหาสาระ และศึกษาเนื้อหาสาระนั้นร่วมกัน เนื้อหาสาระนั้นอาจมีหลายตอน ซึ่งผู้เรียนอาจต้องทำแบบทดสอบในแต่ละตอน และเก็บคะแนนของตนไว้ 3. ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบครั้งสุดท้าย ซึ่งเป็นการทดสอบรวบยอดและนำคะแนนของตนไปหาคะแนนพัฒนาการ (Improvement Score) 4. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา นำคะแนนพัฒนาการของแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุด กลุ่มนั้นได้รางวัล (ทศนา แคมมณี. 2553: 266-267)

แนวคิดหลักของวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD คือการจูงใจนักเรียนให้รู้จักให้กำลังใจและช่วยเหลือเพื่อนในการเรียนรู้เนื้อหาที่ครูถ่ายทอด ถ้านักเรียนต้องการให้ทีมตนได้รับรางวัล ก็ต้องช่วยสมาชิกในทีมเรียนรู้เนื้อหา นั้น การทำงานด้วยกันของนักเรียนเมื่อครูสอนบทเรียนนั้นจบ อาจทำงานกันเป็นคู่และเปรียบเทียบคำตอบกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในส่วนที่ไม่เข้าใจ (วัฒนาพร ระเบียบทุกข์. 2545 : 174) กล่าวว่าการเรียนแบบร่วมมือสามารถนำมาใช้ได้กับการเรียนทุกวิชา และทุกระดับชั้นจะมีประสิทธิผลยิ่งขึ้นกับกิจกรรมการเรียนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนในด้านการแก้ปัญหา การกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้การคิดแบบหลากหลาย การปฏิบัติการกิจที่ซับซ้อน การเน้นคุณธรรม จริยธรรม การสร้างเสริมประชาธิปไตยในชั้นเรียน ทักษะทางสังคม การสร้างนิสัยความรับผิดชอบร่วมกัน และความร่วมมือภายในกลุ่ม

อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายยังมีข้อจำกัดทั้งด้านผู้สอนและผู้เรียนสามารถสรุปได้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปัญหาที่พบในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ด้านผู้สอน	ด้านผู้เรียน
1. ผู้สอนยังคงใช้เทคนิควิธีการสอนแบบบรรยายโดยมิได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียนมากนัก ทำให้นักเรียนกลุ่มที่เรียนรู้ได้เร็วสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายส่วนผู้เรียนกลุ่มที่เรียนรู้ช้า ไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาในขณะที่บรรยาย จนเกิดความเบื่อหน่ายในเรื่องที่เรียน ส่งผลต่อคะแนนการวัดและประเมินผลการเรียน 2. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้น้อย ไม่เน้นกระบวนการทำงานกลุ่มหรือให้ความช่วยเหลือกันภายในกลุ่มมากนัก ซึ่งเป็นผลทำให้นักเรียนต่างคนต่างเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน การสอนน้อย 3. ผู้สอนเน้นเทคนิคการสอนแบบบรรยายทำให้บรรยากาศการเรียนค่อนข้างน่าเบื่อ ไม่มีความสุขในการเรียน	1. นักเรียนบางส่วนขาดสมาธิในการเรียนอย่างต่อเนื่อง หรือสมาธิสั้นอันเป็นผลมาจากการเล่นโทรศัพท์มือถือ 2. เกิดการเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนที่เรียนรู้เร็วและช้า ทำให้นักเรียนในกลุ่มที่เรียนรู้ช้าขาดแรงบัลดาลใจในการผู้เรียน ขาดความสามัคคีกัน 3. นักเรียนมีโอกาสดแสดงความคิดเห็นค่อนข้างน้อย ไม่ค่อยมีความสามัคคีในกลุ่มทำให้ไม่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างเรียน

จากสภาพปัญหาด้านการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แสดงในตารางที่ 1 ส่งผลให้ช่วงคะแนนเฉลี่ยระหว่างนักเรียนในชั้นมีความแตกต่างกันมาก เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นให้เกิดผลสัมฤทธิ์กับนักเรียนอย่างแท้จริง การวิจัยในครั้งนี้จึงนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หรือ STAD (Student Teams-Achievement Division) ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนที่ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ความสามารถ ผ่านกิจกรรมแก้ปัญหาาร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของเนื้อหาที่เรียน จากนั้นทำการทดสอบย่อยของแต่ละหัวข้อแล้วนำคะแนนมารวมกันเป็นกลุ่ม และในกลุ่มตระหนักว่าแต่ละคนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่เรียกว่า “กลุ่มสัมฤทธิ์” (วัชรรา เล่าเรียนดี. 2553) โดยเป้าหมายของการเรียนรู้ด้วยวิธีนี้เพื่อสร้างแรงบัลดาลใจในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่ “เก่ง ดี มีความสุข” ตามทัศนะของกรมสุขภาพจิตสาธารณะสุข ได้แบ่ง

ปัจจัยของความฉลาดทางอารมณ์ที่สำคัญออกเป็น 3 ด้านได้แก่ “ด้านดี” คือความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเอง รู้จักเห็นใจผู้อื่นและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม “ด้านเก่ง” คือความสามารถในการรู้จักตนเอง มีแรงจูงใจสามารถตัดสินใจ แก้ปัญหา และสามารถแสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น “ด้านความสุข” คือ ความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข มีความภูมิใจในตนเอง พอใจในชีวิต และมีความสุขสงบทางจิตใจ เป้าหมายทั้ง 3 ด้านนี้ จะทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Long-Life Study) อันนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ของการเรียนในทุกๆวิชา สอดคล้องกับนโยบายการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้อย่างแท้จริง (กรมสุขภาพจิตสาธารณสุข. 2543 : ออนไลน์)

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์จากวิธีการสอนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ในรายวิชาภาษาอังกฤษป้อนกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ทำให้นักเรียน “เก่ง ดี มีความสุข” ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษป้อนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) เป็นวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพคู่ขนานกันโดยให้ความสำคัญทั้ง 2 วิธี อย่างเท่าเทียมกัน (วัลนิภา ฉลากบาง. 2560) ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้จึงแบ่งสมมติฐานออกเป็น 2 ประเภทดังต่อไปนี้

สมมติฐานเชิงปริมาณ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนจากวิธีการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD มีความแตกต่างกัน

สมมติฐานเชิงคุณภาพ

2. ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ทำให้นักเรียน “เก่ง ดี มีความสุข” ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษป้อน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการทดลองการจัดการเรียนรู้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ในรายวิชาภาษาอังกฤษป้อนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยมีขอบเขตของการศึกษาดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทัศนศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 37 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย

1.1 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ประกอบด้วย

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษป้อนเพิ่มขึ้น

2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อรูปแบบการเรียนรู้อเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ทำให้นักเรียน “เก่ง ดี มีความสุข” ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษป้อน

3. ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ทดลองการจัดการเรียนการสอนระหว่างภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 เริ่มตั้งแต่ เดือนพฤศจิกายน ถึง เดือน กุมภาพันธ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษป้อนให้สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของไทยที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้อ

2. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เพื่อให้สามารถต่อยอดการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

3. เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้พร้อมไปกับการทำงานเป็นกลุ่ม (Teamwork)

4. เสริมสร้างทัศนคติและความพึงพอใจที่ผู้เรียนมีต่อวิชาภาษาอังกฤษป้อน ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะชีวิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ “เก่ง ดี มีความสุข” ตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 10 (ณัฐดา ภาพภักดี. 2555)

นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะของการศึกษาในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) นิยามเชิงทฤษฎีกล่าวคือเป็นคำนิยามศัพท์ต่าง ๆ อันมีแหล่งอ้างอิงจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและ (2) นิยามเชิงปฏิบัติการ กล่าวคือ เป็นนิยามศัพท์เฉพาะที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานวิจัย โดยการศึกษาครั้งนี้ได้ประยุกต์ใช้นิยามคำศัพท์เฉพาะทั้งสองกลุ่มจำแนกได้ดังต่อไปนี้

นิยามเชิงทฤษฎี

1. สารการเรียนรู้ หมายถึง องค์กรความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะสำคัญที่ระบุไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนต้องรู้และปฏิบัติได้

2. เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD หมายถึง รูปแบบการเรียนรู้แบบกลุ่ม ด้วยการแบ่งกลุ่มผู้เรียนประมาณ 4-5 คน ในแต่ละกลุ่มจะต้องมีทั้งคนเก่ง ปานกลาง และคนอ่อน โดยสมาชิกภายในกลุ่มจะต้องอยู่ร่วมกัน ปฏิบัติหาร่วมกัน คอยช่วยเหลือกัน และยังมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเพื่อให้เกิดทักษะ (Salavin. 1995 : 519)

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถหรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และยังได้จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์การเรียนการสอนที่แตกต่างกัน (ปราณี กองจินดา. 2549: 42)

4. ความพึงพอใจ หมายถึง คำว่า “พึง” เป็นคำกริยาอื่น หมายความว่า ยอมตาม เช่น พึงใจ และคำว่า “พอใจ” หมายถึง สมชอบ ชอบใจ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2542)

5. เก่ง ดี มีความสุข หมายถึง “เก่ง” คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ “ดี” คือ การกระจายความรู้ มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน “มีความสุข” คือ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (ณัฐดา กาพภักดี. 2555)

นิยามเชิงปฏิบัติการ

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนการเรียน อังกฤษ – ญี่ปุ่น

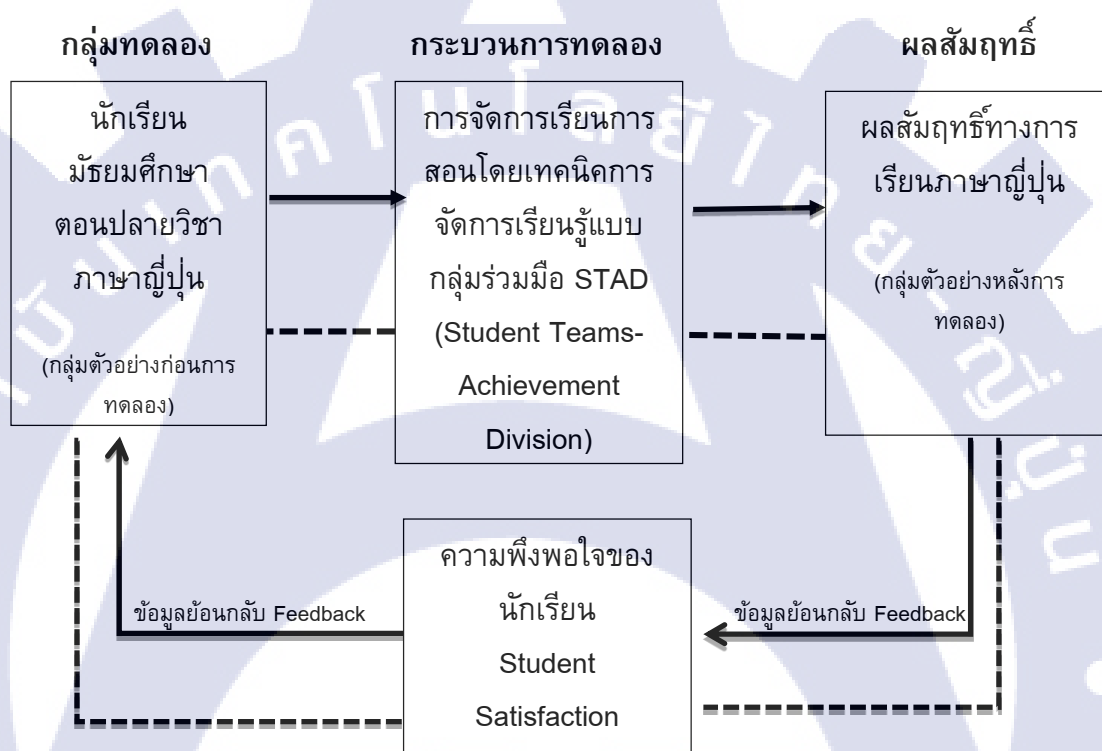
2. นักเรียนเก่ง หมายถึง นักเรียนที่มีความสามารถเรียนรู้ในระดับดีมาก มีเกรดเฉลี่ยระดับ 3.01 – 4.00 สามารถอธิบายถ่ายทอดความรู้ให้เพื่อนได้

3. นักเรียนปานกลาง หมายถึง นักเรียนที่มีความสามารถเรียนรู้ในระดับดี หรือปานกลาง มีเกรดเฉลี่ยระดับ 2.01 – 3.00 สามารถอธิบายถ่ายทอดความรู้ให้เพื่อนได้

4. นักเรียนอ่อน หมายถึง นักเรียนที่มีความสามารถเรียนรู้ในระดับพอใช้ หรือ อ่อน มีเกรดเฉลี่ยระดับ 1.01 – 2.00 ไม่สามารถอธิบายถ่ายทอดความรู้ให้เพื่อนได้ ต้องได้รับความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากเพื่อนและผู้สอน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การทดลองใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD รายวิชา ภาษาญี่ปุ่น ของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 กรณีศึกษาโรงเรียนแห่งหนึ่ง มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

กลุ่มทดลองของการศึกษาในครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ก่อนทำการทดลองด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบ STAD นักเรียนกลุ่มนี้ได้เรียนภาษาญี่ปุ่นด้วยวิธีการบรรยาย (Lecture Based) โดยการศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการนำเทคนิค STAD มาใช้กับกลุ่มนักเรียนกลุ่มเดียวกัน วัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้จากแบบทดสอบในบทที่ 6 เรื่องการซื้อของโดยมีเนื้อหาว่าด้วยการซื้อสินค้า ราคาและจำนวนสินค้า ทั้งหมด 10 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ 4 ข้อ (แสดงในรายละเอียดในตารางที่ 9) จากนั้นจึงทำการสัมภาษณ์กลุ่มนักเรียน (Focus Group Study) โดยมีเป้าหมายของการศึกษาเพื่อศึกษาทัศนคติของผู้เรียนว่า

มีความพึงพอใจกับวิธีการสอนด้วยเทคนิค STAD ประกอบกับการศึกษาคุณลักษณะของผู้เรียนว่าเป็นไปตามเป้าหมาย คือ เพื่อให้ผู้เรียน “เก่ง ดี มีความสุข” ตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ร.บ. ภาวกักดี. 2555)

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศญี่ปุ่นมีการเติบโตและพัฒนาทางอุตสาหกรรม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วเป็นอันดับต้นๆ ของเศรษฐกิจโลก ทำให้หลักสูตรภาษาญี่ปุ่นเป็นที่นิยมและต้องการในตลาดแรงงานสากลมากขึ้น ทั้งนี้ประเทศไทยนับเป็นหนึ่งในจุดหมายปลายทางการลงทุนที่ได้รับความนิยมจากนักลงทุนชาวญี่ปุ่น (วนิดา วาดีเจริญ. 2560) เป็นผลให้การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยนั้น ได้รับความนิยมขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ค.ศ. 2015 ผลสำรวจสถาบันสอนภาษาญี่ปุ่นในต่างประเทศพบว่าประเทศไทยมีผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นจำนวน 173,817 คน จากสถาบันสอนภาษาญี่ปุ่นทั้งหมดจำนวน 606 แห่ง โดยมีอาจารย์ผู้สอนภาษาญี่ปุ่นจำนวน 1,911 คน จากผลสำรวจดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความนิยมการเรียนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทย (เจแปน ฟาวเดชั่น. 2558 : ออนไลน์)

เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของไทยในยุค “Thailand 4.0” ปัจจุบันการเรียนการสอนด้านภาษาต่างประเทศจึงได้นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ให้สอดคล้องกับบริบทพฤติกรรมของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อม ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จะช่วยเตรียมความพร้อมให้นักเรียนรู้จักคิด เรียนรู้ ทำงาน แก้ปัญหา สื่อสารและร่วมมือทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพไปตลอดชีวิต โดยมีเหตุผลอยู่สามประการคือ ประการแรก ทักษะเหล่านี้ไม่ได้ถูกบรรจุในหลักสูตรหรือเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษา ประการที่สองทักษะเหล่านี้มีความสำคัญต่อนักเรียนทุกคน องค์กรมีการปรับโครงสร้างการบริหารให้เป็นแนวราบ เพิ่มการใช้เทคโนโลยี สร้างระบบงานที่ยืดหยุ่นและกระจายความรับผิดชอบให้พนักงานระดับปฏิบัติการมากขึ้น ประการที่สาม ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว ความเป็นผู้นำและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม เหล่านี้เป็นทักษะสำคัญที่จำเป็นของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2560 : ออนไลน์)

สำหรับบทบาทผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ครูต้องก้าวไปสู่การเปลี่ยนแปลงของโลกที่ไร้พรมแดน ผ่านการติดต่อสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต เกิดสังคมใหม่ๆ ขึ้นในโลกออนไลน์ (Social Network) ความรู้ใหม่เกิดขึ้นทุกๆ วินาที การศึกษาจึงไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะในห้องเรียนและทุกคนมีการใช้เทคโนโลยีกันเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน ผู้สอนต้องใช้เทคนิคการสอนหลากหลายวิธี ผสมผสานกันเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ในเนื้อหา นั้น วิธีสอนแบบบรรยาย (Lecture Method) เป็นวิธีสอนที่ผู้สอนทุกคนเคยชิน เพราะใช้อยู่เสมอ โดยผู้สอน

เป็นผู้เตรียมศึกษาหาความรู้ และนำมาบรรยายให้ผู้เรียนฟังเป็นหลัก โดยมีได้กระตุ้นการเรียนรู้จากผู้เรียนโดยตรง (Active Learning) แต่เป็นการบอกเล่าสาระความรู้ที่ได้จากผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิธีหนึ่งที่มุ่งพัฒนาให้นักเรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหาทั้งทางด้านสติปัญญาและจิตใจได้เป็นอย่างดีเนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเป็นการแบ่งนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่างกันเข้าไปในกลุ่มเดียวกัน นักเรียนจะต้องใช้หลักการฟังพาดูอาศัยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้โดยรวมทั้งได้เรียนรู้ทักษะทางสังคมและการทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิต (ปัทมาพร ชเลิศเพ็ชร ;และสุริยญา จูโตประการ. 2556)

ได้ลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเทคนิค STAD ไว้ดังนี้ 1. จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คนและเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา (Home Group) 2. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา ได้รับเนื้อหาสาระ และศึกษาเนื้อหาสาระนั้นร่วมกัน เนื้อหาสาระนั้นอาจมีหลายตอน ซึ่งผู้เรียนอาจต้องทำแบบทดสอบในแต่ละตอน และเก็บคะแนนของตนไว้ 3. ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบครั้งสุดท้าย ซึ่งเป็นการทดสอบรวบยอดและนำคะแนนของตนไปหาคะแนนพัฒนาการ (Improvement Score) 4. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา นำคะแนนพัฒนาการของแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุด กลุ่มนั้นได้รางวัล (ทศนา แคมมณี. 2553: 266-267)

แนวคิดหลักของวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD คือการจูงใจนักเรียนให้รู้จักให้กำลังใจและช่วยเหลือเพื่อนในการเรียนรู้เนื้อหาที่ครูถ่ายทอด ถ้านักเรียนต้องการให้ทีมตนได้รับรางวัล ก็ต้องช่วยสมาชิกในทีมเรียนรู้เนื้อหา นั้น การทำงานด้วยกันของนักเรียนเมื่อครูสอนบทเรียนนั้นจบ อาจทำงานกันเป็นคู่และเปรียบเทียบคำตอบกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในส่วนที่ไม่เข้าใจ (วัฒนาพร ระงับทุกข์. 2545 : 174) กล่าวว่าการเรียนแบบร่วมมือสามารถนำมาใช้ได้กับการเรียนทุกวิชา และทุกระดับชั้นจะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นกับกิจกรรมการเรียนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนในด้านการแก้ปัญหา การกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้การคิดแบบหลากหลาย การปฏิบัติการกิจที่ซับซ้อน การเน้นคุณธรรม จริยธรรม การสร้างเสริมประชาธิปไตยในชั้นเรียน ทักษะทางสังคม การสร้างนิสัยความรับผิดชอบร่วมกัน และความร่วมมือภายในกลุ่ม

อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายยังมีข้อจำกัดทั้งด้านผู้สอนและผู้เรียนสามารถสรุปได้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปัญหาที่พบในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ด้านผู้สอน	ด้านผู้เรียน
1. ผู้สอนยังคงใช้เทคนิควิธีการสอนแบบบรรยายโดยมิได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียนมากนัก ทำให้นักเรียนกลุ่มที่เรียนรู้ได้เร็วสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายส่วนผู้เรียนกลุ่มที่เรียนรู้ช้า ไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาในขณะที่บรรยาย จนเกิดความเบื่อหน่ายในเรื่องที่เรียน ส่งผลต่อคะแนนการวัดและประเมินผลการเรียน 2. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้น้อย ไม่เน้นกระบวนการทำงานกลุ่มหรือให้ความช่วยเหลือกันภายในกลุ่มมากนัก ซึ่งเป็นผลทำให้นักเรียนต่างคนต่างเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน การสอนน้อย 3. ผู้สอนเน้นเทคนิคการสอนแบบบรรยายทำให้บรรยากาศการเรียนค่อนข้างน่าเบื่อ ไม่มีความสุขในการเรียน	1. นักเรียนบางส่วนขาดสมาธิในการเรียนอย่างต่อเนื่อง หรือสมาธิสั้นอันเป็นผลมาจากการเล่นโทรศัพท์มือถือ 2. เกิดการเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนที่เรียนรู้เร็วและช้า ทำให้นักเรียนในกลุ่มที่เรียนรู้ช้าขาดแรงบันดาลใจในการผู้เรียน ขาดความสามัคคีกัน 3. นักเรียนมีโอกาสดแสดงความคิดเห็นค่อนข้างน้อย ไม่ค่อยมีความสามัคคีในกลุ่มทำให้ไม่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างเรียน

จากสภาพปัญหาด้านการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แสดงในตารางที่ 1 ส่งผลให้ช่วงคะแนนเฉลี่ยระหว่างนักเรียนในชั้นมีความแตกต่างกันมาก เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นให้เกิดผลสัมฤทธิ์กับนักเรียนอย่างแท้จริง การวิจัยในครั้งนี้จึงนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หรือ STAD (Student Teams-Achievement Division) ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนที่ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ความสามารถ ผ่านกิจกรรมแก้ปัญหาร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของเนื้อหาที่เรียน จากนั้นทำการทดสอบย่อยของแต่ละหัวข้อแล้วนำคะแนนมารวมกันเป็นกลุ่ม และในกลุ่มตระหนักว่าแต่ละคนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่เรียกว่า “กลุ่มสัมฤทธิ์” (วัชรรา เล่าเรียนดี. 2553) โดยเป้าหมายของการเรียนรู้ด้วยวิธีนี้เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่ “เก่ง ดี มีความสุข” ตามทัศนะของกรมสุขภาพจิตสาธารณะสุข ได้แบ่ง

ปัจจัยของความฉลาดทางอารมณ์ที่สำคัญออกเป็น 3 ด้านได้แก่ “ด้านดี” คือความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเอง รู้จักเห็นใจผู้อื่นและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม “ด้านเก่ง” คือความสามารถในการรู้จักตนเอง มีแรงจูงใจสามารถตัดสินใจ แก้ปัญหา และสามารถแสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น “ด้านความสุข” คือ ความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข มีความภูมิใจในตนเอง พอใจในชีวิต และมีความสุขสงบทางจิตใจ เป้าหมายทั้ง 3 ด้านนี้ จะทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Long-Life Study) อันนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ของการเรียนในทุกๆวิชา สอดคล้องกับนโยบายการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้อย่างแท้จริง (กรมสุขภาพจิตสาธารณสุข. 2543 : ออนไลน์)

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์จากวิธีการสอนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ในรายวิชาภาษาอังกฤษป้อนกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ทำให้นักเรียน “เก่ง ดี มีความสุข” ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษป้อนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) เป็นวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพคู่ขนานกันโดยให้ความสำคัญทั้ง 2 วิธี อย่างเท่าเทียมกัน (วัลนิภา ฉลากบาง. 2560) ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้จึงแบ่งสมมติฐานออกเป็น 2 ประเภทดังต่อไปนี้

สมมติฐานเชิงปริมาณ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนจากวิธีการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD มีความแตกต่างกัน

สมมติฐานเชิงคุณภาพ

2. ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ทำให้นักเรียน “เก่ง ดี มีความสุข” ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษป้อน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการทดลองการจัดการเรียนรู้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ในรายวิชาภาษาอังกฤษป้อนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยมีขอบเขตของการศึกษาดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 37 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย

1.1 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ประกอบด้วย

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษป้อนเพิ่มขึ้น

2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อรูปแบบการเรียนรู้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ทำให้นักเรียน “เก่ง ดี มีความสุข” ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษป้อน

3. ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ทดลองการจัดการเรียนการสอนระหว่างภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 เริ่มตั้งแต่ เดือนพฤศจิกายน ถึง เดือน กุมภาพันธ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษป้อนให้สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของไทยที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้
2. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เพื่อให้สามารถต่อยอดการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น
3. เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้พร้อมไปกับการทำงานเป็นกลุ่ม (Teamwork)
4. เสริมสร้างทัศนคติและความพึงพอใจที่ผู้เรียนมีต่อวิชาภาษาอังกฤษป้อน ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะชีวิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ “เก่ง ดี มีความสุข” ตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 10 (ณัฐดา ภาพภักดี. 2555)

นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะของการศึกษาในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) นิยามเชิงทฤษฎีก่กล่าวคือเป็นคำนิยามศัพท์ต่าง ๆ อันมีแหล่งอ้างอิงจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและ (2) นิยามเชิงปฏิบัติการ กล่าวคือ เป็นนิยามศัพท์เฉพาะที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานวิจัย โดยการศึกษาครั้งนี้ได้ประยุกต์ใช้นิยามคำศัพท์เฉพาะทั้งสองกลุ่มจำแนกได้ดังต่อไปนี้

นิยามเชิงทฤษฎี

1. **สาระการเรียนรู้** หมายถึง หมายถึง องค์ความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะสำคัญที่ระบุไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนต้องรู้และปฏิบัติได้
2. **เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD** หมายถึง รูปแบบการเรียนรู้แบบกลุ่ม ด้วยการแบ่งกลุ่มผู้เรียนประมาณ 4-5 คน ในแต่ละกลุ่มจะต้องมีทั้งคนเก่ง ปานกลาง และคนอ่อน โดยสมาชิกภายในกลุ่มจะต้องอยู่ร่วมกัน ปรีกษาหารือร่วมกัน คอยช่วยเหลือกัน และยังมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเพื่อให้เกิดทักษะ (Salavin. 1995 : 519)
3. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง ความสามารถหรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ทางด้านพุทพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และยังได้จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์การเรียนการสอนที่แตกต่างกัน (ปราณี กองจินดา. 2549: 42)
4. **ความพึงพอใจ** หมายถึง คำว่า “พึง” เป็นคำกริยาอื่น หมายความว่า ยอมตาม เช่น พึงใจ และคำว่า “พอใจ” หมายถึง สมชอบ ชอบใจ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2542)
5. **เก่ง ดี มีความสุข** หมายถึง “เก่ง” คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ “ดี” คือ การกระจายความรู้ มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน “มีความสุข” คือ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (ณัฐดา กาพภักดี. 2555)

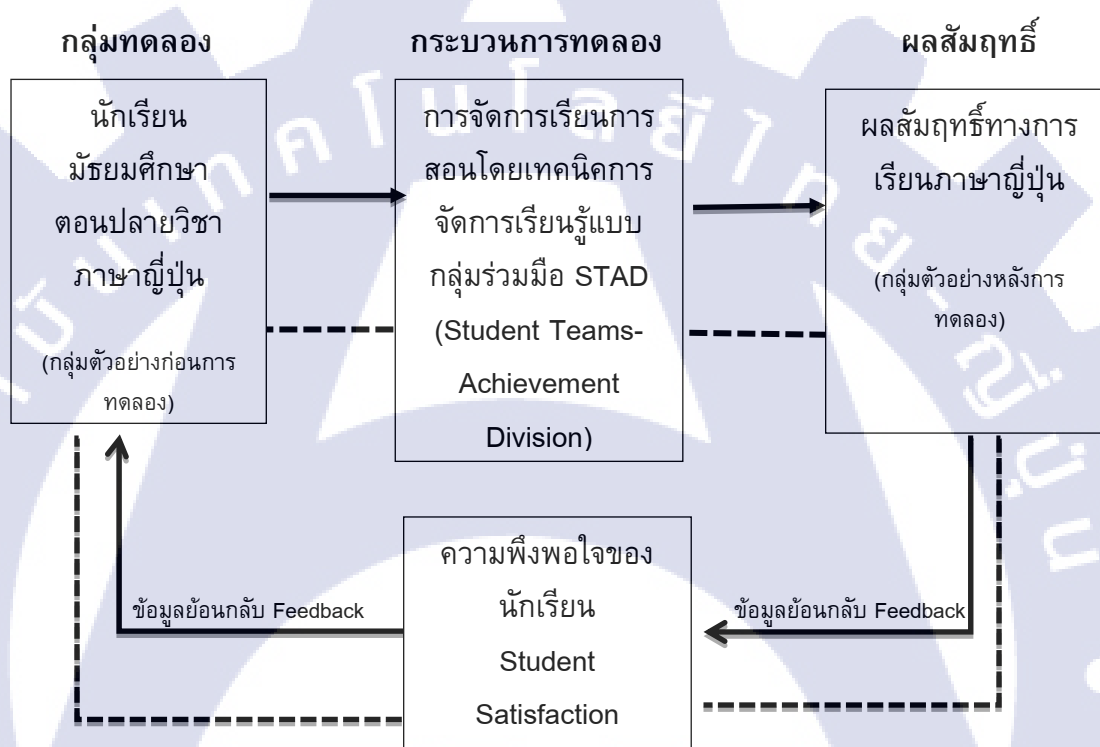
นิยามเชิงปฏิบัติการ

1. **นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4** หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนการเรียน อังกฤษ – ญี่ปุ่น
2. **นักเรียนเก่ง** หมายถึง นักเรียนที่มีความสามารถเรียนรู้ในระดับดีมาก มีเกรดเฉลี่ยระดับ 3.01 – 4.00 สามารถอธิบายถ่ายทอดความรู้ให้เพื่อนได้
3. **นักเรียนปานกลาง** หมายถึง นักเรียนที่มีความสามารถเรียนรู้ในระดับดี หรือปานกลาง มีเกรดเฉลี่ยระดับ 2.01 – 3.00 สามารถอธิบายถ่ายทอดความรู้ให้เพื่อนได้

4. นักเรียนอ่อน หมายถึง นักเรียนที่มีความสามารถเรียนรู้ในระดับพอใช้ หรือ อ่อน มีเกรดเฉลี่ยระดับ 1.01 – 2.00 ไม่สามารถอธิบายถ่ายทอดความรู้ให้เพื่อนได้ ต้องได้รับความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากเพื่อนและผู้สอน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การทดลองใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD รายวิชา ภาษาญี่ปุ่น ของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 กรณีศึกษาโรงเรียนแห่งหนึ่ง มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

กลุ่มทดลองของการศึกษาในครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ก่อนทำการทดลองด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบ STAD นักเรียนกลุ่มนี้ได้เรียนภาษาญี่ปุ่นด้วยวิธีการบรรยาย (Lecture Based) โดยการศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการนำเทคนิค STAD มาใช้กับกลุ่มนักเรียนกลุ่มเดียวกัน วัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้จากแบบทดสอบในบทที่ 6 เรื่องการซื้อของ โดยมีเนื้อหาว่าด้วยการซื้อสินค้า ราคาและจำนวนสินค้า ทั้งหมด 10 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ 4 ข้อ (แสดงในรายละเอียดในตารางที่ 9) จากนั้นจึงทำการสัมภาษณ์กลุ่มนักเรียน (Focus Group Study) โดยมีเป้าหมายของการศึกษาเพื่อศึกษาทัศนคติของผู้เรียนว่า

มีความพึงพอใจกับวิธีการสอนด้วยเทคนิค STAD ประกอบกับการศึกษาคุณลักษณะของผู้เรียนว่าเป็นไปตามเป้าหมาย คือ เพื่อให้ผู้เรียน “เก่ง ดี มีความสุข” ตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ร.บ. ภาวกักดี. 2555)

บทที่ 2

หลักการพื้นฐาน เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักการพื้นฐาน

เพื่อศึกษาการเพิ่มผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นให้กับผู้เรียน ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD กรณีศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง ผู้ศึกษาได้นำแนวคิด ทฤษฎีและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีและแนวคิดจิตวิทยากับการศึกษา (Psychology and Education)
2. ทฤษฎี STAD (Student Teams-Achievement Division)
3. ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory)
4. ทฤษฎีความพึงพอใจ
5. แนวทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills)
6. นโยบายสถานศึกษา 3D และเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพสถานศึกษา 3D
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีและแนวคิดจิตวิทยากับการศึกษา (Psychology and Education)

จิตวิทยาการศึกษาเป็นสาขาของจิตวิทยาที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง ทั้งในเรื่อง ทฤษฎีเทคนิค การวิจัย กระบวนการแก้ปัญหา และการประยุกต์ใช้ โดยเป็นสาขาของจิตวิทยาที่ เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนการปรับปรุงส่งเสริมการจัดการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพ ได้มีผู้ให้ความหมายของจิตวิทยาการศึกษาไว้หลายความหมาย ดังนี้

เมเยอร์ (Mayer. 1987 : 7) กล่าวว่า จิตวิทยาการศึกษา เป็นสาขาหนึ่งของจิตวิทยา ประยุกต์ ที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนการสอน และ คุณลักษณะต่างๆ ของผู้เรียน ที่เมื่อมามีความสัมพันธ์กันแล้ว จะส่งผลให้มีความก้าวหน้าและ พัฒนาการทางความคิดให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน

ดวอซาคสกี (Dvoretzky. 1993 : 646) กล่าวว่า จิตวิทยาการศึกษา เป็นสาขาวิชาที่ เกี่ยวข้องกับการเตรียมตัวและการฝึกฝนผู้ที่ไปเป็นครูหรือทำหน้าที่สอน การปรับปรุงส่งเสริม คุณภาพในตัวผู้เรียน และการวิจัยทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

วูล์ฟอล์ก (Woolfolk. 2004 : 11) กล่าวว่า จิตวิทยาการศึกษา เป็นสาขาหนึ่งของ จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสอน และกระบวนการเรียนรู้ เป็นการประยุกต์วิธีการทางด้าน จิตวิทยามาใช้ให้มีประสิทธิภาพ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโจน์ (2551 : 15-16) กล่าวว่า จิตวิทยาการศึกษา เป็นจิตวิทยาประยุกต์แขนงหนึ่งของจิตวิทยา จิตวิทยาการศึกษาเป็นศาสตร์ที่ช่วยให้ครูได้นำความรู้ในด้านต่างๆ เช่น การรับรู้การสนใจ เชาวนปัญญา ความคิด ภาษา ทักษะ เจตคติ ค่านิยม และบุคลิกภาพ เป็นต้น ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอน และสามารถนำความรู้นั้นไปพัฒนาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและบรรลุถึงเป้าหมายของการศึกษา

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2553 : 1) ได้กล่าวว่า จิตวิทยาการศึกษาเป็นวิทยาศาสตร์ที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ และพัฒนาการของผู้เรียน ในสภาพการเรียนการสอนหรือในชั้นเรียน เพื่อค้นคิดทฤษฎีและหลักการที่จะนำมาช่วยแก้ปัญหาทางการศึกษา และส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

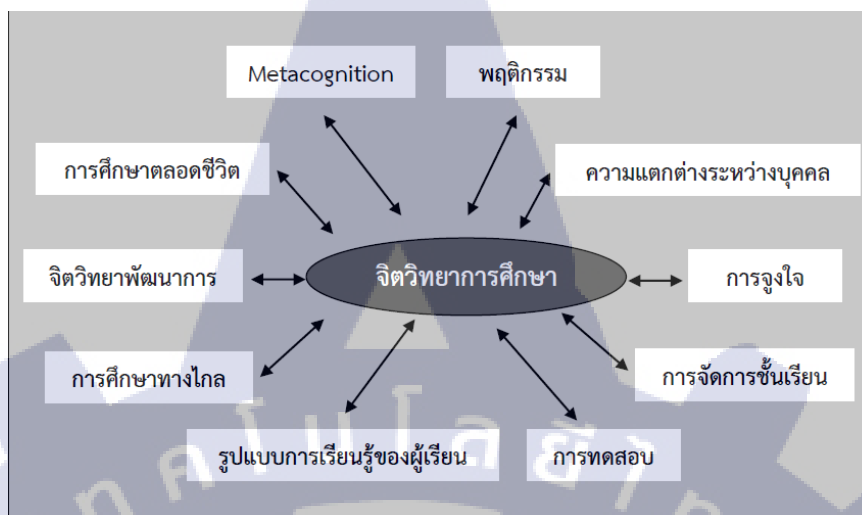
นุชลี อุปภัย (2555 : 8-9) ได้กล่าวว่า จิตวิทยาการศึกษาเกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน โดยนำหลักการความรู้ทฤษฎี และวิธีการศึกษาทางจิตวิทยามาประยุกต์ใช้เพื่อค้นคว้าหาความรู้ และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสภาพการเรียนการสอนจริง จึงทำให้จิตวิทยาการศึกษาต้องเกี่ยวพันกับเรื่องราวต่างๆ มากมายหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านพฤติกรรมผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอนของครู การบริหารจัดการศึกษา รวมทั้งบริบทที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ซึ่งกล่าวถึงขอบข่ายเนื้อหาสาระต่างๆ ที่นักจิตวิทยาการศึกษาควรทราบดังนี้

1. นักจิตวิทยาการศึกษาต้องทราบถึงวิธีการทำความเข้าใจมนุษย์ รวมทั้งมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับแนวคิดของจิตวิทยากลุ่มมนุษยนิยม (humanistic orientation) พฤติกรรมนิยม (Behavioral Orientation) ปัญญา นิยม (Cognitive Orientation) และจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Orientation) เพื่อที่จะช่วยให้สามารถเข้าใจผู้เรียนได้อย่างลึกซึ้ง

2. นักจิตวิทยาการศึกษาต้องรู้เรื่องราวของทฤษฎีและงานวิจัยที่ได้มาจากจิตวิทยาสาขาต่างๆ ได้แก่ จิตวิทยาพัฒนาการ ต้องทราบทฤษฎีของ เพียเจต์ อิริคสัน โคลเบิร์ก และ فروยด์ เป็นต้น พัฒนาการทางภาษา ต้องศึกษาผลงานของ ไวท์ฮอตสกี และ ซอมสกี เป็นต้น การสนใจ ต้องทราบทฤษฎีของ ฮัล เลวิน มาสโลว์ และ แมคคลีแลนด เป็นต้น การคิดและกระบวนการจัดการกับความคิดของผู้เรียน (Metacognition) การทดสอบและการแปลผล ต้องทราบเรื่องราวเกี่ยวกับแบบทดสอบเชาวนปัญญาและบุคลิกภาพ เป็นต้น

3. นักจิตวิทยาการศึกษาต้องติดตามพัฒนาการของการจัดการชั้นเรียนและการออกแบบการสอน การวัดและตรวจสอบรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Styles) ตลอดจนวิธีการนารูปแบบการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ รวมถึงความก้าวหน้าในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสอนและการศึกษาทางไกล

ขอบข่ายของจิตวิทยาการศึกษา สามารถสรุปไว้ในรูปของไดอะแกรมได้ดังนี้

รูปที่ 2 ขอบข่ายของจิตวิทยาการศึกษา

ที่มา: นุชลี อุปภัย. (2555). จิตวิทยาการศึกษา. หน้า 9.

สรุปได้ว่า จิตวิทยาการศึกษา เป็นจิตวิทยาประยุกต์แขนงหนึ่งของจิตวิทยา โดยนำเอาแนวคิดและทฤษฎีทางจิตวิทยามาประยุกต์ใช้ในการศึกษา เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

ทฤษฎี STAD (Student Teams-Achievement Division)

การเรียนรู้แบบร่วมมือกัน (Cooperative Learning) (ทิตนา แคมมณี. 2553 : 265) กล่าวถึงรูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือพัฒนาขึ้นโดยอาศัยหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือของจอห์นสัน และจอห์นสัน (ทิตนา แคมมณี. 2553: 265; อ้างอิงจาก Johnson and Johnson. 1974) ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ผู้เรียนควรร่วมมือกันในการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขันกัน เพราะการแข่งขันก่อให้เกิดสภาพการณ์ของการแพ้-ชนะ ต่างจากการร่วมมือกัน ซึ่งก่อให้เกิดสภาพการณ์ของการชนะ-ชนะ อันเป็นสภาพการณ์ที่ดีกว่าทั้งทางด้านจิตใจและสติปัญญา หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ประการประกอบด้วย

1. การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักการพึ่งพากัน โดยถือว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน และจะต้องพึ่งพากันเพื่อความสำเร็จร่วมกัน
2. การเรียนรู้ที่ดีต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากัน มีปฏิสัมพันธ์กันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล และการเรียนรู้ต่างๆ

3. การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทางสังคม
4. การเรียนรู้ร่วมกันควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มที่ใช้ในการทำงาน
5. การเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มที่สามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้

วัชร เล่าเรียนดี (2553 : 155-165) กล่าวว่า iva เทคนิกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (Student Teams–Achievement Division : STAD) เทคนิคแบบกลุ่มผลสัมฤทธิ์ เป็นการจํัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการจํัดกลุ่มผู้เรียนที่มีสมาชิกกลุ่มละ 4-5 คน โดยละทั้งความสามารถทางการเรียนและเพศ โดยที่ครูจะทำการสอนหรือเสนอเนื้อหาสาระของบทเรียนแก่นักเรียนทั้งชั้นก่อน และมอบหมายให้แต่ละกลุ่มทำงานตามที่กำหนดตามวัตถุประสงค์ในแผนการสอน เมื่อสมาชิกกลุ่มช่วยกันปฏิบัติ และทำแบบฝึกหัด หรือทบทวนเนื้อหาที่ได้รับมอบหมายเสร็จแล้ว ครูจะให้นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบประมาณ 15-20 นาที คะแนนที่ได้จากการทดสอบจะถูกแปลงเป็นคะแนนกลุ่มของแต่ละกลุ่ม ซึ่งเรียกว่า “กลุ่มสัมฤทธิ์” (Achievement Division) ขั้นตอนการจัดการการเรียนรู้ด้วยเทคนิค STAD ได้ลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเทคนิค STAD ไว้ดังนี้ (ทิศนา แคมมณี. 2553 : 266-267)

1. จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน และเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา (Home Group)
2. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา ได้รับเนื้อหาสาระและศึกษาเนื้อหาสาระนั้นร่วมกัน เนื้อหาสาระนั้นอาจมีหลายตอน ซึ่งผู้เรียนอาจต้องทำแบบทดสอบในแต่ละตอน และเก็บคะแนนของตนไว้
3. ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบครั้งสุดท้าย ซึ่งเป็นการทดสอบรวบยอดและนำคะแนนของตนไปหาคะแนนพัฒนาการ (Improvement Score) ซึ่งหาได้ดังนี้

ตารางที่ 2 ตารางคะแนนพัฒนาการ (Improvement Score)

ระดับคะแนน	แปลงผลพัฒนาการ
-11 ขึ้นไป คะแนน	พัฒนาการ=0
-1 ถึง -10 คะแนน	พัฒนาการ=10
+1 ถึง 10 คะแนน	พัฒนาการ=20
+11 ขึ้นไป คะแนน	พัฒนาการ = 30

คะแนนพื้นฐาน ได้จากค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบย่อยหลายๆ ครั้งที่ผู้เรียนแต่ละคนทำได้คะแนนที่ได้ จากการนำคะแนนทดสอบครั้งสุดท้ายลบคะแนนพื้นฐาน

4. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา น่าจะแผนพัฒนาการของแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันเป็นแผนของกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุด กลุ่มนั้นได้รางวัล

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมกันเรียนรู้ หรือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันไม่ใช่การสอนโดยให้นักเรียนเข้ากลุ่มกันเรียนรู้แบบปกติ ที่ครูใช้เป็นประจำที่นักเรียนเข้ากลุ่มกันด้วยความสมัครใจ แต่เป็นการเรียนรู้ร่วมกันอย่างจริงจังของสมาชิกกลุ่มทุกคนที่ครูเป็นผู้จัดกลุ่มให้ เป็นการมุ่งเสริมพัฒนาทักษะทางสังคมและพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ช่วยเหลือพึ่งพาแนะนำซึ่งกันและกันจนงานบรรลุผลสำเร็จ ครูจึงต้องติดตามดูแลการเรียนรู้และปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียนตลอดเวลา ให้ทุกคนรับผิดชอบต่อผลงานของตนเองและของกลุ่ม ทุกคนต้องมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือพึ่งพากัน ยอมรับกันและกัน รวมทั้งช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกให้สามารถเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory)

การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์ เพราะพฤติกรรมส่วนใหญ่ของมนุษย์เป็นผลมาจากการเรียนรู้ ความสามารถที่จะเรียนรู้จึงเป็นคุณสมบัติที่มีคุณค่าที่สุดอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิต ต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในอดีตและอนาคตตลอดจนการเรียนรู้ช่วยให้มนุษย์สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและสภาพแวดล้อมได้ โดยเฉพาะผู้เรียนเมื่อได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมย่อมเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะชีวิตที่ดีสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตามความต้องการ ดังนั้น พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูผู้สอนตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องตระหนักถึงการจัดการเรียนรู้ตั้งแต่วัยเด็ก เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา คือ การทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เพื่อส่งผลให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง ดี และ มีความสุข (สุนิสา วงศ์อารีย์. 2560 : 161)

บลูม (Bloom. 1964) ให้ความหมายว่าการเรียนรู้ หมายถึง การพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นความสามารถทางสมองครอบคลุมพฤติกรรมประเภทความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และประเมินผล ด้านเจตพิสัย (Affective Domain) เป็นการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้สึก ครอบคลุมพฤติกรรมประเภท ความรู้สึกความสนใจ ทศนคติ การประเมินค่าและค่านิยม และด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เป็นความสามารถด้านการปฏิบัติครอบคลุมพฤติกรรมประเภท การเคลื่อนไหว การกระทำ การปฏิบัติงานการมีทักษะและความชำนาญ

ครอนบาค (Cronbach. 1970) นิยามความหมายการเรียนรู้ว่า เป็นการแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลประสบมา

ฮิลการ์ด และเบาวเวอร์ (Hilgard ;and Bower. 1975) ให้ความหมายว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากประสบการณ์และการฝึก ทั้งนี้ไม่รวมการ

เปลี่ยนแปลงทางร่างกาย เช่น น้ำตาไหลจากการเห็นหัวหอมหรือปฏิกิริยาสะท้อนตามธรรมชาติของมนุษย์ เป็นต้น

บาร์อน (Baron. 1992) นิยามความหมายการเรียนรู้ว่า หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือศักยภาพที่แสดงออกทางพฤติกรรมถาวรที่เกิดจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

อาร์ พันธ์มณี (2546 : 86) กล่าวว่า การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากเดิมไปสู่พฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวร และพฤติกรรมใหม่นี้ เป็นผลมาจากประสบการณ์หรือการฝึกฝน มิใช่เป็นผลจากการตอบสนองตามธรรมชาติ หรือสัญชาตญาณหรืออู่อภิวา

จิราภา เต็งไตรรัตน์ (2555 : 123) ให้ความหมายการเรียนรู้ว่า หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร ซึ่งเป็นผลเนื่องจากประสบการณ์และการฝึกหัดพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงที่ไม่จัดว่าเกิดจากการเรียนรู้เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงเพียงชั่วคราวเท่านั้น เช่น ความเหน็ดเหนื่อยผลจากการกินยา การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เนื่องมาจากอู่อภิวา การได้รับบาดเจ็บทางร่างกายเหล่านี้ไม่นับว่าเกิดจากการเรียนรู้

สรุปได้ว่า การเรียนรู้เป็นธรรมชาติที่สำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่เกิดขึ้นตามความจำเป็นของการดำรงชีวิต เป็นสิ่งที่มนุษย์ได้รับมาจากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน เช่น จากครอบครัว จากการทำงาน จากการร่วมกิจกรรมในสังคมโดยไม่อาจรู้ได้ว่าการเรียนรู้ นั้นได้ เกิดขึ้นเมื่อใด

จากการศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) และหลักการศึกษา/การสอนของทิสนา แชมณี (2553 : 70–760) ได้ศึกษาทฤษฎีของนักจิตวิทยาเหล่านี้เพื่อนำมาปรับกับการเรียนการสอนดังนี้

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ของรอร์เจอร์ส

มนุษย์จะสามารถพัฒนาตนเองได้ดีหากอยู่ในสภาพการณ์ที่ผ่อนคลายและเป็นอิสระ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ผ่อนคลายและเอื้อต่อการเรียนรู้ (Sup Portive Atmosphere) และเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Centered Teaching) โดยครูใช้วิธีการสอนแบบชี้นำ (Non Directive) และทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน (Facilitator) และการเรียนรู้ จะเน้นกระบวนการ(Process learning) เป็นสำคัญ

หลักการจัดการศึกษา/การสอน ของรอร์เจอร์ส เน้นที่การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้อบอุ่น ปลอดภัยไม่น่าหวาดกลัว น่าไว้วางใจ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี ผู้เรียนแต่ละคนมีศักยภาพและแรงจูงใจที่จะพัฒนาตนเองอยู่แล้ว ครูจึงควรสอนแบบชี้นำ (Non Directive) โดยให้ผู้เรียนนั้นเป็นผู้นำทางในการเรียนรู้ของตนเอง (Self Directed) และคอยช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนอย่างสะดวกจนบรรลุผล ในการจัดการเรียนการสอนควรเน้นการเรียนรู้กระบวนการ (Process Learning) เป็นสำคัญ เนื่องจากกระบวนการการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญที่บุคคลใช้ในการดำรงชีวิตและแสวงหาความรู้ต่อไป

2. ทฤษฎีการเรียนรู้ของโนลส์ (Knowles)

ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้มากหากมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ของมนุษย์เป็นกระบวนการภายใน อยู่ในความควบคุมของผู้เรียนแต่ละคน ผู้เรียนจะนำประสบการณ์ ความรู้ ทักษะและค่านิยมต่างๆเข้ามาสู่การเรียนรู้ของตนเอง มนุษย์จะเรียนรู้ได้ดีหากมีอิสระที่จะเรียนในสิ่งที่ตนต้องการและด้วยวิธีการที่ตนพอใจ มนุษย์ทุกคนมีลักษณะเฉพาะตน ความเป็นเอกลักษณ์เป็นสิ่งที่มีคุณค่า มนุษย์ควรได้รับการส่งเสริมในการพัฒนาความเป็นเอกลักษณ์ของตน มนุษย์เป็นผู้มีความสามารถและเสรีภาพที่จะตัดสินใจ และเลือกกระทำสิ่งต่างๆตามที่ตนพอใจ และรับผิดชอบในผลของการกระทำนั้น

หลักการจัดการศึกษา/การสอนของโนลส์ (Knowles) การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน รับผิดชอบร่วมกันในกระบวนการเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี ในกระบวนการเรียนรู้ ควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ ความรู้ ทักษะ เจตคติ และค่านิยมต่างๆของตน เข้ามาใช้ในการทำความเข้าใจในสิ่งใหม่ๆ ประสบการณ์ใหม่ ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกสิ่งที่เรียนและวิธีเรียนด้วยตนเอง ในกระบวนการเรียนการสอน ครูควรเข้าใจและส่งเสริมความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณสมบัติเฉพาะตน ไม่ควรปิดกั้นเพียงเพราะเขาไม่เหมือนคนอื่น ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนตัดสินใจด้วยตนเอง ลงมือกระทำ และยอมรับผลของการตัดสินใจหรือการกระทำนั้น

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ของกานเย (Gagne')

ทฤษฎีของกานเย (Gagne') เป็นทฤษฎีประเภทของการเรียนรู้ เป็นลำดับขั้นจากง่ายไปหายากไว้ 8 ประเภท คือ

3.1 การเรียนรู้สัญญาณ (Signal – Learning) เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เป็นไปอัตโนมัติ อยู่นอกเหนืออำนาจจิตใจ ผู้เรียนไม่สามารถบังคับพฤติกรรมไม่ให้เกิดขึ้นได้ การเรียนรู้แบบนี้เกิดจากการที่คนเรานำเอาลักษณะการตอบสนองที่มีอยู่แล้วมาสัมพันธ์กับสิ่งเร้าที่มีความใกล้ชิดกับสิ่งเร้าเดิม การเรียนรู้สัญญาณ เป็นลักษณะการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไขของพาฟลอฟ

3.2 การเรียนรู้สิ่งเร้า – การตอบสนอง (Stimulus – Response Learning) เป็นการเรียนรู้ต่อเนื่องจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง แตกต่างจากการเรียนรู้สัญญาณ เพราะผู้เรียนสามารถควบคุมพฤติกรรมตนเองได้ ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมเนื่องจากได้รับการเสริมแรง การเรียนรู้แบบนี้เป็นการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ และการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไข (Operant Conditioning) ของ สกินเนอร์ซึ่งเชื่อว่าการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำเองมิใช่รอให้สิ่งเร้าภายนอกมากระทำพฤติกรรมที่แสดงออกเกิดจากสิ่งเร้าภายในของผู้เรียนเอง

3.3 การเรียนรู้การเชื่อมโยงแบบต่อเนื่อง (Chaining) เป็นการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองที่ต่อเนื่องกันตามลำดับ เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกระทำ การเคลื่อนไหว

3.4 การเชื่อมโยงทางภาษา (Verbal Association) เป็นการเรียนรู้ในลักษณะคล้ายกับการเรียนรู้การเชื่อมโยงแบบต่อเนื่อง แต่เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษา การเรียนรู้แบบการรับสิ่งเร้า – การตอบสนอง เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้แบบต่อเนื่องและการเชื่อมโยงทางภาษา

3.5 การเรียนรู้ความแตกต่าง (Discrimination Learning) เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถมองเห็นความแตกต่างของสิ่งต่างๆ โดยเฉพาะความแตกต่างตามลักษณะของวัตถุ

3.6 การเรียนรู้ความคิดรวบยอด (Concept Learning) เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถจัดกลุ่มสิ่งเร้าที่มีความเหมือนกันหรือแตกต่างกัน โดยสามารถระบุลักษณะที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันได้ พร้อมทั้งสามารถขยายความรู้ไปยังสิ่งอื่นที่นอกเหนือจากที่เคยเห็นมาก่อนได้

3.7 การเรียนรู้กฎ (Rule Learning) เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการรวมหรือเชื่อมโยงความคิดรวบยอดตั้งแต่สองอย่างขึ้นไป และตั้งเป็นกฎเกณฑ์ขึ้น การที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้กฎเกณฑ์จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำการเรียนรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ กันได้

3.8 การเรียนรู้การแก้ปัญหา (Problem Solving) เป็นการเรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาโดยการนำกฎเกณฑ์ต่างๆ มาใช้ การเรียนรู้แบบนี้เป็นกระบวนการที่เกิดภายในตัวผู้เรียน เป็นการใช้กฎเกณฑ์ในขั้นสูงเพื่อการแก้ปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและสามารถนำกฎเกณฑ์ในการแก้ปัญหาไปใช้กับสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกันได้

หลักการจัดการศึกษา/การสอนของกานเย (Gagne') เสนอรูปแบบการสอนอย่างเป็นระบบโดยพยายามเชื่อมโยงการจัดสภาพการเรียนการสอนอันเป็นสภาวะภายนอกตัวผู้เรียนให้สอดคล้องกับกระบวนการการเรียนรู้ภายใน ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในสมองของเรา กานเยอธิบายว่าการทำงานของสมองคล้ายกับการทำงานของคอมพิวเตอร์ ในระบบการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการการเรียนรู้ กานเยได้เสนอระบบการสอน 9 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ (Gaining Attention) เป็นขั้นที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียน เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นจากสิ่งยั่วยุภายนอกและแรงจูงใจที่เกิดขึ้นจากตัวผู้เรียนเองด้วย ครูอาจใช้วิธีการสนทนา ชักถามทนายปัญหา หรือมีวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัว และมีความสนใจที่จะเรียนรู้

ขั้นที่ 2 แจ้งจุดประสงค์ (Informing The Learner Of The Objective) เป็นการบอกให้ผู้เรียนทราบถึงเป้าหมาย หรือผลที่จะได้รับจากการเรียนบทเรียนนั้นโดยเฉพาะ เพื่อให้

ผู้เรียนเห็นประโยชน์ในการเรียน เห็นแนวทางของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนวางแผนการเรียนของตนเองได้ นอกจากนั้นยังสามารถช่วยให้ครูดำเนินการสอนตามแนวทางที่จะนำไปสู่จุดหมาย ได้เป็นอย่างดี

ขั้นที่ 3 กระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงความรู้เดิมที่จำเป็น (Stimu - Lating Recall Of Prerequisite Learned Capabilities) เป็นการทบทวนความรู้เดิมที่จำเป็นต่อการเชื่อมโยงให้เกิดการเรียนรู้ความรู้ใหม่ เนื่องจากการเรียนรู้เป็นกระบวนการต่อเนื่อง การเรียนรู้ความรู้ใหม่ต้องอาศัยความรู้เก่าเป็นพื้นฐาน

ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่ (Presenting The Stimulus) เป็นการเริ่มกิจกรรมของบทเรียนใหม่โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ต่างๆที่เหมาะสมมาประกอบการสอน

ขั้นที่ 5 ให้แนวทางการเรียนรู้ (Providing Learning Guidance) เป็นการช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมด้วยตนเอง ครูอาจแนะนำวิธีการทำกิจกรรม แนะนำแหล่งค้นคว้าเป็น การนำทาง ให้แนวทางให้ผู้เรียนไปคิดเอง เป็นต้น

ขั้นที่ 6 ให้ลงมือปฏิบัติ (Eliciting The Performance) เป็นการให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสดงพฤติกรรมตามจุดประสงค์

ขั้นที่ 7 ให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) เป็นขั้นที่ครูให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติกิจกรรมหรือพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกว่ามีความถูกต้องหรือไม่ อย่างไร และเพียงใด

ขั้นที่ 8 ประเมินพฤติกรรมตามจุดประสงค์ (Assessing The Performance) เป็นการวัดและประเมินว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียนเพียงใด ซึ่งอาจทำการวัดโดยใช้ข้อสอบ แบบสังเกต การตรวจผลงาน หรือการสัมภาษณ์ แล้วแต่ว่าจุดประสงค์นั้นต้องการวัดพฤติกรรมด้านใดแต่สิ่งที่สำคัญคือ เครื่องมือที่ใช้วัดจะต้องมีคุณภาพ มีความเชื่อถือได้ และมีความเที่ยงตรงในการวัด

ขั้นที่ 9 ส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Enhancing Retention And Transfer) เป็นการสรุป การย้ำ ทบทวนการเรียนรู้ที่ผ่านมา เพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรม การเรียนรู้ที่ฝังแน่นขึ้น กิจกรรมในขั้นนี้อาจเป็นแบบฝึกหัด การให้ทำกิจกรรมเพิ่มพูนความรู้ รวมทั้งการให้ทำการบ้าน การทำรายงาน หรือหาความรู้เพิ่มเติมจากความรู้ที่ได้ในชั้นเรียน

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้นำทางในการเรียนรู้ของตน (Self – Directed) และคอยช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนอย่างสะดวกจนบรรลุผล ในการจัดการเรียนการสอนควรเน้นการเรียนรู้กระบวนการ (Process Learning) เป็นสำคัญและการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน รับผิดชอบร่วมกันในกระบวนการเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

ทฤษฎีความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจหรือความพอใจ ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Satisfaction” ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายของความพึงพอใจหลายความหมาย ดังนี้

มอร์ส (Morse. 1958 : 27) อธิบายว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาวะที่จิตปราศจากความเครียด ทั้งนี้เพราะธรรมชาติของมนุษย์มีความต้องการ ถ้าความต้องการนั้นได้รับการตอบสนองทั้งหมดหรือบางส่วน ความเครียดก็จะน้อยลง ความพึงพอใจก็จะเกิดขึ้น และในทางกลับกันถ้าความต้องการนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง ความเครียดและความไม่พึงพอใจก็จะเกิดขึ้น

กู๊ด (Good. 1973 : 320) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่าความพึงพอใจ หมายถึง สภาพ คุณภาพ หรือระดับความพึงพอใจ ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจต่าง ๆ และทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้น ๆ

สกุลาภิรักษ์ ชัยอนันต์ (2540 : 17) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกส่วนตัวที่รู้สึกเป็นสุขหรือยินดีที่ได้รับการตอบสนองความต้องการในสิ่งที่ขาดหายไป หรือสิ่งที่ทำให้เกิดความไม่สมดุล ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมที่จะแสดงออกของบุคคล ซึ่งมีผลต่อการเลือกที่จะปฏิบัติในกิจกรรมใดๆ นั้น

จักร กลางประพันธ์ (2550 : 8) ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีความรู้สึกที่ดี รัก ชอบ และสุขใจ ที่มีต่อสิ่งต่างๆ ที่เข้ามากระตุ้นซึ่งกันเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นในทางบวก อันเกิดจากพื้นฐานของการรับรู้ ค่านิยม และประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับซึ่งถ้าบุคคลมีความพึงพอใจต่อสิ่งใดแล้วก็จะมีผลให้บุคคลอุทิศร่างกาย แรงใจและสติปัญญาเพื่อที่จะกระทำในสิ่งนั้นๆ ทั้งนี้ความพึงพอใจจะเป็นผลของความรู้สึกในเชิงบวกมากกว่าความรู้สึกในเชิงลบ

ซึ่งสรุปได้ว่า ความพึงพอใจคือ ความรู้สึกของบุคคล ที่มีความรู้สึกที่ดี รัก ชอบ และสุขใจ เป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ แต่ถ้าเมื่อใดสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการหรือทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ ก็เกิดความรู้สึกทางบวกเป็นความรู้สึกที่พึงพอใจ แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าสิ่งนั้นสร้างความรู้สึกผิดหวังไม่บรรลุจุดมุ่งหมาย ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกทางลบเป็นความรู้สึกไม่พึงพอใจ

แนวทางจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

การจัดการเรียนการสอน และการปลูกฝังสังคมทางบ้านในปัจจุบันปลูกฝังวัฒนธรรมการรับในเด็กไทย ในสิ่งเหล่านี้ใช่หรือไม่ คือ เชื่อตามที่ได้ฟัง ขาดความมั่นใจในตัวเอง ไม่แสวงหาข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อถือได้ ขาดความกระตือรือร้น ดิตรูปแบบเดิม ๆ เป็นผู้บริโภครำคาญ อะไรแค่พอผ่าน ไม่อดทน ไม่ชอบทำงานหนัก ชอบทำงานคนเดียว ไม่นึกถึงส่วนรวม เอาตัวรอดเก่ง ขาดคุณธรรมจริยธรรม ไม่สนใจสันติวิธี และขาดอัตลักษณ์ไทย แล้วการจัดการเรียนการสอน และการปลูกฝังสังคมทางบ้านในยุคศตวรรษที่ 21 จะปลูกฝังวัฒนธรรมการสร้างในเด็กไทย ในสิ่งเหล่านี้ได้อย่างไร คือ รู้จักคิดวิเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความมั่นใจในตนเอง แสวงหาความรู้ รู้เท่าทันสารสนเทศในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง คิดสร้างสรรค์เรียนรู้เป็นผู้ประกอบการ และผู้ผลิต มุ่งความเป็นเลิศ อดทน ทำงานหนัก ทำงานได้เป็นทีม รับผิดชอบต่อส่วนรวม คำนึงถึงสังคม มีคุณธรรม ยึดมั่นในสันติธรรม และมีความเป็นไทย ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวให้พ้นกับดักของตะวันตก การเรียนรู้ต้องไม่ใช่สถานการณ์สมมติในห้องเรียน แต่ต้องออกแบบการเรียนรู้ให้ได้เรียนรู้ในสภาพที่ใกล้เคียงชีวิตจริงที่สุด และควรเป็นบริบทหรือสภาพแวดล้อมในขณะที่เรียนรู้ เกิดการสังสมประสบการณ์ใหม่ เอามาได้แย่งความเชื่อหรือค่านิยมเดิม ทำให้ละจากความเชื่อเดิมหันมายึดถือความเชื่อ หรือค่านิยมใหม่ ที่เรียกว่ากระบวนการทัศน์ใหม่ ทำให้เป็นคนที่มีความคิดเชิงกระบวนการทัศน์ที่ชัดเจน และเกิดการเรียนรู้เชิงกระบวนการทัศน์ใหม่ได้ ทั้งนี้จำเป็นต้องมีความสามารถในการรับรู้ข้อมูลหลักฐานใหม่ และนำมาสังเคราะห์เป็นความรู้เชิงกระบวนการทัศน์ใหม่ ข้อสำคัญสำหรับคนที่จะเรียนรู้ได้ต้องเกิดประเด็นคำถามอยากรู้ก่อนจึงจะอยากเรียน ไม่ใช่ครูอยากสอนเพียงฝ่ายเดียวแต่นักเรียนยังไม่มีประเด็นที่ไม่อยากรู้ ดังนั้นการออกแบบสถานการณ์การเรียนรู้จึงควรใช้บริบทสภาพแวดล้อมที่นักเรียนคุ้นเคยและรู้จัก ซึ่งก็คือสภาพของครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่นของนักเรียนนั่นเอง สิ่งที่ได้จากคำถามอยากรู้ของนักเรียนจะทำให้ครูเห็นความแตกต่างของพื้นฐานความรู้และพื้นฐานประสบการณ์เดิมของนักเรียนได้เป็นรายบุคคล (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย. 2557 : ออนไลน์)

รูปที่ 3 กรอบความคิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ที่มา: สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2557). แนวทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. หน้า9.

กรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีเป้าหมายไปที่ผู้เรียน เกิดคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 โดยผู้เรียนจะใช้ความรู้ในสาระหลักไปบูรณาการสังสมประสบการณ์กับทักษะ 3 ทักษะ เพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ ซึ่งการจัดการศึกษาจะใช้ระบบส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ห้าระบบ คือ ระบบมาตรฐานการเรียนรู้ ระบบการประเมินผลทักษะการเรียนรู้ ระบบหลักสูตรและวิธีการสอน ระบบการพัฒนางานอาชีพ และระบบแหล่งเรียนรู้และบรรยากาศการเรียนรู้

รูปที่ 4 ทักษะแห่งอนาคตใหม่

ที่มา: สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2557). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. หน้า9.

ทักษะแห่งอนาคตใหม่เป็นการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่สำคัญและจำเป็นต่อตัวนักเรียนอย่างแท้จริง มุ่งไปที่ให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ต้องก้าวข้ามสาระวิชาไปสู่การเรียนรู้เพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ครูต้องไม่สอนหนังสือไม่นำสาระที่มีในตำรามาบอกบรรยายให้นักเรียนจดจำแล้วนำไปสอบวัดความรู้ ครูต้องสอนคนให้เป็นมนุษย์ที่เรียนรู้การใช้ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 เป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวก (Facilitate) ในการเรียนรู้ให้นักเรียนเรียนรู้จากการเรียนแบบลงมือทำ โดยมีประเด็นคำถามอยากรู้เป็นตัวกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจให้อยากเรียน ที่จะนำไปสู่การกระตือรือร้นที่จะสืบค้น รวบรวมความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาสนับสนุนหรือโต้แย้งข้อสมมติฐานคำตอบที่คุ้นเคย พบเจอจากประสบการณ์เดิมใกล้ตัว สร้างเป็นกระบวนการค้นคว้าใหม่แทนของเดิม การเรียนรู้แบบนี้เรียกว่า Project-Based Learning: PBL

แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยทักษะดังนี้

1. ทักษะการเรียนรู้สาระเนื้อหา

1.1 พื้นฐานการเรียนรู้สาระวิชาหลัก

ทักษะการอ่าน (Reading) ทักษะการเขียน (Writing) และทักษะการคำนวณ (Arithmetic) ถือเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความจำเป็นที่จะทำให้รู้และเข้าใจในสาระเนื้อหาของ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่แสดงความเป็นสาระวิชาหลักของทักษะเพื่อดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ภาษาแม่และภาษาโลก ศิลปะ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์

ประวัติศาสตร์ และรัฐความเป็นพลเมืองดี ซึ่งหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดทำสาระเนื้อหาได้ครบคุมทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้แล้ว

1.2 ความรู้เชิงบูรณาการสำหรับศตวรรษที่ 21

ถึงแม้ว่านักเรียนจะสอบวัดความรู้ ความสามารถ ได้ตามเกณฑ์การจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยระเบียบการวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้แล้วก็ตาม คงไม่เพียงพอในโลกยุคศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีการสอดแทรกความรู้เชิงบูรณาการเข้าไปในสาระเนื้อหาของ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานความรู้ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ดังนี้

1.2.1 ความรู้เกี่ยวกับโลก (Global Awareness) เป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจและกำหนดประเด็นสำคัญต่อการสร้างความเป็นสังคมโลก การขับเคลื่อนเชิงวัฒนธรรม ศาสนา และวิถีชีวิตที่อยู่ร่วมกันได้อย่างเหมาะสมในบริบททางสังคมที่ต่างกันไปรอบด้าน และสร้างเข้าใจความเป็นมนุษย์ด้วยกันในด้านเชื้อชาติและวัฒนธรรม การใช้วัฒนธรรมทางภาษาที่ต่างกันได้อย่างลงตัว

1.2.2 ความรู้ด้านการเงิน เศรษฐกิจ ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ (Financial Economic Business and Entrepreneurial Literacy) เป็นการสร้างความรู้และวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการสร้างตัวเลือกเชิงเศรษฐศาสตร์ หรือเศรษฐกิจ มีความเข้าใจบทบาทในเชิงเศรษฐศาสตร์ที่มีต่อสังคม และใช้ทักษะการเป็นผู้ประกอบการในการยกระดับ และเพิ่มประสิทธิภาพด้านอาชีพ

1.2.3 ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี (Civil Literacy) เป็นการสร้างประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมทางสังคม ผ่านวิธีสร้างองค์ความรู้ และความเข้าใจในกระบวนการทางการเมืองการปกครองที่ถูกต้อง และนำวิถีแห่งความเป็นประชาธิปไตยไปสู่สังคมในระดับต่างๆ ที่เข้าใจต่อวิถีการปฏิบัติทางสังคมแห่งความเป็นพลเมืองทั้งระดับท้องถิ่นและสากล

1.2.4 ความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) เป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจข้อมูลสารสนเทศ ภาวะสุขภาพอนามัย และนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้เข้าใจวิธีป้องกันแก้ไข และเสริมสร้างภูมิคุ้มกันที่มีต่อภาวะสุขภาพอนามัย ห่างไกลจากภาวะความเสี่ยงจากโรคภัยไข้เจ็บ ใช้ประโยชน์ข้อมูลสารสนเทศในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านสุขภาพอนามัยได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล เฝ้าระวังด้านสุขภาพอนามัยส่วนบุคคลและครอบครัวให้เกิดความเข้มแข็ง รู้และเข้าใจในประเด็นสำคัญของการเสริมสร้างสุขภาพที่ดีระดับชาติและสากล

1.2.5 ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Literacy) เป็นการสร้างภูมิรู้ และเข้าใจการอนุรักษ์และป้องกันสภาพแวดล้อม และมีส่วนร่วมอนุรักษ์และป้องกันสภาพแวดล้อม มีภูมิรู้และเข้าใจผลกระทบจากธรรมชาติที่ส่งผลต่อสังคม สามารถวิเคราะห์ประเด็นสำคัญด้านสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และกำหนดวิธีการป้องกันแก้ไข และอนุรักษ์

รักษาสภาพแวดล้อม สร้างสังคมโดยรอบให้เกิดความร่วมมือในการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อม

2. ทักษะเพื่อดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

2.1 ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม

โลกยุคศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว พลิกผัน รุนแรง และคาดไม่ถึงต่อการดำรงชีวิต ดังนั้นคนในยุคศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีทักษะสูงในการเรียนรู้และปรับตัว การสร้างทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม จะใช้กระบวนการ Project-Based Learning: PBL โดยเริ่มจากการนำบริบท สภาพแวดล้อมเป็นตัวการสร้างความกดดันให้นักเรียนตั้งคำถามอยากรู้ ให้มากตามประสบการณ์พื้นฐานความรู้ที่สั่งสมมา และตั้งสมมติฐานคำตอบตามพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ของตนเองที่ไม่มีคำว่าถูกหรือผิด นำไปสู่การแลกเปลี่ยนประเด็นความคิดเห็นกับกลุ่มเพื่อน เพื่อสรุปหาสมมติฐานคำตอบที่มีความน่าจะเป็นไปได้มากที่สุด โดยมีการพิสูจน์ยืนยันสมมติฐานคำตอบจากการไปสืบค้น รวบรวมความรู้จากแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้ มาสนับสนุนหรือโต้แย้งได้เป็นคำตอบที่เรียกว่าองค์ความรู้ เรียกว่า การเรียนแก่นวิชา ซึ่งไม่ใช่เป็นการจดจำแบบผิวเผิน แต่การรู้แก่นวิชาหรือทฤษฎีความรู้จะสามารถเอาไปเชื่อมโยงกับวิชาอื่น ๆ เกิดแรงบันดาลใจอยากพัฒนางาน สร้างผลงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ที่เรียกว่าความคิดเชิงสร้างสรรค์ นำทฤษฎีความรู้มาสร้างกระบวนการและวิธีการผลิตสร้างผลงานใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคล และสังคมที่เรียกว่าพัฒนานวัตกรรม

2.1.1 การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (Critical Thinking And Problem Solving) เป็นการสร้างทักษะการคิดในแบบต่าง ๆ ดังนี้

2.1.1.1 แบบเป็นเหตุเป็นผล ทั้งแบบอุปนัย (Inductive) และแบบอนุมาน (Deductive)

2.1.1.2 แบบใช้การคิดกระบวนการระบบ (Systems Thinking) โดยวิเคราะห์ปัจจัยย่อยมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างไร จนเกิดผลในภาพรวม

2.1.1.3 แบบใช้วิจารณญาณและการตัดสินใจ ที่สามารถวิเคราะห์และประเมินข้อมูลหลักฐาน การโต้แย้ง การกล่าวอ้างอิง และความน่าเชื่อถือ วิเคราะห์เปรียบเทียบและประเมินความเห็นประเด็นหลัก ๆ สังเคราะห์และเชื่อมโยงระหว่างสารสนเทศกับข้อโต้แย้ง แปลความหมายของสารสนเทศและสรุปพื้นฐานของการวิเคราะห์ และตีความและทบทวนอย่างจริงจังในด้านความรู้ และกระบวนการ

2.1.1.4 แบบแก้ปัญหา ในรูปแบบการฝึกแก้ปัญหาที่ไม่คุ้นเคย หลากหลาย ในแนวทางที่ยอมรับกันทั่วไป และแนวทางที่แตกต่างจากการยอมรับ รูปแบบการตั้งคำถามสำคัญที่ช่วยทำความเข้าใจในมุมมองต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่ทางออกที่ดีกว่า

2.1.2 การสื่อสารและความร่วมมือ (Communication And Collaboration) ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล และเทคโนโลยีการสื่อสาร (Digital And

Communication Technology) ทำให้โลกศตวรรษที่ 21 ต้องการทักษะของการสื่อสารและความร่วมมือที่กว้างขวางและลึกซึ้ง ดังนี้

2.1.2.1 ทักษะในการสื่อสารอย่างชัดเจน ตั้งแต่การเรียบเรียงความคิด และมุมมอง (Idea) สื่อสารเข้าใจง่าย ในหลายแบบ ทั้งการพูด เขียน และกิริยาท่าทาง การฟังอย่างมีประสิทธิภาพ นำไปถ่ายทอดสื่อสาร ความหมายและความรู้ แสดงคุณค่า ทัศนคติ และความตั้งใจ การสื่อสารเพื่อการบรรลุเป้าหมายการทำงาน การสื่อสารด้วยหลากหลายภาษาและสภาพแวดล้อมที่หลากหลายอย่างได้ผล

2.1.2.2 ทักษะความร่วมมือกับผู้อื่น ตั้งแต่การทำงานให้ได้ผลราบรื่นที่เคารพและให้เกียรติผู้ร่วมงาน มีความยืดหยุ่นและช่วยเหลือประนีประนอมเพื่อการบรรลุเป้าหมายร่วมกัน มีความรับผิดชอบร่วมกับผู้ร่วมงาน และเห็นคุณค่าของบทบาทของผู้ร่วมงาน

2.1.3 ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity And Innovation) ทักษะทางด้านนี้เป็นเรื่องของจินตนาการมาสร้างขั้นตอนกระบวนการโดยอ้างอิงจากทฤษฎีความรู้เพื่อนำไปสู่การค้นพบใหม่เกิดเป็นนวัตกรรมที่ใช้ตอบสนองความต้องการในการดำรงชีวิตที่ลงตัว และนำไปสู่การเป็นผู้ผลิตและผู้ประกอบการต่อไป ทักษะด้านนี้ได้แก่

2.1.3.1 การคิดอย่างสร้างสรรค์ ที่ใช้เทคนิคสร้างมุมมองอย่างหลากหลาย มีการสร้างมุมมองที่แปลกใหม่อาจเป็นการปรับปรุงพัฒนาเพียงเล็กน้อย หรือทำใหม่ที่แหวกแนวโดนสิ้นเชิง ที่เปิดกว้างในความคิดเห็นที่ร่วมกันสร้างความเข้าใจ ปรับปรุงวิเคราะห์ และประเมินมุมมอง เพื่อพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดอย่างสร้างสรรค์

2.1.3.2 การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ ในการพัฒนา ลงมือปฏิบัติ และสื่อสารมุมมองใหม่กับผู้อื่นอยู่เสมอ มีการเปิดใจและตอบสนองมุมมองใหม่ ๆ รับฟังข้อคิดเห็น และร่วมประเมินผลงานจากกลุ่มคณะทำงาน เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนา มีการทำงานด้วยแนวคิดหรือวิธีการใหม่ ๆ และเข้าใจข้อจำกัดของโลกในการยอมรับมุมมองใหม่ และให้มองความล้มเหลวเป็นโอกาสการเรียนรู้

2.1.3.3 การประยุกต์สู่นวัตกรรม ที่มีการลงมือปฏิบัติตามความคิดสร้างสรรค์ให้ได้ผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม

2.2 ทักษะชีวิตและงานอาชีพ

การเรียนรู้ที่จะปรับตัวได้อย่างดีในสภาวะการเปลี่ยนแปลง หรือมีภัยคุกคามได้อย่างชาญฉลาดถือเป็นเรื่องสำคัญในการดำรงชีวิตที่มีทักษะชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 และการคิดสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อตอบสนองการดำรงชีวิตเฉพาะบริบท สภาพแวดล้อมที่ต่างกันไป นำไปสู่การเผยแพร่เทคนิควิธีการใช้และพัฒนาทักษะใช้ เกิดเป็นกลยุทธ์การขายเกิดผู้ประกอบการในงานอาชีพต่าง ๆ ซึ่งเป็นทักษะงานอาชีพที่ต้องมีการส่งเสริมให้มีเท่าทันในยุคการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ทักษะชีวิตและทักษะงานอาชีพจึงควรมีการพัฒนาสิ่งต่อไปนี้

2.2.1 ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว (Flexibility And Adaptability) เป็นทักษะเพื่อการเรียนรู้ การทำงานและการเป็นพลเมืองในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องทำการบรรลุเป้าหมายแบบมีหลักการ และไม่เลื่อนลอยภายใต้การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและไม่คาดคิด ทั้งมีข้อจำกัดด้านทรัพยากร เวลา และการมีคู่แข่ง โดยใช้วิกฤตให้เป็นโอกาส ในด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง เป็นการปรับตัวให้เข้ากับบทบาทที่แตกต่างไป งานที่มีกำหนดการที่เปลี่ยนไป และบริบทที่เปลี่ยนไป ในด้านความยืดหยุ่น เป็นการนำเอาผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นมาใช้ประโยชน์อย่างได้ผล มีการจัดการเชิงบวกต่อคำชม คำตำหนิ และความผิดพลาด สามารถนำความเห็นและความเชื่อที่แตกต่างหลากหลายทั้งของคณะทำงาน หรือข้ามวัฒนธรรม คณะทำงาน มาทำความเข้าใจ ตีกรอง สร้างดุลยภาพ และทำให้งานลุล่วง ดังนั้นความยืดหยุ่นจึงทำการบรรลุผลงานไม่ใช่เพื่อให้ทุกคนสบายใจ

2.2.2 การริเริ่มสร้างสรรค์และกำกับดูแลตนเองได้ (Initiative And Self-Direction) เป็นทักษะที่สำคัญมากในการทำงานและดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 ที่ต้องมีการกำหนดเป้าหมายโดยมีเกณฑ์ความสำเร็จที่เป็นรูปธรรม และนามธรรม มีความสมดุลระหว่างเป้าหมายระยะสั้นที่เป็นเชิงยุทธวิธี และเป้าหมายระยะยาวที่เป็นเชิงยุทธศาสตร์ มีการคำนวณประสิทธิภาพการใช้เวลากับการจัดการภาระงาน การทำงานต้องทำงานสำเร็จได้ด้วยตนเอง โดยกำหนดตัวงาน ติดตามผลงาน และลำดับความสำคัญของงานได้เอง นอกจากนั้นการทำงานยังต้องฝึกทักษะการเป็นผู้เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ที่มีการมองเห็นโอกาสเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อขยายความเชี่ยวชาญในงานของตนเอง มีการริเริ่มการพัฒนาทักษะไปสู่ระดับอาชีพ แสดงความเอาใจใส่จริงจังต่อการเรียนรู้ และทบทวนประสบการณ์ในอดีต เพื่อค้นหาทางพัฒนาในอนาคต

2.2.3 ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม (Social And Cross-Cultural Skills) เป็นทักษะทำให้คนในศตวรรษที่ 21 สามารถทำงานและดำรงชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อม และผู้คนที่มีความแตกต่างหลากหลายได้อย่างไม่แปลกแยก ทำให้งานสำเร็จ การพัฒนาทักษะนี้จะทำให้ เกิดปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างเกิดผลดีในเรื่อการทะเลาะ เกิดการทำงานในที่ที่แตกต่างหลากหลายอย่างได้ผลดี ที่มีการเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม ตอบสนองความเห็นและคุณค่าที่แตกต่างอย่างใจกว้าง เพื่อยกระดับความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรมสู่การสร้างแนวความคิด วิธีทำงานใหม่ สู่คุณภาพของผลงาน

2.2.4 การเป็นผู้สร้างผลงานหรือผลผลิตและความรับผิดชอบเชื่อถือได้ (Productivity And Accountability) เป็นการกำหนดขั้นตอนวิธีการทำงานในการสร้างชิ้นงาน ผลงาน หรือผลิตภัณฑ์ อย่างมีหลักการตามทฤษฎีความรู้ที่ต้องมีทักษะความชำนาญการ ซึ่งเป็นเรื่องของการจัดการโครงการ ที่มีการกำหนดเป้าหมายและวิธีการบรรลุเป้าหมายภายใต้ข้อจำกัดที่มีอยู่ โดยการกำหนดลำดับความสำคัญ วางแผน และการจัดการ ผลิตภัณฑ์ และผลงาน ที่ได้จากการผลิตต้องมีคุณภาพเพื่อแสดงถึงทักษะการทำงานอย่างเป็นระบบจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญการผลิต นำไปใช้ประโยชน์แก่บุคคล ชุมชนได้อย่างไม่มีผลกระทบทางลบ แต่

ถ้ามีจะต้องออกมายอมรับข้อบกพร่องอย่างไม่ปิดบัง อันนำไปสู่การปรับแก้ไข หรือยกเลิก เพื่อแสดงจริยธรรมที่เป็นบรรทัดฐานทางสังคม

2.2.5 ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Leadership And Responsibility) ในศตวรรษที่ 21 มีความต้องการภาวะผู้นำและความรับผิดชอบแบบกระจายบทบาท จากการรับผิดชอบต่อตนเอง รับผิดชอบต่อการทำงานแบบประสานสอดคล้องเป็นคณะทำงาน และรับผิดชอบต่อแบบสร้างเครือข่ายร่วมมือแบบพันธมิตรการทำงาน เพื่อไปสู่เป้าหมายของผลงานร่วมกัน ซึ่งต้องพัฒนาทักษะมนุษย์สัมพันธ์ และทักษะการแก้ปัญหาในการชักนำผู้อื่นให้เห็นเป้าหมายร่วมกัน และทำให้ผู้อื่นเกิดพลังในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จร่วมกัน เกิดแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นใช้ศักยภาพหรือความสามารถสูงสุด โดยการทำตัวอย่างที่ไม่ถือผลประโยชน์ของตนเองเป็นที่ตั้ง และไม่ใช้อำนาจโดยขาดจริยธรรมและคุณธรรม ถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

2.3 ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี

การรับรู้สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแล้วตอบสนอง รับสิ่งที่รับรู้มาเป็นกระบวนการทัศน์ใหม่ทันที แสดงถึงการขาดทักษะการคิดแบบขาดวิจารณญาณ ผลที่เกิดขึ้นก็จะตกอยู่ภายใต้การชวนเชื่อ และไม่สามารถกำหนดตนเองได้ การสร้างทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดการเท่าทันไม่ตกอยู่ภายใต้การถูกชักจูง ชวนเชื่อ

2.3.1 การรู้เท่าทันสารสนเทศ (Information Literacy) การรับรู้คำบอกเล่าจากเพื่อน ผู้อื่น รวมถึงครูผู้สอน หรือแม้แต่สมมติฐานคำตอบที่หาหรือกันในกลุ่มอภิปราย เป็นเพียงความคิดเห็นที่รอการพิสูจน์ ยืนยันคำตอบที่เป็นจริงจากสารสนเทศที่ได้จากการสืบค้น รวบรวมจากแหล่ง

2.3.2 การรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) การรับสารจากสื่อ และสื่อสารออกไปในยุค media คนในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีความสามารถใช้เครื่องมือผลิตสื่อ และสื่อสารออกไป หรือแม้แต่การรับเข้ามาในรูป วิดีโอ (Video) ออดิโอ (Audio) พอดคาสท์ (Podcast) เว็บไซต์ (Website) และอื่น ๆ อีกมากมาย แต่การรับรู้จากแหล่งสื่อเหล่านั้นถ้าขาดการเท่าทัน ขาดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ก็จะตกอยู่ภายใต้การถูกชักจูง ชวนเชื่อได้เช่นกัน จึงต้องสร้างทักษะการวิเคราะห์สื่อให้เท่าทันวัตถุประสงค์ของตัวสื่อ และผลิตสื่อนั้นอย่างไร มีการตรวจสอบแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้ และเท่าทันต่อการมีอิทธิพลต่อความเชื่อและพฤติกรรมอย่างไร และมีข้อขัดแย้งต่อจริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร ในเรื่องการสร้างผลิตภัณฑ์สื่อ ต้องมีความเท่าทันต่อการเลือกใช้เครื่องมือที่พอเพียงพอเหมาะกับวัตถุประสงค์การใช้งาน และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมความแตกต่าง หลากหลายด้านวัฒนธรรม

2.3.3 การรู้ทันเทคโนโลยี (Information Communication And Technology Literacy : ICT) ในโลกยุคศตวรรษที่ 21 เป็นโลกเทคโนโลยีที่มีการแข่งขันกันผลิต และนำมาสู่การสร้าง กลยุทธ์การขายสู่กลุ่มผู้บริโภคที่ต้องการความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ซึ่งถ้าขาดความเท่าทันการใช้เทคโนโลยีจะกลายเป็นผู้ซื้อ แต่ไม่อยากจะเรียนรู้การเป็นผู้ผลิต เพื่อนำไปใช้งาน

ที่พอเพียงเหมาะสมกับงาน การถูกชักจูง ชวนเชื่อ ให้เป็นผู้ซื้อก็จะง่ายขึ้น ผลการสูญเสียงบประมาณ และการขาดดุลทางเศรษฐกิจจะตามมา ดังนั้นทักษะความเท่าทันด้านเทคโนโลยีจึงเป็นทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ทำให้คนรู้จักผลิตใช้และนำไปแลกเปลี่ยนใช้ในเวทีการค้า เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ รวมถึงการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ให้เกิดการสืบค้น รวบรวมความรู้พิสูจน์สมมติฐานคำตอบในการใช้ทักษะการคิดแบบมีวิจารณญาณ มากกว่าที่จะใช้เพื่อการบันเทิง ในแบบสังคมก้มหน้า จึงควรใช้เทคโนโลยีเพื่อการวิจัย จัดระบบ ประเมิน และสื่อสารสารสนเทศ ใช้สื่อสารเชื่อมโยงเครือข่าย และ Social network อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อการเข้าถึง การจัดการ การผสมผสาน ประเมิน และสร้างสารสนเทศ เพื่อทำหน้าที่ในเศรษฐกิจฐานความรู้ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการปฏิบัติตามคุณธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.4 คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21

ทักษะพื้นฐานจำเป็นในการอ่าน เขียน และคิดคำนวณ เป็นตัวการที่ทำให้คนในศตวรรษที่ 21 รู้จักใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการสืบค้น รวบรวมความรู้ ใช้กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณให้เกิดการเท่าทันสื่อ สารสนเทศที่จะพิสูจน์ยืนยันสิ่งที่ตน และสังคมอยากรู้ได้อย่างชาญฉลาดไม่ถูกชวนเชื่อ ชักนำอย่างมง่าย เกิดเป็นแรงบันดาลใจสร้างจิตนาการอยากพัฒนา อยากผลิต สร้างผลิตภัณฑ์ หรือนวัตกรรมขึ้นใช้ในการดำรงชีวิตในสังคม และนำไปแลกเปลี่ยนกับสังคมอื่นเกิดเป็นรายได้ บนเวทีฐานเศรษฐกิจความรู้ ที่มีความรับผิดชอบต่อกฎ กติกา ในขั้นตอนการผลิต และมีความรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น ถ้าผลิตภัณฑ์ ผลผลิต มีคุณภาพไม่ดี ภาพโดยสรุปก็คือ ทักษะการดำรงชีวิตของคนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะถูกหล่อหลอมตกผลึกเป็นผู้ที่สามารถนำทางชีวิตตนเองได้อย่างมีคุณภาพชีวิต และเกิดเป็นคุณลักษณะของคนในศตวรรษที่ 21 สิบคุณลักษณะ คือ เป็นนักคิดวิเคราะห์ นักแก้ปัญหา นักสร้างสรรค์ นักประสานความร่วมมือ รู้จักใช้ข้อมูลและข่าวสาร เรียนรู้ด้วยตนเอง นักสื่อสาร ตระหนักรับรู้สภาวะของโลก เป็นพลเมืองทรงคุณค่า และมีพื้นฐานความรู้ เศรษฐกิจและการคลัง ซึ่งสรุปเป็นคุณลักษณะใน 3 ด้าน ดังนี้

2.4.1 คุณลักษณะด้านการทำงาน ได้แก่ การปรับตัว และความเป็นผู้นำ

2.4.2 คุณลักษณะด้านการเรียนรู้ ได้แก่ การชี้นำตนเอง การตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเอง

2.4.3 คุณลักษณะด้านศีลธรรม ได้แก่ ความเคารพผู้อื่น ความสัตย์ สำนึกพลเมือง

รูปที่ 5 ระบบสนับสนุนการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21

ที่มา: สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2557). แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. หน้า17.

นโยบายสถานศึกษา 3 D

นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้คนไทยทุกคนได้มีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ และมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าประสงค์ คือ เก่ง ดี มีสุข โดยเฉพาะในด้านดีนั้น ได้มอบนโยบายสถานศึกษา 3D เพื่อให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงงาม 3 ด้าน หรือ 3D คือ Democracy ยึดมั่นประชาธิปไตย Decency มีคุณธรรม ความเป็นไทย และ Drug-Free ห่างไกลยาเสพติด (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552)

Democracy (ยึดมั่นประชาธิปไตย) มีความตระหนัก เห็นความสำคัญศรัทธา และเชื่อมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รังเกียจการทุจริต และต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง

Decency (มีคุณธรรม ความเป็นไทย) เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมความดีงาม รู้ผิดชอบชั่วดี มีจิตสำนึก ความภาคภูมิใจ และยึดถือปฏิบัติอยู่ในวิถีชีวิตแห่งความเป็นไทย

Drug-Free (ห่างไกลยาเสพติด) รู้จักหลีกเลี่ยง ป้องกันตนเองให้ห่างไกลจากยาเสพติด

แนวทางการกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3D เพื่อให้สถานศึกษาทุกสังกัดจัดกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 3 ด้าน หรือ 3D จึงได้กำหนดแนวทางการกิจกรรม คือ ต้องเป็นกิจกรรมเชิงลึกที่นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดมโนสำนึก รู้ผิดชอบชั่วดี มีวิถีปฏิบัติอันดีงามในชีวิตจริง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างจริงจัง โดยจะทำการคัดเลือกแบบอย่างสถานศึกษาของแต่ละสังกัดที่จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3D ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพสถานศึกษา 3D เพื่อยกย่อง ชมเชย ให้รางวัลและประกาศเกียรติคุณเป็นแบบอย่างสถานศึกษา 3D ต่อไป

เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพสถานศึกษา 3D จัดทำขึ้นเพื่อให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นเกณฑ์พิจารณาในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายสถานศึกษา 3D ประกอบด้วย (1) มาตรฐานคุณภาพสถานศึกษา 3D (2) ตัวบ่งชี้ และ (3) แนวทางการประเมินคุณภาพสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาทุกระดับ ทุกสังกัด และประเภทการศึกษา

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หมายถึง หน่วยงานอำนวยการในการกำกับดูแล สถานศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบในพื้นที่

เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพสถานศึกษา 3D สามารถปรับใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาตรฐานคุณภาพสถานศึกษา 3D

สถานศึกษา 3D หมายถึง สถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการมีผลการพัฒนาผู้เรียนตามเป้าประสงค์ 3D ได้แก่ Democracy (ยึดมั่นประชาธิปไตย) Decency (มีคุณธรรม ความเป็นไทย) และ Drug-Free (ห่างไกลยาเสพติด) มีนวัตกรรมและเป็นแบบอย่างที่ดี ควรมีมาตรฐาน 2 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 3D สถานศึกษามีกระบวนการจัดการเพื่อเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมีการวางแผน การจัดกิจกรรม จัดสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานศึกษา มีความร่วมมือกับทุกฝ่าย และมีการติดตามประเมินผลตามแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษา 3D ได้แก่

1.1 การวางแผนพัฒนาสถานศึกษาตามแนวนโยบายสถานศึกษา 3D และส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร บุคลากร และสิ่งอำนวยความสะดวก

1.2 การจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมด้านประชาธิปไตย ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความเป็นไทย และด้านยาเสพติด

1.3 การพัฒนาครู คณาจารย์ ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีองค์ความรู้และทักษะการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ

1.4 การมีส่วนร่วมกับทุกฝ่ายในการดำเนินงานตามนโยบายสถานศึกษา 3D

1.5 การกำกับ ติดตาม ประเมินผล ให้สถานศึกษาพัฒนาเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐาน
คุณภาพสถานศึกษา 3D

2. ด้านผลที่เกิดกับผู้เรียน มีความรู้ มีเจตคติที่ดี ตลอดจนเกิดพฤติกรรมตาม
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3D สถานศึกษาจัดการศึกษาและจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
มีความรู้ มีเจตคติที่ดี และมีพฤติกรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 3 ด้าน (3D)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 ด้าน ได้แก่

1. Democracy ยึดมั่นประชาธิปไตย ต้องมีความตระหนักเห็นความสำคัญ ศรัทธา
และเชื่อมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รังเกียจการ
ทุจริต และต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง

2. Decency มีคุณธรรม ความเป็นไทย ต้องเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ความดีงาม รู้
ผิดชอบชั่วดี มีจิตสำนึก ความภาคภูมิใจ และยึดถือปฏิบัติอยู่ในวิถีชีวิตแห่งความเป็นไทย

3. Drug-Free ห่างไกลยาเสพติด ต้องรู้จักหลีกเลี่ยง ป้องกันตนเองให้ห่างไกลจากยา
เสพติด

TNI

TAHITI - NICHI INSTITUTE OF TECHNOLOGY

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ พบว่ามีงานวิจัยที่นำเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ หรือ STAD มาใช้ในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ด้านผู้เรียนจำนวน 5 เรื่อง ได้ทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

ทิพวรรณ ทองปาน ;จิต นวนแก้ว ;และ สุมาลี เลี่ยมทอง (2559) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนตามแนวคิดทฤษฎีสรรค์นิยมของ Underhill ร่วมกับเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีปากพนัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนตามแนวคิดทฤษฎีสรรค์นิยมของ Underhill ร่วมกับเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง อาหารกับการดำรงชีวิต 2) เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนตามแนวคิดทฤษฎีสรรค์นิยมของ Underhill ร่วมกับเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนตามแนวคิดทฤษฎีสรรค์นิยมของ Underhill ร่วมกับเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์(STAD) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนสตรีปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 12 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 30 คน เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนตามแนวคิดทฤษฎีสรรค์นิยมของ Underhill ร่วมกับเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) เรื่องอาหารและการดำรงชีวิต จำนวน 7 แผน 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เรื่องอาหารกับการดำรงชีวิต 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องอาหารกับการดำรงชีวิต สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนตามแนวคิดทฤษฎีสรรค์นิยมของ Underhill ร่วมกับเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) เรื่องอาหารกับการดำรงชีวิต มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนตามแนวคิดทฤษฎีสรรค์นิยมของ Underhill ร่วมกับเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) เรื่องอาหารกับการดำรงชีวิต มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนตามแนวคิดทฤษฎีสรรค์นิยมของ Underhill ร่วมกับเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) เรื่องอาหารกับการดำรงชีวิต มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ไศจิวัฒน์ เสริฐศรี; ศิริพร ศรีจันทร์; เสาวภาคย์ วงษ์ไกร; และปาริชาติ ภูักดี (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนานักกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึกทักษะ

ความรู้พื้นฐานคณิตศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึกทักษะความรู้พื้นฐานคณิตศาสตร์สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลยประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึกทักษะความรู้พื้นฐานคณิตศาสตร์สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความรู้พื้นฐานคณิตศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึกทักษะความรู้พื้นฐานคณิตศาสตร์ และ 4) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความรู้พื้นฐานคณิตศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์หลังการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึกทักษะความรู้พื้นฐานคณิตศาสตร์กับเกณฑ์คะแนนร้อยละ 70 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2-4 สาขาวิชาคณิตศาสตร์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 72 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ผลการวิจัยพบว่า (1) กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึกทักษะความรู้พื้นฐานคณิตศาสตร์สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์ ที่สร้างขึ้นมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 76.58/75.12 (2) ดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึกทักษะความรู้พื้นฐานคณิตศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์ มีค่าเท่ากับ 0.4454 (3) นักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์ มีผลสัมฤทธิ์ความรู้พื้นฐานคณิตศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (4) นักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์ มีผลสัมฤทธิ์ความรู้พื้นฐานคณิตศาสตร์หลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าเกณฑ์คะแนนร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทัศนีย์นารถ ลิ้มสุทธีวันภูมิ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD กับการเรียนโดยการบรรยายปกติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคาในรายวิชาการบัญชีสินทรัพย์ โดยการมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาการบัญชีสินทรัพย์ หัวข้อที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคาของนักศึกษาคณะบัญชีชั้นปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD กับกลุ่มที่เรียนโดยการบรรยายแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาคณะบัญชี ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยกรุงเทพจำนวน 146 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่เรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD จำนวน 78 คน และกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยการบรรยายปกติจำนวน 68 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดการเรียนหัวข้อที่ดิน อาคาร อุปกรณ์และค่าเสื่อมราคาจำนวน 8 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวม 24 ชั่วโมง เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบนี้เป็นปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 19 ข้อ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) = 0.85 และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของ Kuder-Richardson (K-R20) มีค่าเท่ากับ 0.81 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที และ

การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA) ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาการบัญชีสหกรณ์หัวข้อที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคาของนักศึกษาคณะบัญชีชั้นปีที่ 2 กลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยการบรรยายปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 31.03^*$, $p = 0.00$) โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนวิชาการบัญชีสหกรณ์หัวข้อที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคากับวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.87 คะแนน และการเรียนโดยบรรยายปกติมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.71 คะแนน

เจตยุทธ์ วงศ์ใหญ่ ;อาพันธ์ชนิต เจนจิต ;และคงรัฐ นวลแบ่ง (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น(5Es) ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD เพื่อพัฒนาทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การแปรผันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การแปรผัน ของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5Es) ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD กับเกณฑ์ร้อยละ 75 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ชลบุรี อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนรวม 24 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบทดสอบวัดทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การแปรผัน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทดสอบ t-test one sample ผลการวิจัย พบว่า 1. ทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5Es) ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .052. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การแปรผัน ของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5Es) ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ธิดารัตน์ จันทะโก (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาคูณลักษณะที่ดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการแก้ปัญหา เรื่อง โมลและปริมาณต่อโมล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาคุณลักษณะด้านดี เก่ง มีความสุขและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการแก้ปัญหา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนคุณลักษณะด้านเก่งกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมี ผลวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1)นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการแก้ปัญหามีคะแนนคุณลักษณะด้านดีหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2)นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการแก้ปัญหามีคะแนน

คุณลักษณะด้านเก่งหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการแก้ปัญหา มีคะแนนคุณลักษณะด้านมีความสุขหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนไม่แตกต่างกัน 4) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการแก้ปัญหา มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 5) คุณลักษณะด้านเก่งกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการแก้ปัญหา มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศศิพินต์ สุขบุญพันธ์ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาพิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ในรายวิชา การจัดการพฤติกรรม (SPE 3201) โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาพิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ในรายวิชา การจัดการพฤติกรรม (SPE 3201) โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาพิเศษ ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 85 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคแบบ STAD (Student Team Achievement Division) รายวิชาการจัดการพฤติกรรม (SPE 3201) และ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 2 ฉบับ คือแบบทดสอบระหว่างเรียน และแบบทดสอบปลายภาคเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีผลการเรียนอยู่ในระดับดีมาก ร้อยละ 37.65 รองลงมาคือระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 27.06 นอกจากนี้แล้วยังพบว่า นักศึกษาทั้งหมดมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) 81.27 คะแนน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 7.13

นอกจากเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่ม หรือ STAD แล้ว ยังพบว่า มีตัวแปรสำคัญอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

สุกัญญา ดวงอุปมา ;สมพร นนทภา; และกรรณก ดลโสภณ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนแบบร่วมมือสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่ Effectiveness Of Cooperative Learning To The Achievement of Modern Management Techniques Subject โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือในรายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และแบบสอบถามความสนใจในวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการจัดการ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่ ปีการศึกษา 2554 จำนวน 64 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และการทดสอบที (Dependent – Test) ผลจาก

การวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 39.68 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 50.75 เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกับก่อนเรียน พบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักศึกษามีความสนใจในวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23.73 นักศึกษามีความสนใจในวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.46 เมื่อเปรียบเทียบความสนใจในวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า นักศึกษามีความสนใจในวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องการเพิ่มผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นให้กับผู้เรียน ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD กรณีศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เป็นกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาในครั้งนี้ การทดลองประกอบด้วยการวิจัยแบบ Control Group Pre-test – Post-test Design (Tuckman. 1999) เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 37 คน โดยมีรายละเอียดการดำเนินงานดังนี้

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Control Group Pretest – Posttest Design (Tuckman. 1999)

ตารางที่ 3 สัญลักษณ์ ที่ใช้ในการทดลอง

Group	Pre-test	Experiment	Post-test
E	T ₁	X	T ₂

สัญลักษณ์ ที่ใช้ในการทดลอง

E แทน กลุ่มทดลอง (Experimental Group)

T₁ แทน การทดสอบก่อนการทดลองสอน (Pre-Test)

T₂ แทน การทดสอบหลังการทดลองสอน (Post-Test)

X แทน การสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD (Student Teams Achievement Divisions)

ขั้นตอนการวิจัย

ประชากรของการศึกษา

ประชากรของการศึกษาในครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยม จำนวน 2,511 คน แบ่งเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 1,375 คน และมัธยมศึกษาตอนปลาย 1,136 คน กรณีศึกษาโรงเรียนแห่งหนึ่ง เป็นโรงเรียนต้นแบบเพื่อใช้ในการทดลองเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวนทั้งสิ้น 390 คน แบ่งออกเป็นสายวิทย์-คณิต 3 ห้องจำนวน 120 คน สายคณิต-อังกฤษ 2 ห้อง จำนวน 75 คน สายศิลป์ภาษา 4 ห้อง มีภาษาต่างประเทศ 3 ภาษา ได้แก่ ภาษาฝรั่งเศส 1 ห้อง จำนวน 40 คน ภาษาจีน 2 ห้อง 78 คน ภาษาญี่ปุ่น 1 ห้อง จำนวน 37 คน และวิชาภาษาไทย-สังคม 1 ห้อง จำนวน 40 คน ผู้วิจัยเลือกนักเรียนสายภาษาญี่ปุ่น จำนวน 37 คน เนื่องจากผู้วิจัยเป็นผู้สอนในรายวิชานี้และนักเรียนเริ่มเรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นเทอมแรกการปรับเปลี่ยนเทคนิคการสอนควรเริ่มจากระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพราะง่ายต่อการปรับเปลี่ยน ไม่ทำให้นักเรียนเกิดการสับสนขั้นตอนการสอน โดยนักเรียนสายภาษาญี่ปุ่นขณะนี้กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

การแบ่งกลุ่มการทดลอง

คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างมีนักเรียนทั้งเก่ง ปานกลาง และอ่อนคละกัน พิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 เกณฑ์การจัดกลุ่มตามเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มความสามารถ (เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 -5 คน โดยวัดจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นเทอม 1

1. สมาชิกในกลุ่ม ได้รับเนื้อหาสาระ และศึกษาเนื้อหาสาระนั้นร่วมกัน เนื้อหาสาระนั้นอาจมีหลายตอน ซึ่งผู้เรียนอาจต้องทำแบบทดสอบในแต่ละตอน และเก็บคะแนนของตนไว้
2. ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน และแบบทดสอบย่อยระหว่างเรียนซึ่งเป็นการทดสอบนำคะแนนของตนไปหาคะแนนพัฒนาการ (Improvement Score)
3. สมาชิกในกลุ่ม นำคะแนนพัฒนาการของแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุด กลุ่มนั้นได้รางวัล

แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่ม STAD

เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนโดยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาญี่ปุ่น บทที่ 6 เรื่อง การซื้อของ かいもの แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับจากการสอนด้วยเทคนิคการเรียนแบบกลุ่มร่วมมือ STAD ซึ่งมีรายละเอียดการสร้างและหาประสิทธิภาพดังนี้

เทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (Student Teams–Achievement Division: STAD) เทคนิคแบบกลุ่มผลสัมฤทธิ์ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการจัดกลุ่มผู้เรียนที่มีสมาชิกกลุ่มละ 4-5 คน โดยคละทั้งความสามารถทางการเรียนและเพศ โดยครูจะทำการสอนหรือเสนอเนื้อหาสาระของบทเรียนแก่นักเรียนทั้งชั้นก่อนและมอบหมายให้แต่ละกลุ่มทำงานตามที่กำหนดตามวัตถุประสงค์ในแผนการสอน เมื่อสมาชิกกลุ่มช่วยกันปฏิบัติ และทำแบบฝึกหัด หรือ

ทบทวนเนื้อหาที่ได้รับมอบหมายเสร็จแล้ว ครูจะให้นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบประมาณ 15-20 นาที คะแนนที่ได้จากการทดสอบจะถูกแปลงเป็นคะแนนกลุ่มของแต่ละกลุ่ม เรียกว่า “กลุ่มสัมฤทธิ์” (Achievement Division) (วัชรรา เล่าเรียนดี. 2553)

เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาภาษาญี่ปุ่น บทที่ 6 เรื่อง การซื้อของ (かいもの) แบ่งเนื้อหาเป็น 6 บท แบ่งเนื้อหาย่อยตามแผนการจัดการเรียนรู้ 6 แผน จำนวน 3 สัปดาห์ รวมเป็นจำนวน 12 คาบเรียน

ตารางที่ 4 แผนทดลองการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD จำนวน 12 คาบเรียน

No.	เนื้อหาการเรียนรู้	จำนวนคาบ
1.	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การใช้รูป N はいくらですか。	2
2.	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การใช้รูปลักษณะนาม	2
3.	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การใช้รูป N をください。	2
4.	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การใช้รูปคำคุณศัพท์ขยายคำนาม	2
5	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การใช้รูป N こちら、そちら、あちら	2
6	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การใช้รูป N にします。/N ほどうですか。	2

จากแผนทดลองเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD จำนวน 12 คาบเรียน สามารถวางแผนทดลองการเรียนการสอนทั้งสิ้น 3 สัปดาห์ ดังนี้

สัปดาห์ที่ 1 คาบที่ 1 วันที่ 29 พ.ย. 2561 คาบที่ 2 เรียนรู้เนื้อหาเรื่อง การใช้รูป N และ คาบที่ 3 ในวันที่ 30 พ.ย. 2561 เรียนการใช้รูปลักษณะนาม แสดงรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงเนื้อหาการเรียนรู้อาษาญี่ปุ่นด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ
STAD สัปดาห์ที่ 1 (คาบที่ 1-3)

ชั่วโมงที่	1	2	3	4	5	6	7	8
เวลา	08.30- 09.20	09.20- 10.10	10.10- 11.00	11.00- 11.50	11.50- 12.40	12.40- 13.30	13.30- 14.20	14.20- 15.10
จันทร์								
อังคาร								
พุธ								
พฤหัสบดี						คาบที่1 29/11/61		
ศุกร์			คาบที่2 30/11/61	คาบที่3 30/11/61				

สัปดาห์ที่ 2 คาบที่ 4 วันที่ 3 ธ.ค. 2561 เรียนรู้เรื่องการใช้ลักษณะนาม คาบที่ 5 - 6
วันที่ 6 ธ.ค. 2561 และ วันที่ 7 ธ.ค. 2561 เรียนรู้เรื่องการใช้รูป N をください。คาบที่ 7
วันที่ 7 ธ.ค. 2561 เรียนรู้เรื่องการใช้รูปคำคุณศัพท์ขยายคำนาม แสดงรายละเอียดในตารางที่ 6

TNI

TAHITI - NICHI INSTITUTE OF TECHNOLOGY

ตารางที่ 6 แสดงเนื้อหาการเรียนรู้วิชาภาษาญี่ปุ่นด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ
STAD สัปดาห์ที่ 2 (คาบที่ 4-7)

ชั่วโมงที่	1	2	3	4	5	6	7	8
เวลา	08.30- 09.20	09.20- 10.10	10.10- 11.00	11.00- 11.50	11.50- 12.40	12.40- 13.30	13.30- 14.20	14.20- 15.10
จันทร์	คาบที่4 03/12/61							
อังคาร								
พุธ								
พฤหัสบดี						คาบที่5 06/12/61		
ศุกร์			คาบที่6 07/12/61	คาบที่7 07/12/61				

สัปดาห์ที่ 3 คาบที่ 8 วันที่ 12 ธ.ค. 2561 เรียนรู้เรื่องการใช้อุปคำคุณศัพท์ขยายคำนาม
คาบที่ 9 วันที่ 12 ธ.ค. 2561 เรียนรู้เรื่องการใช้อุป N こちら、そちら、あちら คาบที่ 10
วันที่ 13 ธ.ค. 2561 เรียนรู้เรื่องการใช้อุป N こちら、そちら、あちら คาบที่ 11 วันที่ 14
ธ.ค. 2561 เรียนรู้เรื่องการใช้อุป N にします。/ N はどうですか。 และคาบที่ 12 วัน
สุดท้ายของการเรียน 14 ธ.ค. 2561 เรียนรู้เรื่องการใช้อุป N にします。/ N はどうです
か。 แสดงรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงเนื้อหาการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษปู่นด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD สัปดาห์ที่ 1 (คาบที่ 8-12)

ชั่วโมง ที่	1	2	3	4	5	6	7	8
เวลา	08.30 - 09.20	09.20- 10.10	10.10- 11.00	11.00- 11.50	11.50- 12.40	12.40- 13.30	13.30- 14.20	14.20- 15.10
จันทร์								
อังคาร								
พุธ	คาบที่8 12/12/61	คาบที่9 12/12/61						
พฤหัสบดี						คาบที่10 13/12/61		
ศุกร์			คาบที่11 14/12/61	คาบที่12 14/12/61				

ขั้นตอนก่อนการทดลอง

เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD สามารถดำเนินงานได้เป็น 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. อธิบายขั้นตอนการแบ่งกลุ่มเกี่ยวกับการสอนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ในคาบที่ 1 โดยผู้วิจัยอธิบายหลักการทางเทคนิค บทบาท ขั้นตอนความพร้อมทั้งวัตถุประสงค์ของการสอนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ให้นักเรียนกลุ่มทดลองแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบทที่ 6 เรื่องการซื้อของ (かいもの) จำนวน 10 ข้อ ซึ่งเป็นการทดสอบก่อนเรียน – แบบทดสอบหลังเรียน

2. แบ่งกลุ่มนักเรียนโดยความสามารถ ซึ่งภายในกลุ่มจะคละนักเรียนเด็กกลุ่มเก่ง ปานกลาง อ่อน กลุ่มที่ผู้วิจัยจัดกลุ่มนักเรียนไว้ประจำตลอดการเรียนการสอน จำนวน 12 คาบ (จำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้) การเรียนกลุ่มย่อย แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิก 5 - 6 คน แบ่งนักเรียนออกเป็น 7 กลุ่ม ในแต่ละกลุ่มให้มีสัดส่วนกลุ่ม เก่ง ปานกลาง อ่อน โดยแบ่งนักเรียนทั้งหมดในห้องเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเก่ง 14 คน ปานกลาง 13 คน และอ่อน 10 คน ตาม

การวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล จากนั้นให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มจับสลากคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น ได้แก่ はな かわ やま そら たいよう ほし และ つき คนที่จับได้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นคำว่าจะอะไรให้จับกลุ่มเดียวกันและให้รวมกลุ่มกัน สมาชิกกลุ่มจะมีความแตกต่างกัน เรื่องระดับสติปัญญา ซึ่งหน้าที่สำคัญของกลุ่มก็คือการเตรียมสมาชิกของกลุ่มให้สามารถทำแบบทดสอบได้ดี กิจกรรมของกลุ่มจะอยู่ในรูปการอภิปรายหรือการแก้ปัญหาาร่วมกัน การแก้ความเข้าใจผิดของเพื่อนในกลุ่ม กลุ่มจะต้องทำให้ดีที่สุดเพื่อช่วยสมาชิกแต่ละคนของกลุ่ม ได้แก่ การสอนเสริมเพื่อให้เพื่อนในกลุ่มเข้าใจเนื้อหาของสิ่งที่เรียนมาทั้งหมด ซึ่งการทำงานของกลุ่มจะเน้นความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม รวมถึงการนับถือตนเอง (Self – Esteem) และการยอมรับเพื่อนที่เรียนอ่อนซึ่งสิ่งที่นักเรียนควรคำนึงถึงคือนักเรียนช่วยเหลือเพื่อนให้รู้เนื้อหาอย่างถ่องแท้ ครูผู้สอนเน้นการใช้จิตวิทยาการศึกษาเข้ามาช่วยในการสอน โดยเฉพาะเด็กกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน เด็กกลุ่มเก่งจะมีความคิดเห็นกลัวว่าเพื่อนที่เป็นกลุ่มอ่อนจะทำให้คะแนนของตนเองน้อย ครูจึงมีหน้าที่ในการควบคุมชั้นเรียนและแนะแนวการเรียนโดยใช้สื่อการสอนทางเทคโนโลยีที่ให้เข้ากับกลุ่มนักเรียน เช่น การเล่น kahoot ในห้องโดยคะแนนที่ได้จะเป็นคะแนนกลุ่มหลายที่นำมาใช้ในการศึกษาและการเรียนการสอน เพื่อช่วยในการถ่ายทอดหรือส่งผ่านความรู้ให้กับนักเรียน

ขั้นตอนการทดลอง

1. ระยะที่ใช้ในการทดลอง แบ่งเนื้อหาเป็น 6 บท แบ่งเนื้อหาย่อยตามแผนการจัดการเรียนรู้ 6 แผน จำนวน 3 สัปดาห์ รวมเป็นจำนวน 12 คาบเรียน
2. การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอน ในการเรียนการสอนนักเรียนจะมีชิ้นงานที่ใช้สื่อทางเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องโดยให้ผู้เรียนออกแบบผลงานด้วยความคิดสร้างสรรค์โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูผู้สอนมีหน้าที่แนะนำเพิ่มเติมให้กับนักเรียน

ขั้นหลังการทดลองการสอน

1. ประเมินผลสัมฤทธิ์โดยใช้แบบทดสอบหลังเรียน (Post - Test) ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre - Test) หลังจากเรียนไปแล้ว นักเรียนต้องได้รับการทดสอบ โดยครูทำการทดสอบวัดความเข้าใจประมาณ 10-15 นาที คะแนนที่ได้จากการทดสอบจะถูกแปลงเป็นคะแนนของแต่ละกลุ่มที่เรียกว่า คะแนนกลุ่มสัมฤทธิ์ ซึ่งในการทดสอบนักเรียนทุกคนจะทำข้อสอบตามความสามารถของตนโดยไม่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เมื่อถึงคาบสุดท้ายครูให้นักเรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่ม STAD

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 รูปแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ด้วยการทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) และหลังเรียน (Post-Test) เป็นข้อสอบฉบับเดียวกัน โดยนำเนื้อหาที่แบ่ง 6 ครั้งตามแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาญี่ปุ่น บทที่ 6 เรื่อง การซื้อของ (かいもの) มาใช้เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่ม STAD ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ส่วนที่ 1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นบทที่ 6 เรื่อง การซื้อของ (かいもの) ประกอบด้วยคำถามวัดความรู้เกี่ยวกับการซื้อของ สินค้า ราคา และจำนวน ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย แบบเลือกตอบ (Multiple Choice) จำนวน 10 ข้อ

- ข้อ 1 การถามราคาเครื่องใช้ไฟฟ้า
- ข้อ 2 การถามลักษณะนามของสินค้า
- ข้อ 3 การถามจำนวนสินค้าและการใช้ลักษณะนาม
- ข้อ 4 การใช้คำช่วยในภาษาญี่ปุ่นเกี่ยวกับการซื้อของ
- ข้อ 5 การใช้คำช่วยในภาษาญี่ปุ่นเกี่ยวกับการซื้อของ
- ข้อ 6 การใช้ไวยากรณ์รูปคำถามเกี่ยวกับสิ่งของเป็นอย่างไร
- ข้อ 7 การให้แปลคำของตัวอักษรคันจิที่ใช้ระบุลักษณะของสิ่งของ
- ข้อ 8 การใช้คำคุณศัพท์ในการบ่งบอกสภาพของสิ่งของ
- ข้อ 9 การถามเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของนักเรียนญี่ปุ่น
- ข้อ 10 การถามเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของนักเรียนญี่ปุ่น

2. การสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Study) นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ทำให้นักเรียน “เก่ง ดี มีความสุข” ในการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น โดยแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 7 กลุ่ม จากทั้งหมด 37 คน โดยอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์นักเรียนทั้งหมด เพื่อมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 15 ข้อ กำหนดค่าของช่วงคะแนน 5 ระดับ โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังนี้

ตารางที่ 8 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนมีต่อการสอนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD

ระดับความพึงพอใจ	ความหมาย
1	ความพึงพอใจน้อยที่สุด
2	ความพึงพอใจน้อย
3	ความพึงพอใจปานกลาง
4	ความพึงพอใจมาก
5	ความพึงพอใจมากที่สุด

เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษป้อนหลังจากได้ทำการทดสอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนซึ่งตารางเกณฑ์วัดความพึงพอใจของนักเรียนพัฒนามาจากงานวิจัยของ พระมหาสมศักดิ์ ทองบ่อ (2549) โดยมีข้อคำถามทั้งหมด 15 ข้อ เป็นคำถามที่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กล่าวถึงทักษะความร่วมมือกับผู้อื่นส่งเสริมการทำงานกลุ่มให้มีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันและเห็นคุณค่าของบทบาทของคนในกลุ่ม จึงเลือกมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองโดยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD มีลำดับขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1. ศึกษาตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD
3. ศึกษาขั้นตอนเทคนิคการสอนและการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD
4. กำหนดเนื้อหาที่จะนำมาใช้ทดลองโดยใช้หนังสือเรียนอะกิโกะโตะโทะโมะตะจิ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
5. การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD จำนวน 6 แผ่นๆ ละ 2 คาบๆ ละ 50 นาที ใช้เวลารวม 12 คาบ
6. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหาและเชิงโครงสร้าง ตรวจสอบภาษาและความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้

7. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้นำไปปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแผนเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้

8. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษป้อน ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 รูปแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ด้วยการทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) และหลังเรียน (Post-Test) เป็นข้อสอบฉบับเดียวกัน โดยนำเนื้อหาที่แบ่ง 6 ครั้งตามแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ปบทที่ 6 เรื่อง การซื้อของ (かいもの) ซึ่งมีเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ มีลักษณะเป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า (Index Of Item Objective Congruence : IOC) โดยมีรายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คุณภาพของเครื่องมือและการประเมินผล

การหาคุณภาพของเครื่องมือทั้งฉบับการวิเคราะห์ข้อสอบทั้งฉบับ เป็นการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัด เกี่ยวกับความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) รายละเอียด ดังนี้

คำชี้แจง : แบบประเมินฉบับนี้ใช้สำหรับท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบว่าข้อคำถามแต่ละข้อมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือไม่ โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์/เนื้อหานั้น

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์/เนื้อหานั้น

ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่วัดจุดประสงค์/เนื้อหานั้น

นำข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ นำมาหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนประเมินความสอดคล้องทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบแบบสอบถาม

ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม หรือ IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แสดงว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ แสดงว่าคำถามข้อนั้นไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้ (ปารณี หล้าเบญญะ. 2559)

ตารางที่ 9 แสดงค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหาข้อสอบ	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ความรู้เกี่ยวกับการซื้อของสินค้าราคา และจำนวน	1.การถามราคาเครื่องใช้ไฟฟ้า	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	2.การถามลักษณะนามของสินค้า	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	3.การถามจำนวนสินค้าและการใช้ลักษณะนาม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	4.การใช้คำช่วยในภาษาญี่ปุ่นเกี่ยวกับการซื้อของ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	5.การใช้คำช่วยในภาษาญี่ปุ่นเกี่ยวกับการซื้อของ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	6. การใช้ไวยากรณ์รูปคำถามเกี่ยวกับสิ่งของเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	7.การให้แปลคำของตัวอักษรคันจิที่ใช้ระบุลักษณะของสิ่งของ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	8. การใช้คำคุณศัพท์ในการบ่งบอกสภาพของสิ่งของ	+1	0	+1	2	0.6	ใช้ได้
	9. การถามเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของนักเรียนญี่ปุ่น	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้
	10.การถามเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของนักเรียนญี่ปุ่น	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้

ตารางแสดงค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยข้อคำถามดังกล่าวพัฒนามาจากหนังสือเรียนอะกิโกะโตะโทะโมะตะจิ 2 โดยได้ค่าความสอดคล้องระหว่างคำถาม ≥ 0.5 ขึ้นไป แสดงว่าข้อคำถามทั้ง 10 ข้อตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

การทดสอบ

การหาความเที่ยงโดยวิธีนี้ใช้สูตรของคูเดอร์และริชาร์ดสัน เป็นการหาความสัมพันธ์ของคะแนนจากการใช้แบบทดสอบฉบับเดียวและสอบ เพียงครั้งเดียวโดยนำผลการสอบมาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ ใช้สูตรของคูเดอร์และริชาร์ดสันซึ่งเป็นการหาความเที่ยงของแบบทดสอบที่มีระบบการให้คะแนนแบบ 0,1 (ผิด 0, ถูก 1) สูตรที่ใช้คือ สูตร KR – 20

สูตร KR -20 ในกรณีที่ค่าความยากง่ายของข้อสอบแต่ละข้อไม่เท่ากัน

วิธีคำนวณสูตร KR-20 ในกรณีที่ค่าความยากง่ายของข้อสอบแต่ละข้อไม่เท่ากัน

$$R_{kr-20} = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right]$$

เมื่อ R_{kr} แทน ความเที่ยงของแบบทดสอบ

K แทน จำนวนข้อสอบ

P แทน ความยากง่ายของข้อสอบแต่ละข้อ (สัดส่วนที่ตอบถูก)

q แทน สัดส่วนที่ตอบผิด (1-P)

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมของแบบทดสอบ

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N^2}$$

จากการวิเคราะห์หาคุณภาพของข้อสอบเป็นรายข้อ โดยใช้สูตร KR-20 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ปุ่ น บทที่ 6 เรื่องการซื้อของ かいもの จำนวน 10 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนจำนวน 15 คน ได้คะแนนดังผลแสดงในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 10 แสดงค่าความยากง่ายของข้อสอบ

ข้อที่/ คน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	x	x^2
1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	7	49
2	1	1	0	0	1	1	0	1	0	0	5	25
3	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	7	49
4	1	0	1	0	0	1	1	0	0	0	4	16
5	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	7	49
6	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	6	36
7	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	6	36
8	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	3	9
9	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	8	64
10	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	4	16
11	1	0	1	0	1	0	0	0	1	1	5	25
12	1	0	0	0	1	1	0	0	1	1	5	25
13	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	3	9
14	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	8	64
15	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	7	49
รวม	15	6	6	3	8	11	10	11	8	7	85	521
p	1	0.4	0.4	0.2	0.53	0.73	0.66	0.73	0.53	0.46		
q	0	0.6	0.6	0.8	0.47	0.27	0.33	0.27	0.47	0.53		
pq	0	0.24	0.24	0.16	0.24	0.17	0.21	0.19	0.24	0.24	1.95	

*หมายเหตุ

ค่า p หมายถึง จำนวนนักเรียนที่ตอบถูก โดยนำจำนวนนักเรียนที่ตอบถูกมาหารกับจำนวนข้อสอบ จะได้ค่าความยากง่ายของข้อสอบข้อนั้น

ค่า q หมายถึง จำนวนนักเรียนที่ตอบผิด โดยนำจำนวนนักเรียนที่ตอบผิดมาหารกับจำนวนข้อสอบ

ค่า X หมายถึง จำนวนนักเรียนหนึ่งคนตอบถูกจำนวนกี่ข้อจาก 10 ข้อ

สรุปในการพิจารณาค่าความยากง่าย นักเรียนที่เป็นตัวแทนการทำแบบทดสอบจำนวน 15 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 เลือกจากการสุ่มเลือก ซึ่งเป็นนักเรียนที่เคยเรียนมาก่อนแต่เนื่องจากนักเรียนโรงเรียนนี้ไม่ได้เป็นเด็กนักเรียนที่มีอัตราการแข่งขันทางการเรียนสูง เด็กๆทุกคนจะมีระดับความสามารถที่แตกต่างกันไป ผลจากการทำแบบทดสอบแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ผลการจำแนกข้อสอบรายข้อหาค่าความยากง่าย (p) ของข้อสอบรายข้อ

ข้อที่	ระดับคะแนน	ความหมาย
1	1.00	ง่ายมาก (ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง)
2	0.4	ยากพอเหมาะ (ดีมาก)
3	0.4	ยากพอเหมาะ (ดีมาก)
4	0.2	ค่อนข้างยาก (ดี)
5	0.53	ยากพอเหมาะ (ดีมาก)
6	0.73	ค่อนข้างง่าย (ดี)
7	0.66	ค่อนข้างง่าย (ดี)
8	0.73	ค่อนข้างง่าย (ดี)
9	0.53	ยากพอเหมาะ (ดีมาก)
10	0.46	ยากพอเหมาะ (ดีมาก)

ข้อสอบมีค่าความยากง่ายอยู่ที่ $p = 1.00$ ผลแสดงว่ามีผู้ตอบถูกข้อนี้จำนวนมาก จึงถือว่าเป็นข้อสอบที่ง่าย แต่ในทางกลับกัน ข้อสอบมีผู้ตอบถูกน้อยสุดอยู่ที่ $p = 0.2$ แสดงว่าเป็นข้อสอบที่ยาก

อย่างไรก็ตามในการสอบวัดความรู้ผลการเรียนโดยทั่วไป มักนิยมให้มีข้อสอบที่มีระดับความยากง่ายในระดับต่าง ๆ ปะปนกันไป โดยจัดให้มีข้อสอบมีค่าความยากง่ายพอเหมาะ (p มีค่าใกล้เคียง 0.5) เป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งให้มีข้อสอบที่ค่อนข้างยากและค่อนข้างง่ายอีกจำนวนหนึ่ง แต่ถ้าเป็นการสอบแข่งขันเพื่อคัดเลือกผู้ที่มีความรู้ความสามารถควรมีสัดส่วนของข้อสอบที่ยากสูงขึ้น ทั้งนี้ ข้อสอบที่ดีควรมีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20 – 0.80 ในข้อสอบประเภท 4 ตัวเลือก ส่วนข้อสอบประเภทถูก – ผิด ค่าความยากง่าย ควรอยู่ระหว่าง 0.60 - 0.70

ตารางที่ 12 เกณฑ์การแปลความหมายค่าความยากง่าย (p) ของข้อสอบรายข้อ

ความยากง่ายของข้อสอบ (p)	ความหมาย
0.81 – 1.00	ง่ายมาก (ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง)
0.60 – 0.80	ค่อนข้างง่าย (ดี)
0.40 – 0.59	ยากพอเหมาะ (ดีมาก)
0.20 – 0.39	ค่อนข้างยาก (ดี)
0 – 0.19	ยากมาก (ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง)

ตารางที่ 13 เกณฑ์การแปลผลค่าความเชื่อมั่น

เกณฑ์การแปลผล	ความหมาย
0.00 – 0.20	ความเชื่อมั่นต่ำมาก/ไม่มีเลย
0.21 – 0.40	ความเชื่อมั่นต่ำ
0.41- 0.70	ความเชื่อมั่นปานกลาง
0.71 – 1.00	ความเชื่อมั่นสูง

วิธีคำนวณ $\sum qp = 1.95$, $\sum X = 85$, $\sum X^2 = 521$

$$\text{คำนวณค่า } S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N^2}$$

$$S^2 = \frac{(15 \times 521) - (85^2)}{15 \times 15} = 2.6$$

คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นด้วยสูตร KR-20

$$R_{kr-20} = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right]$$

$$R_{kr-20} = \left(\frac{10}{10-1} \right) \left(1 - \frac{1.95}{2.6} \right)$$

$$= 0.27$$

สถิติที่ใช้ในการตรวจคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยวิเคราะห์และคัดเลือกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานโดยการคิดคำนวณหาค่า สูตร KR-20 คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นด้วยสูตร KR-20 ผลที่ได้ = 0.27

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น บทที่ 6 เรื่อง การซื้อของ (かいの) ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
3. ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สอนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD จำนวน 6 แผนๆ ละ 2 คาบๆ ละ 60 นาที รวม 12 คาบ
4. แจกวัสดุประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนเข้าใจหลักเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD
5. ทำการวัดผลสัมฤทธิ์แบบทดสอบก่อนการเรียนรู้ วิชาภาษาญี่ปุ่น บทที่ 6 เรื่อง การซื้อของ (かいの) ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ใช้เวลา 30 นาทีในการเก็บข้อมูล
6. ดำเนินการทดลองตามแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาญี่ปุ่น บทที่ 6 เรื่อง การซื้อของ (かいの) ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD
7. วัดทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนโดยใช้แบบทดสอบย่อยระหว่างเรียน รายวิชาภาษาญี่ปุ่น บทที่ 6 เรื่อง การซื้อของ (かいの) ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD
8. ทำการวัดผลสัมฤทธิ์แบบทดสอบหลังการเรียนรู้วิชาภาษาญี่ปุ่น บทที่ 6 เรื่อง การซื้อของ (かいの) ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นเกณฑ์เดียวกับการทดสอบก่อนเรียน
9. เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบ ค่าที (t-test dependent) ในการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองค่าที่ได้

10. ส่งหนังสือขอบคุณผู้เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู โรงเรียนที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากสมมติฐาน

การศึกษาในครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (วัลนิกา จลากบาง. 2560) โดยมีรายละเอียดของสมมติฐานการวิจัยว่าด้วยสมมติฐานเชิงปริมาณและสมมติฐานเชิงคุณภาพโดยมีวิธีการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 แสดงสมมติฐานของการวิจัย

H	สมมติฐานการวิจัย	สถิติในการวิเคราะห์
	สมมติฐานเชิงปริมาณ (Quantitative Hypothesis)	
H1	ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบกลุ่มความร่วมมือ STAD มีความแตกต่างกัน	ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) การทดสอบค่า T-Test (Paired Sample T- Test)
	สมมติฐานเชิงคุณภาพ (Qualitative Hypothesis)	
H2	การเรียนการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ทำให้นักเรียน “เก่ง ดี มีความสุข” ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ กลุ่ม (Focus Group Study) และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

สมมุติฐานที่ 1 ทดสอบด้วย Paired sample t- test เป็นสถิติที่ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 2 ค่าว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ โดยค่าเฉลี่ย 2 ค่านี้นำมาจากกลุ่มตัวอย่างเดียวกัน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์กัน โดยกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 37 คน เนื่องจากผู้วิจัยต้องการทดสอบการพัฒนาด้านการเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่เคยเรียนด้วยเทคนิคกลุ่มร่วมมือ STAD และภายหลังจากการเรียนแบบ

กลุ่มร่วมมือ STAD โดยทำการเปรียบเทียบผลคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียนว่ามีผลสัมฤทธิ์ต่างกันอย่างไร นอกจากนี้ยังใช้การสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Study) กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 รายวิชาภาษาอังกฤษ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ ทำให้นักเรียน “เก่ง ดี มีความสุข” ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ STAD

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่องการเพิ่มผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นให้กับผู้เรียน ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD กรณีศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง เป็นการทำการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ และศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ทำให้นักเรียน “เก่ง ดี มีความสุข” ในการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 สมมติฐานข้อที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนจากวิธีการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD มีความแตกต่างกัน

การวิเคราะห์ตัวแปรอิสระคือการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ตัวแปรตามคือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น

ส่วนที่ 3 สมมติฐานข้อที่ 2 ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ทำให้นักเรียน “เก่ง ดี มีความสุข” ในการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น

การวิเคราะห์ตัวแปรอิสระคือการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ตัวแปรตามคือ ความพึงพอใจของนักเรียนต่อรูปแบบการเรียนรู้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ทำให้นักเรียน “เก่ง ดี มีความสุข” ในการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ เกรดเฉลี่ย ชื่อโรงเรียนเดิมที่จบระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อาชีพผู้ปกครอง อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน นักเรียนเรียนกวดวิชาภาษาญี่ปุ่นหรือไม่ เหตุผลในการเลือกเรียนภาษาญี่ปุ่น โดยใช้สถิติแบบความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) แสดงผลได้ ดังนี้

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ชาย	13	35.10
2. หญิง	24	64.90
รวม	37	100

จากตารางที่ 15 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 64.90 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 35.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเกรดเฉลี่ย

เกรดเฉลี่ย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. 1.51 – 2.00	3	8.10
2. 2.01 – 2.50	5	13.50
3. 2.51 – 3.00	8	21.60
4. 3.01 – 4.00	21	56.80
รวม	37	100

จากตารางที่ 16 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเกรดเฉลี่ย ส่วนใหญ่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมอยู่ที่ 3.01 – 4.00 คิดเป็นร้อยละ 56.80 รองลงมา มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมอยู่ที่ 2.51 – 3.00 คิดเป็นร้อยละ 21.60 และระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมอยู่ที่ 2.01 – 2.50 คิดเป็นร้อยละ 13.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชื่อโรงเรียนเดิมที่จบระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนที่จบระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา	33	89.20
2. โรงเรียนสามเสนนอก	2	5.40
3. โรงเรียนจันทรหุ่่นบำเพ็ญ	1	2.70
4. โรงเรียนเมธีอิมมาคุเลตคอนแวนต์	1	2.70
รวม	37	100

จากตารางที่ 17 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชื่อโรงเรียนเดิมที่จบระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนใหญ่จากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 89.20 รองลงมาโรงเรียนสามเสนนอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.40 โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.70 และโรงเรียนเมธีอมมาคุเลตคอนแวนต์จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม อาชีพผู้ปกครอง

อาชีพผู้ปกครอง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. รับจ้างทั่วไป	24	64.90
2. ค้าขาย เจ้าของธุรกิจ	4	10.80
3. รับราชการ	3	8.10
4. รัฐวิสาหกิจ บริษัทเอกชน	4	10.80
5. อื่นๆ	2	5.40
รวม	37	100

จากตารางที่ 18 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกอาชีพผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 64.90 รองลงมาประกอบอาชีพค้าขายจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80 เจ้าของธุรกิจและรัฐวิสาหกิจ บริษัทเอกชน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80 และรับราชการ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม รายได้ผู้ปกครอง

รายได้ผู้ปกครอง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 10,000 บาท	7	18.90
2. 10,001 – 20,000 บาท	20	54.10
3. 20,001 – 30,000 บาท	7	18.90
4. 30,001 บาทขึ้นไป	3	8.10
รวม	37	100

จากตารางที่ 19 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกรายได้ผู้ปกครอง ส่วนใหญ่รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 54.10 รองลงมารายได้เฉลี่ยระหว่างต่ำกว่า 10,000 บาทจำนวน 7 คน คิด

เป็นร้อยละ 18.90 และรายได้เฉลี่ยระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 18.90 ตามลำดับ

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามนักเรียนที่เรียนกวดวิชาภาษาญี่ปุ่นและไม่เรียนกวดวิชาภาษาญี่ปุ่น

นักเรียนที่เรียนและไม่เรียนกวดวิชา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เรียนกวดวิชา	5	13.50
2. ไม่เรียนกวดวิชา	32	86.50
รวม	37	100

จากตารางที่ 20 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามนักเรียนที่เรียนกวดวิชาภาษาญี่ปุ่นและไม่เรียนกวดวิชาภาษาญี่ปุ่น ส่วนใหญ่นักเรียนไม่เรียนกวดวิชาภาษาญี่ปุ่นจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 86.50 รองลงมาเรียนกวดวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตารางเหตุผลในการเลือกเรียนภาษาญี่ปุ่น

เหตุผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ชอบภาษาญี่ปุ่น	5	14.30
2. อยากเรียนภาษาญี่ปุ่นเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน	2	5.70
3. อื่นๆ	30	80.00
รวม	37	100.00

จากตารางที่ 21 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเหตุผลในการเลือกเรียนภาษาญี่ปุ่น ส่วนใหญ่นักเรียนชอบภาษาญี่ปุ่น จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.30 รองลงมาอยากเรียนภาษาญี่ปุ่นเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.70 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 สมมติฐานข้อที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนจากวิธีการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD มีความแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แสดงได้ดังนี้

ตารางที่ 22 ผลการเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ บทที่ 6 เรื่อง การซื้อของ かいもの โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage)

	ก่อนเรียน		หลังเรียน		ผลต่างคะแนน	
ลำดับที่	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
	10	ร้อยละ(100)	10	ร้อยละ(100)		ร้อยละ(100)
1	5	50	7	70	2	20
2	3	30	3	30	0	0
3	5	50	6	60	1	10
4	6	60	10	100	4	40
5	5	50	6	60	1	10
6	5	50	6	60	1	10
7	4	40	6	60	2	20
8	4	40	9	90	5	50
9	3	30	8	80	5	50
10	3	30	9	90	6	60
11	3	30	8	80	5	50
12	6	60	5	50	-1	10
13	5	50	9	90	4	40
14	5	50	7	70	2	20
15	6	60	10	100	4	40
16	5	50	4	40	-1	10
17	5	50	10	100	5	50
18	3	30	7	70	4	40

ตารางที่ 22 ผลการเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ บทที่ 6 เรื่อง การซื้อของ かいもの โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) (ต่อ)

ลำดับที่	ก่อนเรียน		หลังเรียน		ผลต่างคะแนน	
	คะแนน	ร้อยละ(100)	คะแนน	ร้อยละ(100)	คะแนน	ร้อยละ(100)
	10	ร้อยละ(100)	10	ร้อยละ(100)		ร้อยละ(100)
19	6	60	8	80	2	20
20	3	30	6	60	3	30
21	4	40	10	100	6	60
22	4	40	6	60	2	20
23	3	30	4	40	1	10
24	7	70	9	90	2	20
25	9.5	95	10	100	0.5	5
26	4	40	5	50	1	10
27	4	40	9	90	5	50
28	8	80	8	80	0	0
29	8	80	8	80	0	0
30	5	50	10	100	5	50
31	4	40	10	100	6	60
32	4	40	8	80	4	40
33	6	60	9	90	3	30
34	3	30	7	70	4	40
35	0	0	5	50	5	50
36	6	60	9	90	3	30
37	6	60	8	80	2	20
คะแนนเฉลี่ย	4.74	47.43	7.54	72.97	2.79	27.97

จากตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 4.7 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 47.43 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 7.5 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 72.97 โดยก่อนเรียนมี

คะแนน ระหว่าง 0 ถึง 9.5 คะแนน หรือระหว่างร้อยละ 0 ถึง ร้อยละ 95 หลังเรียนมีคะแนนระหว่าง 3 ถึง 10 คะแนน หรือระหว่าง ร้อยละ 30 ถึงร้อยละ 100 โดยคะแนนสอบก่อนเรียนหลังเรียน มีคะแนนผลต่างเฉลี่ยเท่ากับ 2.7 หรือ คิดเป็นร้อยละ 27.97

ตารางที่ 23 ผลการเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ บทที่6 เรื่องการซื้อของ かいもの โดยใช้ Paired sample test (การ

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mean	S.D.	t	Sig.(2tailed)
แบบทดสอบ ก่อนเรียน	37	4.74	1.762	-8.288	.000
แบบทดสอบ หลังเรียน	37	7.54	1.966		

เปรียบเทียบแบบจับคู่สิ่งทดลอง) แสดงได้ดังนี้

จากตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS ผลการเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนเรียน (Mean = 4.74 , S.D.= 1.76) ค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบหลังเรียน (Mean = 7.541, S.D.= 1.966) โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 คือผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนจากวิธีการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD มีความแตกต่างกัน

ส่วนที่ 3 สมมติฐานข้อที่ 2 ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ทำให้นักเรียน “เก่ง ดี มีความสุข” ในการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพการเพิ่มผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD กรณีศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร

การสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Study) นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 รายวิชาภาษาญี่ปุ่น การสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Study Interview) กับกลุ่มนักเรียนจำนวน 7 กลุ่ม จากทั้งหมด 37 คน เพื่อนำข้อมูลมาสนับสนุนผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ การจัดกลุ่มการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD แบ่งกลุ่มการทดลองออกเป็น 3 ระดับได้แก่ นักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน โดยวัดจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น

ของภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 รายวิชาภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับแผนการพัฒนาศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 10 ที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” หรือมุ่งให้นักเรียนเป็นบุคคลที่ “เก่ง ดี มีความสุข” (ณัฐรดา ภาพภักดี. 2555) อันเป็นเป้าหมายสำคัญที่จะพัฒนาศึกษาของไทยให้เกิดผลสัมฤทธิ์กับผู้เรียนอย่างแท้จริง

การศึกษาในครั้งนี้ได้ประยุกต์การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพร่วมกันในการดำเนินงานเพื่อหาคำตอบของการวิจัยที่ครอบคลุม กลุ่มลึกและชัดเจน ทำให้เกิดความเข้าใจในเหตุการณ์ที่ศึกษา (วิลนิกา จลาภบาง. 2560) โดยแบ่งการสัมภาษณ์เป็น 2 ช่วง ได้แก่ ระหว่างการทดลอง และภายหลังการทดลอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 24 การจัดกลุ่มตัวอย่าง STAD

ลำดับ	グループ ชื่อกลุ่ม	名前 ชื่อ		
		じょうず เก่ง	できる ปานกลาง	がんばる อ่อน
1	ほし	กรรชนก, วณิชดา	ญันทนินยา, สิทธิพันธ์	ชวิศา
2	つき	อรพินธุ์, หนึ่งหทัย	ปรีชญา, อัสมา	เนะเนะ
3	そら	วีรวิทย์, ณัฐจินท์	วิมลรัตน์, ธนวัช	สพริฐ, กัญธิภพ
4	はな	สุกัศกานต์, จิรายุทธ	ททรัพย์ดม, อรรถ	วรลักษณ์
5	やま	ปรีญา, พรชนิตร์	สิริ(ช)	ภูรินทร์, ชานนท์
6	かわ	แพรวลดา, ศดานันท์	สโรชา, ปวรปริญญ์	ภูริชัย, สิริ(ญ)
7	たいよう	ธิวานนท์, อาลีนา	จันทิมา, ณัฐณิชา	พันตรี

โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาสาธิตเป็นผู้สัมภาษณ์โดยตั้งคำถามแบบเปิด (Open Question) เพื่อให้โอกาสนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มเสนอความคิดเห็นความรู้สึกที่มีต่อรายวิชานี้ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 25 แสดงผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง STAD

ตารางที่ 25 แสดงผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง STAD

ลำดับ	การสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Study)	
	ครั้งที่ 1 (28 ม.ค.2562)	ครั้งที่ 2 (20 ก.พ.2562)
1	ชอบการเรียนรู้แบบทำกิจกรรมทำให้เรียนรู้ได้ง่ายและเร็วขึ้น	มีความสุขกับการเรียนด้วยเทคนิค STAD อยากเรียนแบบนี้อีกในปีต่อไป
2	- ได้ช่วยเหลือเพื่อนๆ ในกลุ่มให้มีผลการเรียนเพิ่มขึ้นจากเดิม - เกิดความกระตือรือร้น - มีส่วนร่วมในการเรียนรู้	ชอบการเรียนรู้แบบนี้เนื่องจากบางเนื้อหาเราจำไม่ได้แต่เพื่อนจำได้ จึงได้แลกเปลี่ยนระหว่างกัน
3	- การเรียนรู้ STAD ทำให้รู้สึกผ่อนคลายไม่เครียด ได้เล่นเกมสนุก - เกิดความรักความสามัคคีในกลุ่มนักเรียน	แต่ก่อนไม่ชอบเพื่อนในกลุ่ม พอมาทำงานร่วมกันด้วยเทคนิค STAD ทำให้เข้าใจเพื่อนมากขึ้น เพื่อนที่รักกันอยู่แล้วก็รักกันมากขึ้น ถ้าเรียนระดับอุดมศึกษาก็อยากอยู่มหาวิทยาลัยเดียวกันคะ
4	- ชอบการเรียนรู้แบบ STAD ทำให้ทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ - มีข้อจำกัดเรื่องเวลาที่ใช้ในการจัดกลุ่มทำให้เสียเวลาเรียนไปบ้าง แต่ภาพรวมยังถือว่าดีกว่าการเรียนรู้แบบบรรยายและท่องจำ	การเรียนรู้แบบนี้ทำให้เราจำได้ดีเนื่องจากได้ปฏิบัติจริง ทำจริง วัตถุประสงค์ ผู้สอนจะเช็คความเข้าใจของผู้เรียนตลอดทุกสัปดาห์ ทำให้เราต้องเตรียมพร้อมในการเรียนของทุกสัปดาห์

ตารางที่ 25 แสดงผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง STAD (ต่อ)

ลำดับ	การสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Study)	
	ครั้งที่ 1 (28 ม.ค.2562)	ครั้งที่ 2 (20 ก.พ.2562)
5	■ การเรียนแบบ STAD ทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ร่วมกันเป็นกลุ่ม ■ อย่างไรก็ตามมีเพื่อนๆ ในกลุ่มที่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือทำให้รู้สึกว่าการทำงานแทนเพื่อนที่ไม่สนใจ	■ มีความสุขกับการเรียนด้วยเทคนิค STAD และรักภาษาญี่ปุ่น รักผู้สอน อยากทำคะแนนให้ดีขึ้นเรื่อยๆ ■ เกิดแรงบันดาลใจที่อยากทำงานในประเทศญี่ปุ่น เพื่อได้มีโอกาสพัฒนาภาษาญี่ปุ่นให้ดีขึ้นเรื่อยๆ
6	■ ชอบการเรียนแบบนี้สนุก อยากให้มีการเรียนแบบนี้ทุกวิชา	■ การเรียนด้วยเทคนิค STAD กระตุ้นให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้ตลอดเวลา สร้างบรรยากาศที่ดีต่อการเรียนรู้ ■ เกิดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนรู้ที่ดีกับผู้เรียน
7	■ การเรียนแบบ STAD ทำให้จดจำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นได้ง่ายและมีประสิทธิภาพ	■ ชอบการเรียนด้วยเทคนิคแบบนี้ การมีกิจกรรมในห้องสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนกับอาจารย์ผู้สอน และเพื่อนๆ ในกลุ่ม ■ อาจารย์ใส่ใจนักเรียนทั้งเด็กเก่ง ปานกลาง และอ่อน ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะแห่งการเรียนรู้

จากตารางที่ 25 แสดงผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง STAD ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 รายวิชาภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา จำนวน 37 คน แบ่งออกเป็น 7 กลุ่ม (แสดงรายละเอียดในตารางที่ 26 การจัดกลุ่มนักเรียนเพื่อทดลองกลุ่มตัวอย่าง STAD) การสัมภาษณ์กลุ่มจะแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ระหว่างการทดลองการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค STAD และภายหลังการทดลองใช้เทคนิค STAD กับกลุ่มตัวอย่างพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางการเรียนที่สูงขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเพิ่มขึ้นจาก 4.74 คะแนน (ก่อนเรียน) เป็น 7.54 คะแนน (หลังเรียน)

เมื่อทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างระหว่างการทดลองการเรียนรู้ด้วยเทคนิค STAD ในครั้งแรกผู้ช่วยนักวิจัยจะเรียกสมาชิกในแต่ละกลุ่มเข้ามาสอบถามและสัมภาษณ์ถึงการเรียนการสอนด้วยเทคนิค STAD ผลจากการสัมภาษณ์พบว่านักเรียนทุกกลุ่มเห็นด้วยกับการเรียนภาษาญี่ปุ่นด้วยเทคนิคนี้เนื่องจากมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามการเรียนด้วยเทคนิค STAD ยังมีข้อจำกัดบางประการในเรื่องของเวลาที่ใช้ในการจัดกลุ่ม ควรมีการจัดกลุ่มนอกเวลาเรียนเพื่อไม่ให้กระทบกับชั่วโมงการสอน

การสัมภาษณ์กลุ่มครั้งที่สองภายหลังเสร็จสิ้นการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาญี่ปุ่น ผู้ช่วยนักวิจัยทำการสัมภาษณ์กลุ่มทดลองกลุ่มเดิม โดยให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มเข้ามาพบ ผู้ช่วยนักวิจัยกลุ่มละ 1 คน การสัมภาษณ์เริ่มด้วยคำถามแบบเปิด “รู้สึกอย่างไรกับการเรียนการสอนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD” ตัวแทนกลุ่ม 7 กลุ่ม มีทัศนคติต่อวิชาภาษาญี่ปุ่นไม่แตกต่างกันโดยมองว่า ชื่นชอบภาษาญี่ปุ่นมากขึ้น ทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการหาข้อมูล ตอบคำถาม และเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษาญี่ปุ่นมากขึ้น และเมื่อถามคำถามว่าการเรียนเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ทำให้สมาชิกในกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นหรือไม่ ตัวแทนทุกกลุ่มให้คำตอบในทิศทางที่ตรงกัน คือ “มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น” ตัวแทนทุกกลุ่มเห็นด้วยกับการเรียนและพึงพอใจกับการเรียนการสอนด้วยเทคนิค STAD ที่สำคัญสมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความสุขกับการเรียนด้วยวิธีนี้ แสดงรายละเอียดในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 ผลสัมฤทธิ์ของการเรียนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD

Group	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			“เก่ง ดี มีความสุข”		
	เพิ่มขึ้น	ไม่เพิ่มขึ้น	(%)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	(%)
1	✓		10-20	✓		>80
2	✓		>20	✓		>80
3	✓		20-30	✓		>80
4	✓		10-30	✓		>80
5	✓		>20	✓		>80
6	✓		>20	✓		>80
7	✓		>20	✓		>80

ตัวแทนกลุ่มทั้ง 7 กลุ่ม สรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD โดยสมาชิกทุกคนในกลุ่ม (แสดงรายชื่อในตารางที่ 26 : การจัดกลุ่มนักเรียนเพื่อทดลองกลุ่มตัวอย่าง STAD) มีความเห็นตรงกันว่า การเรียนด้วยเทคนิคนี้ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เพิ่มสูงขึ้น โดยตัวแทนกลุ่มให้ข้อมูลว่าสมาชิกทุกคนในกลุ่มมีผลการเรียนภาษาญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นเฉลี่ยมากกว่า ร้อยละ 20 สอดคล้องกับผลการเปรียบเทียบคะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนแบบกลุ่มร่วมมือ STAD (ตารางที่ 23) มีผลคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 30 นอกจากนี้ตัวแทนกลุ่ม 7 กลุ่ม เห็นด้วยว่าเทคนิค STAD ทำให้ผู้เรียนเป็นคน “เก่งดีมีความสุข” กว่าร้อยละ 80 สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 10 ที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (ณัฐดา ภาพภักดี. 2555) สนับสนุนข้อสมมติฐานเชิงคุณภาพ

TNI

ตารางที่ 27 แสดงระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการสอนด้วย
เทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ดังนี้

ลำดับ ที่	ความพึงพอใจในด้าน ต่าง ๆ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	อัน ดับ
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
1	มีโอกาสดังความคิดเห็น ในการเรียน	14	16	6	1		4.16	0.79	สูง	4
2	มีส่วนร่วมในกิจกรรมการ เรียนการสอน	18	12	6		1	4.24	0.91	สูง มาก	2
3	ส่งเสริมความสามัคคีใน กลุ่ม	17	11	9			4.22	0.81	สูง มาก	3
4	ส่งเสริมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างกลุ่ม	14	12	11			4.08	0.82	สูง	6
5	สามารถใช้กลุ่มเป็นแหล่ง เรียนรู้ของนักเรียน	12	15	9	1		4.03	0.82	สูง	7
6	ส่งเสริมการทำงานกลุ่มให้ มีประสิทธิภาพ	9	17	11			3.95	0.73	ปาน กลาง	8
7	ส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างเพื่อนให้เป็นไป ในทางที่ดี	12	16	9			4.08	0.75	สูง	6
8	ได้ทราบความก้าวหน้าใน การเรียน	11	20	5		1	4.08	0.82	สูง	6
9	มีบรรยากาศที่ดีส่งเสริม การเรียน	17	11	8		1	4.16	0.94	สูง	4
10	มีโอกาสนำเสนอผลงาน ของตนเองและกลุ่ม	13	16	8			4.14	0.74	สูง	5
11	มีความเข้าใจในเนื้อหาวิชา ที่เรียน	11	16	8	1	1	3.95	0.93	ปาน กลาง	8
12	มีส่วนช่วยส่งเสริมให้มี ความรับผิดชอบมากขึ้น	15	14	7		1	4.14	0.91	สูง	5
13	มีโอกาสดำเนินการตอบใน ขณะที่เรียนในชั้น	16	13	7		1	4.16	0.92	สูง	4

14	ทำให้มีความสุขกับการเรียน	22	7	7		1	4.32	0.96	สูงมาก	1
15	มีวินัยในการเรียนมากขึ้น	18	9	9		1	4.16	0.97	สูง	4
ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นรวม							4.12	0.86	สูง	

จากตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นรวมเท่ากับ 4.12 (S.D. = 0.86)

เมื่อพิจารณารายด้าน นักเรียนเห็นด้วยในระดับสูงมากที่สุด 3 อันดับแรก เรียงตามลำดับดังนี้ คือ ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นสูงสุดเป็นอันดับ 1 คือ ที่ทำให้มีความสุขกับการเรียนอยู่ในระดับสูงมาก ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 (S.D. = 0.96) อันดับ 2 คือ ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงมาก ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 (S.D. = 0.91) อันดับ 3 คือ ที่ส่งเสริมความสามัคคีในกลุ่ม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงมาก ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 (S.D. = 0.81)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวข้างต้น แบบสอบถามความพึงพอใจในครั้งนี้เป็นข้อมูลเสริมเพิ่มเติมในสมมติฐานข้อที่ 2 ในด้านความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ปู้น เพื่อวัดคุณลักษณะของผู้เรียนด้านความพึงพอใจความสุขของผู้เรียน จากเครื่องมือคำถามทั้ง 15 ข้อ แต่ละข้อวัดความพึงพอใจของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ โดยให้นักเรียนให้ระดับความพึงพอใจที่มากที่สุดถึงน้อยที่สุด เพื่อเสริมเพิ่มเติมข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการเรียนในศตวรรษที่ 21 รู้จักคิดวิเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ ทำงานได้เป็นทีม รับผิดชอบต่อส่วนรวม

บทที่ 5

บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเพิ่มผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1 ห้อง ห้องเรียนละ 37 คน เป็นนักเรียนแผนการเรียนภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้เทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ (พัฒนามาจากหนังสือเรียนอะคิโกะโตะโทโมดาจิ 2) และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนด้วยวิธีรูปแบบเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD จำนวน 15 ข้อ พัฒนามาจากวิจัยของ (พระมหาสมศักดิ์ ทองบ่อ. 2549)

ผลจากแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน มาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ใช้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของความเรียงและวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อเสริมเพิ่มเติมของสมมติฐานข้อที่ 2

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์จากวิธีการสอน และเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปผลได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการศึกษา สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 64.9 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 35.1 เกรตเฉลี่ยส่วนใหญ่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมอยู่ที่ 3.01 – 4.00 คิดเป็นร้อยละ 56.8 รองลงมามีระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมอยู่ที่ 2.51 – 3.00 คิดเป็นร้อยละ 21.6 ชื่อโรงเรียนเดิมที่จบระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนใหญ่จากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 89.2 รองลงมาโรงเรียนสามเสนนอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.4 อาชีพส่วน

ใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 64.9 รองลงมาประกอบอาชีพค้าขายจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 เจ้าของธุรกิจและรัฐวิสาหกิจ,บริษัทเอกชน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 รายได้ผู้ปกครอง ส่วนใหญ่รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 11,000 – 20,000 บาท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 54.1 รองลงมารายได้เฉลี่ยระหว่างต่ำกว่า 10,000 บาทจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 18.9 และรายได้เฉลี่ยระหว่าง 21,000 – 30,000 บาท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 18.9 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่ไม่เรียนกวดวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 86.5 รองลงมาเรียนกวดวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 และเหตุผลในการเลือกเรียนภาษาญี่ปุ่น ส่วนใหญ่ นักเรียนชอบภาษาญี่ปุ่น จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3 รองลงมาอยากเรียนภาษาญี่ปุ่นเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7

จากผลการทดสอบสรุปได้ว่าข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการทดลองมีระดับผลการเรียนส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์กลุ่มเด็กเก่ง ส่วนใหญ่จากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา อาชีพผู้ปกครองส่วนใหญ่คือรับจ้างทั่วไปเงินเดือนอยู่ระหว่าง 11,000 – 20,000 บาท ตลอด 1 ปีการศึกษา นักเรียนเรียนภาษาญี่ปุ่นในชั้นเรียนโดยมีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนและบางส่วนอาจไม่เข้าใจเนื้อหาที่เรียนส่งผลให้มีจำนวนนักเรียนเพียง 5 คนที่เลือกเรียนพิเศษภาษาญี่ปุ่นเพิ่มเติมจากในห้องเรียน

ส่วนที่ 2 สมมติฐานข้อที่ 1

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาญี่ปุ่น บทที่ 6 เรื่องการซื้อของ かいもの ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในภาครวมนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 4.7 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 47.43 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 7.5 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 72.97 โดยก่อนเรียนมีคะแนน ระหว่าง 0 ถึง 9.5 คะแนน หรือระหว่างร้อยละ 0 ถึง ร้อยละ 95 หลังเรียนมีคะแนนระหว่าง 3 ถึง 10 คะแนน หรือระหว่าง ร้อยละ 30 ถึงร้อยละ 100 โดยคะแนนสอบก่อนเรียน หลังเรียน มีคะแนนผลต่างเฉลี่ยเท่ากับ 2.7 หรือ คิดเป็นร้อยละ 27.97 สรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนจากวิธีการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD มีความแตกต่างกัน

ส่วนที่ 3 สมมติฐานข้อที่ 2

ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ทำให้นักเรียน “เก่ง ดี มีความสุข” ในการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น

การสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Study Interview) สัมภาษณ์นักเรียนจำนวน 7 กลุ่ม จำนวนทั้งหมด 37 คน เพื่อนำข้อมูลมาสนับสนุนผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ การจัดกลุ่มการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD แบ่งกลุ่มการทดลองออกเป็น 3 ระดับได้แก่ นักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน โดยวัดจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นของภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 วัดอุปสรรคเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD สอดคล้องกับแผนการพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 10 ที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” หรือมุ่งให้นักเรียนเป็นบุคคลที่ “เก่ง ดี มีความสุข” (ณัฐดา ภาพภักดี. 2555) เมื่อทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างระหว่างการทดลองการเรียนรู้ด้วยเทคนิค STAD ผลจากการสัมภาษณ์พบว่านักเรียนทุกกลุ่มเห็นด้วยกับการเรียนภาษาญี่ปุ่นด้วยเทคนิคนี้เนื่องจากมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามการเรียนด้วยเทคนิค STAD ยังมีข้อจำกัดบางประการในเรื่องของเวลาที่ใช้ในการจัดกลุ่ม อาจารย์ผู้สอนจึงควรมีการจัดกลุ่มนอกเวลาเรียนเพื่อไม่ให้กระทบกับชั่วโมงการสอน

การสัมภาษณ์กลุ่มครั้งที่สองภายหลังการเสร็จสิ้นการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาญี่ปุ่นการสัมภาษณ์เริ่มด้วยคำถามแบบเปิด “รู้สึกอย่างไรกับการเรียนการสอนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD” ตัวแทนทั้ง 7 กลุ่ม มีทัศนคติต่อวิชาภาษาญี่ปุ่นไม่แตกต่างกัน โดยมีความเห็นว่าชื่นชอบภาษาญี่ปุ่นมากขึ้น ทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการหาข้อมูล ตอบคำถาม และเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษาญี่ปุ่นมากขึ้น และเมื่อถามคำถามว่าเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ทำให้สมาชิกในกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นหรือไม่ ตัวแทนทุกกลุ่มให้คำตอบในทิศทางที่ตรงกัน คือ “มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น” ตัวแทนทุกกลุ่มเห็นด้วยกับการเรียนและพึงพอใจกับการเรียนการสอนด้วยเทคนิค STAD ที่สำคัญสมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความสุขกับการเรียนด้วยวิธีนี้

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD

เป็นข้อมูลเสริมเพิ่มเติมในสมมติฐานข้อที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเห็นด้วยในระดับสูงมากที่สุด 3 อันดับแรก เรียงลำดับดังนี้ คือ ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นสูงสุดเป็นอันดับ 1 คือ ทำให้มีความสุขกับการเรียนอยู่ในระดับสูงมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 อันดับ 2 คือ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงมาก ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 อันดับ

3 คือ ที่ส่งเสริมความสามัคคีในกลุ่ม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงมาก ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 สรุปได้ว่าความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการเพิ่มผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD กรณีศึกษาโรงเรียนแห่งหนึ่ง บทที่ 6 เรื่อง การซื้อของ (かいもの) สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. อภิปรายผลการวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD มีความแตกต่างกัน ในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น บทที่ 6 เรื่อง การซื้อของ (かいもの) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากการวิจัยพบว่า ในภาครวมนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 4.7 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 47.43 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 7.5 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 72.97 โดยก่อนเรียนมีคะแนน ระหว่าง 0 ถึง 9.5 คะแนน หรือระหว่างร้อยละ 0 ถึง ร้อยละ 95 หลังเรียนมีคะแนนระหว่าง 3 ถึง 10 คะแนน หรือระหว่าง ร้อยละ 30 ถึงร้อยละ 100 โดยคะแนนสอบก่อนเรียน หลังเรียน มีคะแนนผลต่างเฉลี่ยเท่ากับ 2.7 หรือ คิดเป็นร้อยละ 27.97 อาจเนื่องจากการเรียนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD เป็นวิธีการที่ใช้ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนต้องอาศัยความสามัคคี จากการทดลองสมาชิกในกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถระดับการเรียนที่แตกต่างกัน คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน สมาชิกกลุ่มทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมพยายามให้กลุ่มของตนเองทำคะแนนการทดสอบแต่ละครั้งให้ได้คะแนนมากที่สุด ดังนั้นนักเรียนทุกคนในกลุ่มต้องพยายามเข้าใจเนื้อหาที่เรียน และนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนอยู่ในระดับเก่ง และปานกลาง จะต้องช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนอ่อน โดยการอธิบายเนื้อหาหลังจากที่ได้เรียนและฟังครูอธิบายแล้ว โดยยกตัวอย่างประกอบและใช้คำพูดที่เข้าใจง่ายในระดับเพื่อนเหมือนกัน เพื่อหาวิธีที่ทำให้เพื่อนกลุ่มอ่อนสามารถเข้าใจได้ เกิดการเรียนรู้ สามารถใช้กลุ่มเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียนได้ สอดคล้องกับ สุพัตรา ฤกษ์บ้าย (2544 : 74-75) ที่กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่า เด็กเก่งที่เข้าใจคำสอนของครูจะเปลี่ยนคำสอนของครูเป็นภาษาพูดของเด็ก และอธิบายให้เพื่อนฟังได้เข้าใจ ทั้งยังทำให้เพื่อนเข้าใจได้ดี ซึ่งเด็กที่ทำหน้าที่อธิบายบทเรียนให้เพื่อนฟังนั้นจะจดจำบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะเด็กได้พูดถึงเรื่องราวที่เรียนมาแล้วกับเพื่อน โดยผลัดกันพูดผลัดกันฟังเป็นผลให้เด็กสามารถจะเข้าใจและจดจำได้ดีกว่าการอ่าน หรือการศึกษาโดยลำพัง นักเรียนที่เก่งจะช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มอ่อน ส่งผลให้นักเรียนกลุ่มอ่อนมีโอกาสในการประสบความสำเร็จเท่าเทียมกับนักเรียนกลุ่มเก่งและปานกลาง ส่วนนักเรียนกลุ่มปานกลางเมื่อเกิดปัญหาไม่เข้าใจก็สามารถปรึกษากับนักเรียนเก่งได้ ขณะเดียวกันก็สามารถช่วยเหลือเพื่อนที่เรียนอ่อนกว่าตนได้อีกด้วย

นักเรียนกลุ่มเก่งที่ต้องอธิบายความรู้ให้เพื่อนฟัง ถือว่าเป็นการทบทวนความรู้ของตนเอง ทำให้มีความเข้าใจและแม่นยำในความรู้

นอกจากนี้เป็นการเปิดโอกาสแสดงความคิดเห็นในการเรียนแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้สมาชิกในกลุ่มเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีส่วนสำคัญหรือมีบทบาทสามารถช่วยเหลือเพื่อน และมีส่วนช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้นเพื่อให้กลุ่มของตนประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวัง ทำให้สมาชิกในกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน (Cooperative Learning) ทิศนา แคมมณี (2553) กล่าวถึงรูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือพัฒนาขึ้นโดยอาศัยหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือของจอห์นสัน และจอห์นสัน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนควรร่วมมือกันในการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขันกัน เพราะการแข่งขันก่อให้เกิดสภาพการณ์ของการแพ้-ชนะ ต่างจากการร่วมมือกัน ซึ่งก่อให้เกิดสภาพการณ์ของการชนะ-ชนะ อันเป็นสภาพการณ์ที่ดีกว่าทั้งทางด้านจิตใจและสติปัญญา เป็นวิธีสอนที่สมาชิกในกลุ่มจะช่วยกันเรียนรู้หรือกิจกรรมที่เป็นเป้าหมายของกลุ่มจนประสบความสำเร็จ สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

2.อภิปรายผลการวิจัยความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ทำให้นักเรียน “เก่ง ดี มีความสุข” ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

จากการวิจัยพบว่า ผลการตอบแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD โดยภาพรวม พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจระดับเหมาะสมมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยกำหนด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนแบบเป็นกันเอง สร้างความสุขในการเรียน นักเรียนต่างคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน การสอน ส่งเสริมความสามัคคีในกลุ่ม มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน มีโอกาสค้นหาคำตอบในขณะที่เรียนในชั้น นอกจากนี้ การสอนด้วยวิธีการเรียนเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD มีส่วนช่วยส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบมากขึ้น ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม ได้ทราบความก้าวหน้าในการเรียน สามารถใช้กลุ่มเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน ส่งเสริมการทำงานกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ มีความเข้าใจเนื้อหาวิชาเรียน เป็นผลทำให้นักเรียนอยากเรียนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับคุณลักษณะที่ต้องการตามเจตนารมณ์ในการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. 2548) จากการที่โรงเรียนได้ดำเนินการจัดการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมาย คือ ให้ผู้เรียนเป็นผู้มีสุขภาพทางกาย สุขภาพทางใจที่ดี มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีบุคลิกภาพร่าเริง แจ่มใส จิตใจอ่อนโยนและเกื้อกูลมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เผชิญและแก้ปัญหาได้ ดำรงชีวิตอย่างมีอิสระ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : ออนไลน์) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์ ได้เล็งเห็นความสำคัญ

ของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้คนไทยทุกคนได้มีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ และมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าประสงค์ คือ เก่ง ดี มีความสุข

ข้อเสนอแนะ

1. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า การสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD เหมาะสำหรับเนื้อหาที่นักเรียนไม่สามารถทำความเข้าใจด้วยตนเอง ต้องอาศัยการอธิบาย การให้คำแนะนำ และการกระตุ้นเพื่อให้ตนเองมีความเข้าใจและได้มีส่วนร่วมภายในกลุ่ม โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นวิชาที่ต้องอาศัยหลักการความเข้าใจในเนื้อหาไวยากรณ์ และต้องฝึกหัดจดจำคำศัพท์ ซึ่งเมื่อครูได้อธิบายให้นักเรียนฟัง นักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนเก่ง จะอธิบายให้นักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนอ่อนกว่าตนฟัง เพื่อให้เข้าใจยิ่งขึ้น เป็นการสอนกันเองระหว่างเพื่อนในกลุ่ม ส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้น ครูควรมีการติดตามผลว่าหลังจากการสอนแต่ละคาบ สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละกลุ่ม เมื่อนักเรียนยังไม่เข้าใจควรอธิบายเพิ่มเติมเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหาที่เรียน

2. จากปัญหาที่พบคือ การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม โดยชั่วโมงแรกของการเรียน นักเรียนจะถูกแบ่งกลุ่ม เป็นกลุ่ม เก่ง ปานกลาง อ่อน จากนั้นกลุ่มเก่ง ปานกลาง อ่อน ออกมาจับฉลากว่าตนเองจะได้อยู่กลุ่มชื่ออะไรอยู่กับเพื่อนร่วมกลุ่มคนไหน จะมีความวุ่นวายเสียงดังขาดความเป็นระเบียบ และจะเสียเวลาในช่วงแรก นักเรียนกลุ่มเก่งจะมีความกังวลว่าจะได้เพื่อนกลุ่มอ่อนเป็นใคร เพราะกลัวนักเรียนกลุ่มอ่อนจะทำคะแนนในกลุ่มต่ำ การนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ครูควรชี้แจงอธิบายเหตุผลใช้การแบ่งกลุ่มเก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อให้ นักเรียนมีทัศนคติที่ดี มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยเพื่อเปรียบเทียบการสอนด้วยวิธีการเรียนด้วยเทคนิคต่างๆ นำผลมาเปรียบเทียบกันว่าเทคนิคการสอนแบบไหนเหมาะสมกับกลุ่มนักเรียนแผนการเรียนภาษาอังกฤษปูณของแต่ละโรงเรียน เพื่อหาวิธีที่เหมาะสมที่สุดมาใช้กับนักเรียนของตน

2. หากมีการศึกษาเรื่องนี้อีกครั้ง ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องนี้กับนักเรียนระดับชั้นอื่นๆ หรือระดับชั้นเดียวกันแต่เป็นสายการเรียนอื่นเพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกันว่าเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD เหมาะสมกับการเรียนการสอนอย่างไร

บรรณานุกรม

TNI

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิตกระทรวงสาธารณสุข. (2543). แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์. สืบค้นเมื่อ 24 พฤศจิกายน 2561, จาก www.dmhweb.dmh.go.th/jvsk/cpsy2/Exam4.htm
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **นโยบายสถานศึกษา 3D เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพสถานศึกษา 3D และเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 3D**. สืบค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2561, จาก social.obec.go.th/library/document/democracy/democracy-3d.pdf
- จักร กลางประพันธ์. (2550). ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการบริการของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขามุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ยุทธศาสตร์การพัฒนา). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- จิราภา เต็งไตรรัตน์ ;และคณะ. (2555). จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เจตยูทธ วงศ์ใหญ่; อาพันธ์ชนิต เจนจิต; และคงรัฐ นวลแบ่ง. (2557). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5Es) ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD เพื่อพัฒนาทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การแปรผันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนคณิตศาสตร์). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เจแปน ฟาวเดชั่น. (2558). ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยมีจำนวนประมาณ 174,000 คน. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2561, จาก https://www.jfbkk.or.th/old/2016_037_th.php
- ชวลิต ชูกำแหง. (2551). การประเมินการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐดา กาพภักดี. (2555). การศึกษาการเรียนรู้รูปแบบใหม่วิธีการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD Triangle 3D เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีอุตสาหกรรม เรื่องรายการปรับปรุงและกระดาดำการของกิจการอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (การบัญชีบริหาร). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ทัศนีย์นารถ ลิ้มสุทธีวันภูมิ. (2558, กันยายน – ธันวาคม). การเปรียบเทียบผลของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD กับการเรียนโดยการบรรยายปกติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคาในรายวิชาการบัญชีสินทรัพย์. วารสารปัญญาภิวัฒน์. 9 (3) : 207.
- ทิพวรรณ ทองปาน; จิต นวนแก้ว; สุมาลี เลี่ยมทอง. (2559, มกราคม – มิถุนายน). การจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนตามแนวคิดทฤษฎีสรคินิยมของUnderhill ร่วมกับเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีปากพั่น. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ. 18 (1) : 20.
- ทิตนา แหมมณี. (2553). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธิดารัตน์ จันทะโก. (2556). การศึกษาคุณลักษณะที่ดี เก่ง มีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการแก้ปัญหาเรื่องโมลและปริมาณต่อโมล. กศ.ม. (เคมี). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นุชลี อุปภัย. (2555). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราณี กองจินดา. (2549). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และทักษะการคิดเลขในใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบชิปปาโดยใช้แบบฝึกหัดที่เน้นทักษะการคิดเลขในใจกับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้คู่มือครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). พระนครศรีอยุธยา : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ปราณี หล้าเบญจสะ. (2559). การหาคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินผล. (เอกสารประกอบคำสอน). ยะลา : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโจน์. (2551). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปัทมาพร ชเลิศเพ็ชร ;และสุธัญญา จูโตปการ. (2556). เอกสารประกอบการบรรยายในการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพบุคลากรสายสอนและวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน. (เอกสารประกอบคำสอน). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์.

- พระมหาสมศักดิ์ ทองบ่อ. (2549). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องรูปและเสียงในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกัน เทคนิค STAD กับการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาการสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542**. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- วนิดา วาตีเจริญ. (2560, มกราคม – มีนาคม). แนวโน้มการลงทุนจากประเทศญี่ปุ่นกับศักยภาพการแข่งขันของไทยในเวทีอาเซียน. **บทความพิเศษ จากสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น จดหมายข่าว สมาคมอาเซียนประเทศไทย. 9 (1) : ม.ป.ป.**
- วัชร เล่าเรียนดี. (2553). รูปแบบกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 5. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2545). เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เห็นผู้เรียนเป็นสำคัญตาม **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟิก.
- วัลนิกา ฉลากบาง. (2560, พฤษภาคม-สิงหาคม). การวิจัยแบบผสมผสาน. **วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม. 7 (2) : 3-4.**
- ศศิพันธ์ สุขบุญพันธ์. (2555, กันยายน – ธันวาคม). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาพิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ในรายวิชาการจัดการพฤติกรรม (SPE 3201) โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทมส.). 21 (3) : 32.**
- ไศจวิจน์ เสริฐศรี; ศิริพร ศรีจันทะ; เสาวภาคย์ วงษ์ไกร; ปาริชาติ ภูภักดี. (2559, กรกฎาคม – ธันวาคม). การพัฒนานักกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึกทักษะความรู้พื้นฐานคณิตศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. **วารสาร “ศึกษาศาสตร์ มมร” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย. 6 (2) : 209.**
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **วิสัยทัศน์แผนการศึกษาแห่งชาติ. สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2561,** จาก <https://www.lampang.go.th/public60/EducationPlan2.pdf>
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2557). **แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2561,** จาก https://webs.rmutl.ac.th/assets/upload/files/2016/09/20160908101755_5185.pdf

สุกัญญา ดวงอุปมา; สมพร นนทภา; กรกนก ดลโสภณ. (2556, ตุลาคม - ธันวาคม). ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนแบบร่วมมือสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา เทคนิคการจัดการสมัยใหม่ Effectiveness of Cooperative Learning to the Achievement of Modern Management Techniques Subject. วารสาร ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 15 (4) : 122.

สุนิสา วงศ์อารีย์. (2560). จิตวิทยาสำหรับครู. อุดรธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

สุพัตรา ฤกษ์ปาย. (2544). ผลการใช้เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือและการใช้สัญญาเงื่อนไขที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.(วิชาการสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

สุภาลักษณ์ ชัยอนันต์. (2540). ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูกมะเขือเทศ แบบมีสัญญาผูกพันในจังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เกษตรศาสตร์). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2553). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อารี พันธุ์มณี. (2546). จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ไยใหม่ ครีเอทีฟกรุ๊ป.

Baron, R.A. (1992). **Psychology**. Boston : Allynand Bacon.

Bloom, B. (1964). **Taxonomy of Educational Objectives, Handbook 1: Cognitive Domain**. New York : Mckay.

Cronbach, L.J. (1970). **Essentials of Psychological Testing**. New York : Harper and Row.

Dvoretzky, J.P. (1993). **Psychology**. 4th ed. New York : McGraw-Hill.

Good. C. V. (1973). **Dictionary of Education**. 3rd ed. New York : McGraw-Hill.

Hilgard, E.R. and Bower, G.H. (1975). **Theories of Learning**. New York : Appleton-Century-Crofts.

Mayer, R.E. (1987). **Educational Psychology: A Cognitive Approach**. Boston: Little Brown.

Morse, S. (1958). **Communities : How Citizens and Local Leaders Can Use Strategic Thinking to Build**. Bangkok : Animate Group.

- Slavin, R.E. (1995). **Cooperative Learning: Theory. Research and Practice.**
Englewood Cliffs NJ : Prentice Hall.
- Tuckman, B.W. (1999). **Conducting Educational Research.** 5th ed. Sthed U.S.A.:
Hercourt Brace & Company.
- Woolfolk, A.E. (2004). **Educational Psychology.** 9th ed. Boston: Pearson
Education, Inc.

สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

ภาคผนวก

TNI

THAI - JAPANESE INSTITUTE OF TECHNOLOGY

ภาคผนวก ก.
แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน

TNI

「あきこと友だち」 だい6か テスト

クラス _____ ばんごう _____ なまえ _____

ให้นักเรียนเลือกคำตอบให้ถูกต้อง

1. A: このテレビは () ですか。
B: 5,500 パーツです。
a. なんまい b. いくら
c. なんだい d. いくつ
2. A: えはがきは 一 () いくらですか。
B: 一 () 100 えんです。
a. まい、まい b. ほん、ほん
c. だい、だい d. さつ、さつ
3. A: 毎日 りんごを いくつ 食べますか。
B: りんごを () 食べます。
a. 五だい b. 五さつ
c. 五ほん d. 五つ
4. A: このはな () どうですか。
B: いいですね。じゃ、それ () します。
a. は、が b. は、に
c. は、を d. は、X
5. フライドポテト () 2つ () 300 えんです。
a. に、を b. に、で
c. は、を d. は、で
6. A: りょうは () ところに ありますか。
B: にぎやかな ところに あります。
a. どんな b. どれ
c. どちら d. いくら
7. A: すみません。ぺんをください。
B: はい、あおいのも あかいのも あります。
A: あおいの をください。
a. 黒い、青い b. 青い、赤い
c. 白い、赤い d. 黒い、白い

8. タイ人は（ ）食べ物が好きです。
- a. かるい b. かしい
- c. おおきい d. ちいさい
9. นักเรียนญี่ปุ่นนิยมทำงานพิเศษเมื่อไร
- a. ช่วงปิดเทอม b. ตอนเช้าในวันที่เรียน
- c. หลังเลิกเรียน d. ตอนกลางคืน
10. นักเรียนญี่ปุ่นนิยมทำงานพิเศษที่ไหน
- a. ร้านอาหาร b. ไปรษณีย์
- c. โรงพยาบาล d. สวนสนุก

「อะกิโกะโตะโทะโมะตะจิ」 แบบทดสอบบทที่ 6

ให้นักเรียนเลือกคำตอบให้ถูกต้อง

1. A: ที่วีเครื่องนี้.....เท่าไร

B: 5,500 บาท

1. จำนวนกี่ฟีน	2. ราคาเท่าไร
3. จำนวนกี่เครื่อง	4. จำนวนกี่ชิ้น

2. A: ไปสการ์ตจำนวน1.....ราคาเท่าไร

B: จำนวน1.....100 เยน

1. ใบ	2. แท่ง
3. เครื่อง	4. เล่ม

3. A: ทุกวันรับประทานแอปเปิ้ลจำนวนกี่ผล

B: กินแอปเปิ้ล.....ผล

1. จำนวน 5 เครื่อง	2. จำนวน 5 เล่ม
3. จำนวน 5 แท่ง	4. จำนวน 5 ผล

4. A: ดอกไม้นี้....ดีไหม

B: ดีค่ะ/ครับ เลือก....ดอกไม้ดีค่ะ/ครับ

1. wa,ga	2. ha,ni
3. wa,wo	4. wa, X

5. เฟรนฟราย.....จำนวน 2กล่องราคา 300 เยน

1. ni,wo	2. ni,de
3. wa,wo	4. wa,X

6. A: ลักษณะหอพักเป็นสถานที่.....

B: เป็นสถานที่ที่ตึกครั้นเสียงดัง

1. แบบไหน	2. สิ่งไหน
3. อันไหน	4. ราคาเท่าไร

7. A: ขอโทษค่ะ/ครับ ขอปากกา

B: ค่ะ/ครับ มีปากกาสีน้ำเงินและสีแดง

A: ขอปากกาสีน้ำเงินค่ะ/ครับ

1. สีดำ、สีน้ำเงิน	2. สีน้ำเงิน、สีแดง
3. สีขาว、สีแดง	4. สีดำ、สีขาว

8. ชาวไทยชอบกินอาหาร.....

1. เบา	2. เผ็ด
3. ใหญ่	4. เล็ก

9. นักเรียนญี่ปุ่นนิยมทำงานพิเศษเมื่อไร

1. ช่วงปิดเทอม	2. ตอนเช้าในวันที่เรียน
3. หลังเลิกเรียน	4. ตอนกลางคืน

10. นักเรียนญี่ปุ่นนิยมทำงานพิเศษที่ไหน

1. ร้านอาหาร	2. ไปรษณีย์
3. โรงพยาบาล	4. สวนสนุก

.....

TNI

THAI - NICHI INSTITUTE OF TECHNOLOGY

ภาคผนวก ข.
แบบสอบถามระดับความพึงพอใจ

TNI

แบบสอบถามระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการสอนด้วย
เทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมมือ STAD

ลำดับที่	ความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	มีโอกาสดแสดงความคิดเห็นในการเรียน					
2	มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน					
3	ส่งเสริมความสามัคคีในกลุ่ม					
4	ส่งเสริมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่ม					
5	สามารถใช้กลุ่มเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน					
6	ส่งเสริมการทำงานกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ					
7	ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนให้เป็นไปในทางที่ดี					
8	ได้ทราบความก้าวหน้าในการเรียน					
9	มีบรรยากาศที่ดีส่งเสริมการเรียน					
10	มีโอกาสนำเสนอผลงานของตนเองและกลุ่ม					
11	มีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียน					
12	มีส่วนช่วยส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบมากขึ้น					
13	มีโอกาสดค้นหาคำตอบในขณะที่เรียนในชั้น					
14	ทำให้มีความสุขกับการเรียน					
15	มีวินัยในการเรียนมากขึ้น					

ภาคผนวก ค.
แผนการจัดการเรียนรู้

TNI

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

รายวิชา ภาษาญี่ปุ่น 1

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง N は いくらですか。

เวลา 2 คาบ

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ม.4/2 เลือกและใช้คำสังคำชักชวน คำขอร้องง่ายๆ

ม.4/3 พูดและเขียนแสดงความต้องการของตนเองง่ายๆ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายถามและตอบเกี่ยวกับการซื้อสินค้า โดยระบุลักษณะ ราคา และจำนวนได้ (K)

2. นักเรียนสามารถ ถามและตอบเกี่ยวกับการซื้อสินค้า โดยระบุลักษณะ ราคา และจำนวนได้ (P)

3. นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดได้ (A)

TNI

3. สำคัญ

นักเรียนสามารถ ถามและตอบเกี่ยวกับการซื้อสินค้า โดยระบุลักษณะ ราคา และจำนวนได้ โดยใช้หลักไวยากรณ์ดังนี้

課	学習目標 (機能)	学習項目 (文型等)	漢字	ミニ情報
6 かいもの	買い物及び注文ができる。	1 数 100、1,000、10,000 2 助数詞 3 こちら、こちら、あちら、どちら 4 Nは いくらですか。 5 Nを ください。 6 Nに します。 7 形容詞の修飾用法 8 色名の形容詞 9 どんな + N 10 名詞の代わりをする の 11 S ね。 12 Nは ですか。	店、赤、色、青、小、一、二、三、四、五、七、六、八、九、十	アルバイト

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ☒ ความสามารถในการสื่อสาร
- ☒ ความสามารถในการคิด
- ☒ ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ☐ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ☒ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

5. สารการเรียนรู้

ความรู้ (K)

นักเรียนสามารถอธิบายและตอบเกี่ยวกับไวยากรณ์ N はいくらですか。 ได้

ทักษะกระบวนการ (P)

นักเรียนสามารถ ฟัง พูด อ่าน เขียน ไวยากรณ์ N はいくらですか。

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดได้

6. จุดเน้นสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทักษะศตวรรษที่ 21 (ใช้เฉพาะแกนหลัก

4Cs)

☒ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving)

☐ ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (Creativity and Innovation)

☒ ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership)

☒ ทักษะด้านการสื่อสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information, and Media Literacy)

ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ

☒ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว

☒ การริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง

☐ ทักษะสังคม และสังคมข้ามวัฒนธรรม

☒ การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต และความรับผิดชอบเชื่อถือได้

☒ ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

คุณลักษณะสำหรับศตวรรษที่ 21

☒ คุณลักษณะด้านการทำงาน ได้แก่ การปรับตัว ความเป็นผู้นำ

☒ คุณลักษณะด้านการเรียนรู้ ได้แก่ การชี้นำตนเอง การตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเอง

☒ คุณลักษณะด้านศีลธรรม ได้แก่ เคารพผู้อื่น ความซื่อสัตย์ สำนึกพลเมือง

7. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน/ร่องรอยแสดงความรู้)

- แบบทดสอบก่อนเรียน บทที่ 6
- แบบทดสอบย่อยประจำหน่วยการเรียนรู้
- แบบฝึกทักษะ เรื่อง N は いくらですか。

8. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ก่อนเริ่มกิจกรรมการเรียนรู้ ครูให้นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบก่อนเรียนประมาณ 30 นาที

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 7 กลุ่ม กลุ่มละ 6-7 คน ในแต่ละกลุ่มให้มีสัดส่วนกลุ่ม เก่ง : ปานกลาง : อ่อน ที่ 2 : 2 : 1 โดยแบ่งนักเรียนทั้งหมดในห้องเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่ม เก่ง 14 คน ปานกลาง 12 คน และอ่อน 11 คน ตามการวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล จากนั้นให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มจับสลากคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น ได้แก่ はな คาวา ยามา そら たいよう ぼし และ つき คนที่จับได้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นอะไรให้จับกลุ่มเดียวกันก็ให้รวมกลุ่มกัน
2. ครูให้นักเรียนนั่งตามเป็นกลุ่มที่จับสลากได้
3. ครูใช้คำถามถามนักเรียน “นักเรียนไปซื้อของบ่อยหรือเปล่านั้น” “นักเรียนมักจะซื้ออะไรคะ” เพื่อนำเข้าสู่บทเรียนเรื่อง かいもの การซื้อของ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

การนำเสนอบทเรียน

1. การเรียนกลุ่มย่อย ซึ่งแต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิก 5 -6 คน ซึ่งสมาชิกกลุ่มจะมีความแตกต่างกันเรื่องระดับสติปัญญา ซึ่งหน้าที่สำคัญของกลุ่มก็คือการเตรียมสมาชิกของกลุ่มให้สามารถทำแบบทดสอบได้ดี กิจกรรมของกลุ่มจะอยู่ในรูปการอภิปรายหรือการแก้ปัญหาร่วมกัน การแก้ความเข้าใจผิดของเพื่อนในกลุ่ม กลุ่มจะต้องทำให้ดีที่สุดเพื่อช่วยสมาชิกแต่ละคนของกลุ่มจะต้องช่วยสอนเสริมเพื่อให้เพื่อนในกลุ่มเข้าใจเนื้อหาสิ่งที่เรียนมาทั้งหมด ซึ่งการทำงานของกลุ่มเน้นความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม การนับถือตนเอง (Self – Esteem) และการยอมรับเพื่อนที่เรียนอ่อนซึ่งสิ่งที่นักเรียนควรคำนึงถึงคือ นักเรียนช่วยเหลือเพื่อนให้รู้เนื้อหาอย่างถ่องแท้

ขั้นที่ 3 กิจกรรมกลุ่มเพื่อศึกษากลุ่มย่อย

1. ให้แต่ละกลุ่มย่อยศึกษาหัวข้อ Nは いくらですか。 หนังสือเรียนอะกิโกะโตะโทะโมะตะจิ 2 หน้า 66-67
2. ให้แต่ละกลุ่มย่อยทำแบบฝึกทักษะในหนังสือเรียนอะกิโกะโตะโทะโมะตะจิ 2 หน้า 50-51 โดยสมาชิกในกลุ่มช่วยกันปฏิบัติและแบ่งหน้าที่การทำกิจกรรม
3. ให้นักเรียนฟังซีดีบทสนทนาแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับคุณทะนะกะวะซึออนมก่อนกลับบ้านแล้วให้ตอบคำถามดังต่อไปนี้
 1. ชนมแต่ละอย่างราคาขึ้นละเท่าไร
 2. คุณทะนะกะซึออนมอะไรและซื้อกี่ชิ้น
 3. ทั้งหมดราคาเท่าไร
 4. ครูให้นักเรียนทำงานกลุ่มโดยให้นักเรียนทำบทสนทนาขึ้นมาโดยใช้ไวยากรณ์ที่เรียนมาทั้งหมดเขียนลงในบทสนทนาและให้นักเรียนภาคเสียงตัวการ์ตูนที่อยู่ในเรื่องเหล่านั้นโดยนำมาเสนอผลงานในคาบสุดท้ายของเนื้อหาบทที่ 6

ขั้นที่ 4 การทดสอบย่อย

การทดสอบย่อย หลังจากเรียนไปแล้ว นักเรียนต้องได้รับการทดสอบ โดยครูทำการทดสอบวัดความเข้าใจประมาณ 10-15 นาที และคะแนนที่ได้จากการทดสอบจะถูกแปลงเป็นคะแนนของแต่ละกลุ่มที่เรียกว่า คะแนนกลุ่มสัมฤทธิ์ ซึ่งในการทดสอบนักเรียนทุกคนจะทำข้อสอบตามความสามารถของตนโดยไม่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ขั้นที่ 5 การให้คะแนนก้าวหน้าของแต่ละคน

1. ครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการทำกิจกรรมกลุ่ม
2. ครูตรวจให้คะแนนการทดสอบย่อยหลังเรียน

ขั้นที่ 6 สรุป

ครูสรุปเนื้อหาที่เรียนอีกครั้ง และเฉลยแบบฝึกทักษะพร้อมชมเชยนักเรียนทุกคนที่สามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้ดี

9. การวัดและประเมินผล

9.1. การประเมินตามจุดประสงค์/ตัวชี้วัด

จุดประสงค์	วิธีวัดการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
จุดประสงค์ข้อที่ 1 (K)	การทดสอบ ย่อย	แบบทดสอบย่อย เรื่อง N は いくらです か。	ข้อละ 1 คะแนน จำนวน 5 ข้อ	ได้ 2 คะแนน ขึ้นไป
จุดประสงค์ข้อที่ 2 (P)	แบบฝึกหัด	แบบประเมิน	คะแนน ระดับคุณภาพ 8-10 ดีมาก 6-7 ดี 4-5 พอใช้ 1-3 ควรปรับปรุง	ได้ระดับ “ดี” ขึ้นไป
3. นักเรียนมี คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ตามที่ กำหนด (A)	สังเกต พฤติกรรม นักเรียน	แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	คะแนน ระดับ 3 ดีเยี่ยม 2 ดี 1 ผ่าน 0 ไม่ผ่าน	ได้ระดับ “ผ่าน” ขึ้นไป

9.2. การประเมินสมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะศตวรรษที่ 21

ประเด็นการประเมิน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การให้คะแนน
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ☒ ความสามารถในการสื่อสาร ☒ ความสามารถในการคิด ☒ ความสามารถในการแก้ปัญหา ☒ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	- - - -	- - - -	ได้ประเมินตาม จุดประสงค์ ข้อที่ 2
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) 1. ใฝ่เรียนรู้ 2. มุ่งมั่นการทำงาน 3. อยู่อย่างพอเพียง	- - -	- - -	ได้ประเมินตาม จุดประสงค์ข้อที่ 3
ทักษะศตวรรษที่ 21 ☒ ทักษะการคิดอย่างมี วิจารณ์ญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา ☒ ทักษะด้านความร่วมมือ การ ทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ ☒ ทักษะด้านการสื่อสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ	- - -	- - -	ได้ประเมินตาม จุดประสงค์ ข้อที่ 2
ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ☒ การริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็น ตัวของ ☒ การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต และ ความรับผิดชอบเชื่อถือได้ ☒ ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ	- - -	- - -	ได้ประเมินตาม จุดประสงค์ ข้อที่ 2 และ 3

ประเด็นการประเมิน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การให้คะแนน
คุณลักษณะสำหรับศตวรรษที่ 21 ☒ คุณลักษณะด้านการทำงาน ได้แก่ การปรับตัว ความเป็นผู้นำ ☒ คุณลักษณะด้านการเรียนรู้ ได้แก่ การชี้นำตนเอง การตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเอง ☒ คุณลักษณะด้านศีลธรรม ได้แก่ เคารพผู้อื่น ความซื่อสัตย์ สำนึกพลเมือง	- - -	- - -	} ได้ประเมินตาม จุดประสงค์ ข้อที่ 2 และ 3

10. สื่อการสอน

11. แหล่งเรียนรู้

12. กิจกรรมเสนอแนะ

TNI

13. บันทึกหลังสอน

1. ผลการจัดการเรียนรู้

นักเรียนจำนวน คน

ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้โดยรวม คน คิดเป็นร้อยละ

ไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้โดยรวม..... คน คิดเป็นร้อยละ

ได้แก่

1)

2)

นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ/นักเรียนเด็กพิเศษ ได้แก่

1).....

2).....

นักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินจุดประสงค์ด้านความรู้ (K) จำนวนคน

ได้แก่.....

นักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินจุดประสงค์ด้านทักษะ (P) จำนวน คน

ได้แก่.....

นักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินจุดประสงค์ด้านเจตคติ (A) จำนวน คน

ได้แก่.....

2. ปัญหา/อุปสรรค.

แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ (จากปัญหาอุปสรรค)

.....

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน

(.....)

..... / /

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้/หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

.....

.....

.....

ลงชื่อ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

(.....)

..... / /

ลงชื่อ รองผู้อำนวยการโรงเรียน

(.....)

..... / /

ความคิดเห็น

.....

.....

ลงชื่อ ผู้อำนวยการโรงเรียน

(.....)

..... / /

ภาคผนวก ง.
การทดสอบคุณภาพแบบสอบถาม

TNI

การทดสอบคุณภาพแบบสอบถาม

ผู้วิจัยจะทำการทดสอบคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาญี่ปุ่น เพื่อให้เกิดความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหา (Content Validity) และ ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ทำการทดสอบค่าความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยจะนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น ที่ได้จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาให้อาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณา และให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้รอบรู้หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม ของเนื้อหาความถูกต้องตามองค์ประกอบที่ต้องการศึกษารวมถึงความเหมาะสมของภาษาจำนวน 3 ท่าน คือ

- นางสาวพรธิยา แสนสิมมัต หั้วหน้าศูนย์ภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนเทพลילה
- Miss.Keiko Tatsumi อาจารย์สอนภาษาญี่ปุ่นประจำ โรงเรียนเทพลילה
- Mr. Nagao Shunya อาจารย์สอนภาษาญี่ปุ่นประจำ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ

รัชดา

จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) โดยผู้วิจัยใช้ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นและกำหนดให้มีแบบเลือกตอบ โดยให้มีการกำหนดคะแนนแทนค่า คำตอบ ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์/เนื้อหานั้น

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์/เนื้อหานั้น

ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่วัดจุดประสงค์/เนื้อหานั้น

เมื่อได้รับแบบประเมินความสอดคล้องคืนจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยนำมาหาค่า อัตราส่วนความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Index of Consistency : IOC) โดยใช้ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมจากคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยกำหนดให้ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่า ข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ปราชญ์ หล้าเบญญะ. 2559)

การคัดเลือกข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญประเมิน ตรวจสอบเกี่ยวกับการใช้ภาษาและความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ในแต่ละด้านเป็นรายข้อ และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ไม่ต่ำกว่า 0.50 ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 ต้องนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะก่อนที่จะนำไปทดลองใช้ (Try Out)

ตารางที่ 28 ผลการตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ข้อคำถาม	ค่าคะแนนความสอดคล้องของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ผลการ คำนวณ ค่า IOC
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน – หลังเรียน				
1. A:ทีวีเครื่องนี้.....เท่าไร B:5,500 บาท 1.จำนวนกีผืน 2. ราคาเท่าไร 3. จำนวนกีเครื่อง 4. จำนวนกีชั้น	1	1	1	1.00
2. A:โปสการ์ดจำนวน1.....ราคาเท่าไร B: จำนวน1.....100 เยน 1.ใบ 2.แท่ง 3.เครื่อง 4.เล่ม	1	1	1	1.00
3. การถามจำนวนสินค้าและการใช้ลักษณะนาม A: ทุกๆวันรับประทานแอปเปิ้ลจำนวนกี่ผล B: กินแอปเปิ้ล.....ผล 1.จำนวน 5 เครื่อง 2.จำนวน 5 เล่ม 3.จำนวน 5 แท่ง 4.จำนวน 5 ผล	1	1	1	1.00

ตารางที่28 ผลการตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ต่อ)

ข้อคำถาม	ค่าคะแนนความสอดคล้องของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ผลการ คำนวณค่า IOC
4. การใช้คำช่วยในภาษาญี่ปุ่นเกี่ยวกับการซื้อของ A: ดอกไม้.....ดีไหม B: ดีค่ะ/ครับ เลือก....ดอกไม้.....ค่ะ/ครับ 1. wa,ga 2. ha,ni 3. wa,wo 4. wa, X	1	1	1	1.00
5. การใช้คำช่วยในภาษาญี่ปุ่นเกี่ยวกับการซื้อของ เฟรนช์ราย.....จำนวน 2กล่องราคา 300 เยน 1.ni,wo 2.ni,de 3.wa,wo 4.wa,X	1	1	1	1.00
6. การใช้ไวยากรณ์รูปคำถามเกี่ยวกับสิ่งของเป็น อย่างไร A: ลักษณะหอพักเป็นสถานที่..... B: เป็นสถานที่ที่ตึกครั้นเสียงดัง 1.แบบไหน 2.สิ่งไหน 3.อันไหน 4.ราคาเท่าไร	1	1	1	1.00

ตารางที่28 ผลการตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ต่อ)

ข้อคำถาม	ค่าคะแนนความสอดคล้องของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ผลการ คำนวณค่า IOC
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน – หลังเรียน				
7. การให้แปลคำของตัวอักษรคันจิที่ใช้ระบุ ลักษณะของสิ่งของ A:ขอโทษค่ะ/ครับ ขอปากกา B:ค่ะ/ครับ มีปากกา <u>สีน้ำเงิน</u> และ <u>สีแดง</u> A:ขอปากกา <u>สีน้ำเงิน</u> ค่ะ/ครับ 1. สีดำ、สีน้ำเงิน 2. สีน้ำเงิน、สีแดง 3. สีขาว、สีแดง 4. สีดำ、สีขาว	1	1	1	1.00
8. การใช้คำคุณศัพท์ที่ในการบ่งบอกสภาพสิ่งของ ชาวไทยชอบกินอาหาร..... 1.เบา 2.เผ็ด 3.ใหญ่ 4.เล็ก	1	0	1	0.6
9. การถามเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของนักเรียนญี่ปุ่น นักเรียนญี่ปุ่นนิยมทำงานพิเศษเมื่อไร 1. ช่วงปิดเทอม 2. ตอนเช้าในวันที่เรียน 3.หลังเลิกเรียน 4.ตอนกลางคืน	1	1	0	0.6
10. การถามเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของนักเรียน ญี่ปุ่น นักเรียนญี่ปุ่นนิยมทำงานพิเศษที่ไหน 1. ร้านอาหาร 2. ไปรษณีย์ 3. โรงพยาบาล 4. สวนสนุก	1	1	0	0.6